

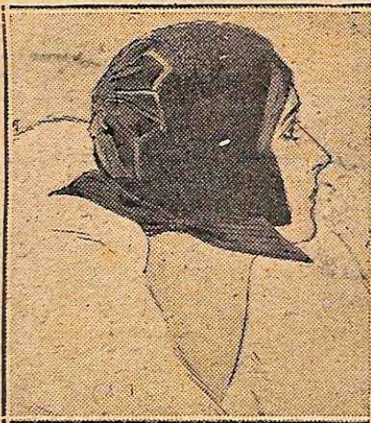
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΕΤΟΣ Ε'

Αρ. 43
215

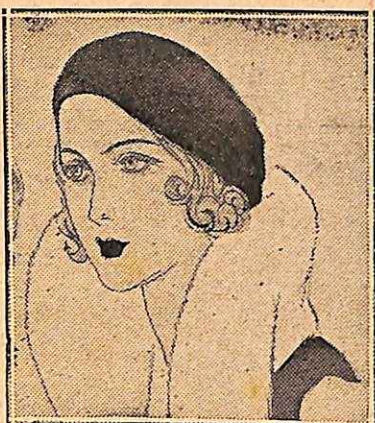

ΕΦΕΤΟΣ ΕΧΟΜΕΝ

Τὴν μεγαλυτέραν
ἐπιτυχίαν εἰς τὴν ἐ-
κλογὴν τῶν Παρι-
σιῶν Μοντέλλων
μας.

ΚΟΝΤΟΥΖΟΓΛΟΥ

ΚΛΕΙΤΤΟΥ 8 (Πάροδος Εὐαγγελιστρίας)

«ΦΟΙΝΙΞ»

ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝ
Νὰ βάψετε μόνη Σας τὰ περ-
σινὰ Σας φορέματα με Γερ-
μανικὰς βαφὰς μάρκας

ARTI

καὶ θὰ γίνων ἐντελῶς και-
νούργια.
Αἱ βαφαὶ ARTI πωλοῦνται
εἰς τὰ Φαρμακεία καὶ τὰ
Ἐμπορικά τῆς συνοικίας σας
εἰς 50 μὲν χρόνους χρωματι-
σμοῦ.
Γεν. Ἀντιπρόσωπος :
Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Ἀθῆναι,
Λέκκα 21α.

Ἡ τροφή τῶν παιδιῶν εἶναι τὸ
γάλα «Τροφές».

Οἰκονομία

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΔΡΑΧ.
ΕΣ ΑΜΗΝΟΣ >
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΑΙΡΑΙ ΑΓΓΛΙΑΣ
ΑΜΕΡΙΚΗΣ..... ΔΟΛΛΑΡΙΑ
ΑΦΡΙΚΗΣ..... ΣΕΛΙΝΙΑ
ΒΕΛΓΙΚΟΥ ΚΟΓΚΟ.....

150

80

1

6

30

30

ΚΥΡΙΑΚΗ, 26 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1930

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΚΩΝΣΤ. Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ ΑΡΙΘ. 7

ΤΥΠΟΓΡ. : ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΠΑΛ. ΠΑΤΡΩΝ 5

ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 52 — 03

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ» :

Ἐν Ἀμερικῇ Mr D. Stroumbos 261 w. 85th Str New York U. S. A.

Ἐν Αἰγύπτῳ δ. κ. Χρ. Σαράφης 12 Cheikh Soliman Pacha Alexandrie.

Ἐν Βελγικῇ Κογκό δ. κ. Γ. Ἀντωνιάδης B. P. 445 Elisabethville Congo-Belge

ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ

Ἐν Ἀμερικῇ διὰ τὴν κατά φύλλον πώλησιν τῆς «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»

NEW YORK NEWS AGENCY

General P. O. Box 497 NEW YORK, CITY

Ἐν ὅποιον δέον ν' ἀπευθύνονται οἱ ἐνδιαφερόμενοι

Απο Οτι Βλέπε Και Ακούε

ΣΑΥΛΟΚ

Ἐνας τοκογλύφος ἐτιμωρήθη
στὰ Τρίκαλα αὐστηρῶς, γιατί ἐ-
ξεμεταλλεύετο τοὺς φτωχοὺς συμ-
πελίτας τοῦ ποῦ κατέφευγαν σ'
αὐτὸν γιὰ νὰ βολεύουν τὶς ἀνάγκ-
ες τοὺς. Συγχάρισμα τοὺς δικα-
στὰς Τρικαλῶν γιὰ τὴν δικαία
ποινὴν ποὺ ἐπέβαλαν στὸν νεοέλ-
ληνα Σάββα. Ἀς τοὺς ἔχουν ὡς
παράδειγμα ὅλοι οἱ λειτουργοὶ τῆς
Ἐκκλησίας, ἐσθλὴς πρόκειται νὰ δι-
κασθῶν παρόμοιους υποθέσεις. Ὑ-
πάρχουν τόσοι τοκογλύφοι στὴν
Ἑλλάδα! Βδέλλες αἰμοδιφείς, ποὺ
ροφῶν τὸ αἷμα τοῦ πολίτου, τοῦ
ἀγρότου, τοῦ χωρικοῦ. Ὅλοι αὐ-
τοὶ πρέπει νὰ παταχθεῖν ἀνοιχτι-
μῶς, ἀνηλεῶς, θανασιμῶς. Ἐστὶ
μένον θ' ἀπαλλαγῇ ἡ φτωχολο-
γία ἀπὸ τοὺς συγχρόνους Μινω-
ταῦρους, οἱ ὅποιοι μαραινέουν καὶ
σκοτώνουν καθεὶ ζωὴ στὸν τόπο
μας.

ΕΝ ΚΑΙΡῳ ΕΙΡΗΝΗΣ

Ἰδοὺ λοιπὸν ποὺ ὁ Ἕλληνας
στρατὸς διατρέχει σθεναρώτατος κιν-
δύνους, ἰδοὺ ποὺ ἡ ζωὴ του δὲν ἐξί-
σκειται ἐν ἀσφαλείᾳ, ἰδοὺ ὅτι δεκα-
τίζεται ἀργίως. Κι' ὅλα αὐτὰ ἐν και-
ρῷ εἰρήνης. Χωρὶς νάχουμε πόλεμο.
Ὁ ἐχθρὸς τοῦ στρατεύματος σήμε-
ρα, εἶναι ἄλλοτε ὁ μπακάλης, κι' ἄλλοτε
ὁ φαρμακόμενος. Στὴν Πάτρα δηλη-
τηριάζεται ὁλόκληρος λόχος ἀπ' τὶς
ἐλλῆς! Στὴν Ἀθήνα κρεββατίζον-
ται λόχοι καὶ συντάγματα ἀπ' τὴν
κινίνη! Ἀὐριο θὰ θερίσῃ τὴ φανα-
ρία ἡ κουραμάνα καὶ μεθάρσιο ἡ φα-
σολάδα... Τέτοια φθορὰ δὲν τὴν ἔ-
χει τὸ ἑλληνικὸν στράτευμα οὐτε οὐδὲν
πόλεμο. Εἶναι τρομερὸ δηλαδή. Τρεῖς
ἐλλῆς κι' ἀρρωσταίνεις. Παιχνεὶς κιν-
νὶνο νὰ γίνῃς καλὰ καὶ ξεπατάγεις-
σαι! Μὰ ἔχει καὶ τὴν καλὴν τὴν ὄψιν
τὸ πρᾶγμα. Ὁ Ἕλληνας στρατιώτης
γνωρίζεται ἔτσι, ἐξοικειοῦται μὲ τὸν
θάνατον. Γιὰ τὸν περὶ φροντὴ αὐριο
στὰ πεδία τῶν μαχῶν. Ἀρμενι λοι-
πὸν!...

Ἐγέρσας, μωρὲ παιδί.

Σαράντα χρόνια... κλέφτης!

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ

— Πολὺ ἀμαρ-
τωλὸς αὐτὸς ὁ δὴ-
μος Θεσσαλονίκης.

— Ναι, θυμίζει
τὸ Γέρω-Δῆμο τοῦ
δημοτικῶν τραγου-
διῶν.

Ἐγέρσας, μωρὲ παιδί.

Σαράντα χρόνια... κλέφτης!

ΠΑΡΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

— Ὁ Θεὸς βοηθεῖ ἐκείνους ποὺ βο-
ηθοῦνται ἀναμεταξύ τους.

— Ἡ κομισμένη ἀλεπού δὲν πίνει
κόττες.

— Ἐνὰ σήμερον εἶναι καλύτερον ἀπὸ
δύο αὐριο.

ΣΤΟ ΦΥΛΛΟ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

Ἀρχίσε ἡ δημοσίευσιν τῶν ὑπερέχων

ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ, ΥΜΝΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΗΜΑΤΩΝ

ποὺ ἐστάλησαν στὴν

Δ)νὶα ΔΑΔΙΚΗ ΔΙΠΛΑΡΑΚΟΥ—ΜΙΣ ΕΥΡΩΠΗ

ἀπὸ τοὺς ἐντός κι' ἐκτός τῆς Ἑλλάδος θαυμαστὰς τῆς.

Πρόκειται περὶ σπανίας ἀπολαύσεως.

Ἐπιστολὲς ἑμμετρὲς καὶ πετῆς, ἐπιστολὲς φλογερῆς, ἀσύν-
τακτῆς, ὑμνητικῆς, αἰσθηματολογικῆς, κ.τ.λ. κ.τ.λ. Προτάσεις

γάμου, αἰτήσεις συνδρομῶν, ὅ,τι μπορεῖ τέλος, ἡ μάλλον ὅ,τι
δὲν μπορεῖ νὰ συλλάβῃ ἡ φαντασία τοῦ ἀνθρώπου!...

Τὶς ἐπιστολὲς αὐτὲς ἐμπιστευθῆκε ἡ δις Διπλάρκου στὸ

«Μπουκέτο», πρὸς δημοσίευσιν.

ΕΜΠΟΡΟΙ... ΕΡΩΤΟΣ

Ἡ αἰωνία ἱστορία... Συνελήφθη ἕ-
νας δικηγόρος, ὁ ὅποιος πούλουσε ἑ-
ρωτὰ κι' ἐπέσπινε τὶς οικονομίες
διαφόρων εὐπίστων θηλέων. Κατ'ῶ-
ρα εἶπαι νὰ καταδικασθῇ ὁλόκλη-
ρα ἑκατομμύρια, διὰ τῆς μεθόδου τοῦ

ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΑΤΕ ΤΑ ΓΗΡΑΤΕΙΑ ΣΑΣ,
ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΑΣ,
ΤΗΝ ΠΡΟΙΚΑ ΤΩΝ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ ΣΑΣ

TO ISTITUTO NAZIONALE DELLE ASSICURAZIONI
(ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ ΡΩΜΗΣ)

Σας προσφέρει κάθε εὐνοσίαν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἀνυψώ-
ρου σκοποῦ.
Κεφάλαια ἡσφαλισμένα μέχρι ἀπέρων. Τεσσαράκοντα δια-
κατομμύρια δραχμῶν.
Ἀσφαλιστήρια ἡγυμμένα παρὰ τοῦ Ἐθνασφαλιστικοῦ τοῦ
Ἰταλικῶν Κράτους

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ :

Γενία Σταδίου 47 - Γ. Σταύρου 2, (2ος ὄροφος).

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Σφυρήλατοι ἔτοιμοι καὶ ἐπὶ παραγγελία τελευταίας μό-
δας, στενὲς καὶ πομπὲς (Καρατιῶν 18 ἡγυμνῆται, δρᾶμα 3
ΜΟΝΟΝ Εἰς ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΜΑΣ ΘΑ ΤΑΣ ΕΥΡΗΤΕ

ΑΝΤΙ ΔΡΑΧΜΩΝ 420 ΤΟ ΖΕΥΓΟΣ

ΑΔΑΜΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΝ, ΧΡΥΣΟΧΟΕΙΟΝ, ΩΡΟΛΟΓΟΠΟΙΕΙΟΝ

ΣΤΕΛΙΟΥ & ΖΕΦΒΑ

ΟΔΟΣ ΑΠΕΛΛΟΥ 3 (Πάροδος πλατείας Δημ. Θεάτρου)

Ἀθῆναι

Ἀποκόψατε καὶ φυλάξτε τὸ παρόν.

ΘΕΡΜΑ-ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΛΟΥΤΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ἐρχισαν ἡ λειτουργία τῶν θερμῶν θαλασσίων λουτρικῶν
λουτρῶν, μετὰ τὰ ὅποια ὁ καθεὶς δύναται ν' ἀντικαταστήσῃ
ἀνεξέδως τὰ λουτρά Αἰδουφῶ, Μεθάνων, Λου-
τρακίου καὶ Ὑπάτης.

Εἰς ΤΟ ΥΠΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΝ «Ο ΦΟΙΝΙΞ»

Ἰωνος 5 Πλατ. Ὁμοιοίας (παραπλεύρως Θεάτρου Κοτοπούλη)

ΤΕΛΕΙΑ ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΙΣ, ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ἈΝΕΣΙΣ

ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΤΟΣ ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΙΣ

Ἰατρικαὶ συμβουλαι ἀπελύτως ΔΩΡΕΑΝ

Ὁραὶ ἐργασίας 7 π. μ.—8 μ. μ.

Κάσας ἀπὸ καρυδιὰ καὶ γραμ-
μας Σάλτερ ποντιλί, ἡμίμαυρος,
κερνίξες μονές, ὡς καὶ πολὺγραμ-
μα, εὐρίσκονται στὰ Τυπογραφεῖα
Σπ. Στραγγέλου, ὁδὸς Λέκκα 7.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΑ τοῦ Ὁδείου
Ἀθηνῶν παραδίδει μαθήματα πιά-
νον ἢ κατ' ἰδίαν. Μεσογείων 18Α.
Ἀθῆναι (τέρμα Ἀμπελοκήπων).

ΤΟ ΚΕΦΑΛΙ ΤΗΣ ΑΓΕΛΑΔΑΣ
ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟ ΛΟΥΛΟΥΔΙ

σημαίνει ὅτι ἡγορά-
σατε γνήσιο γάλα Γκλόρια.
Βεβαιώθηκε λοιπὸν καθε
φορὰ ἂν τὸ κουτί ἔχει αὐτὸ τὸ
σημα διὰ νὰ ἔχετε τὸ κεφάλι
σας ἥσυχο.

Εἶναι ἐξαιρετικὰ εὐγευστο
καὶ φρέσκο τὸ γάλα Γκλόρια,
γιατὸ δὲ θὰ τὸ βαρεθῇτε πο-
τέ. Σὰς ἔρχεται κατ' εὐθείαν
ἀπὸ τὰ καταπρασινά σιμωφά
λειβάδια τῆς Ὀλλανδίας Συμ-
πικνοῦται τὴν ὥρα ποὺ εἶναι
νωπὸ μὲ ἔλαφι ἀρίστης ποιό-
τητος Μπαινίε σὲ κουτιά ἐπι-
στημονικῶς ἀεροσταγῇ ἐνδὸς
εἶναι φρέσκο μὲ ὅλο του το
πάχος καὶ διατηρεῖ τὴν ἀγνό-

τητα καὶ τὴν ἐξαιρετικὴν του
γεῦσιν. Εἶναι παντοτε φρέσκο.
Τὸ γάλα Γκλόρια εἶναι και-
νούργιο στὴν Ἑλλάδα. Ἐὰν ὁ
παντοπώλης σας δὲν τὸ ἔχει ἀ-
κόμη ζητήσατέ του νὰ τὸ προ-
μηθευθῇ. Ἐπιμείνατε στὴν
μάσκα Γκλόρια — ἀξίζει τὸν
κόπο.

Προσεῖσατε ὅμως τὸ σημα.
Ἐὰν τὸ κουτί φέρῃ ἐτικέττα
κυανόλευκη μετὰ κεφαλὴ ἀγελά-
δος ἐπὶ σὺν σὲ κόκκινον λουλου-
δι, τότε μείνατε ἥσυχοι. Τὸ
γάλα εἶναι Γκλόρια.

ΓΚΛΟΡΙΑ

Ἠγυμνῆται ἀπὸ τὸν Ἀμερι-
καν. Συμπασιμὸν Γαλακτο-
χων Προϊόντων Νέας Ὑόρκης

ΑΝΤΙ ΕΛΑΧΙΣΤΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ,
ΩΡΑΙΟΤΗΣ ΑΝΕΥ ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΟΣ
CRÈME SIMON

ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΕΝΑΣ ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΚΑΪΖΕΡ ΑΡΧΙΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ

(Από τις αποκαλύψεις του 'Αμερικανού αρχικατασκοπού ΕΔΟΥΑΡΔΟΥ ΡΩΣΣΕΛ)

Η μυστηριώδης ανατινάξεις των αμερικανικών αποθηκών. Η δράσις των Γερμανών αιχμαλώτων. Όπου δεν ανακαλύπτεται τίποτε. Οι ψευτοαιχμαλωτοί. Ο άπεσταλμένος του Έλβετικού Έρυθρου Σταυρού. Ο μυστηριώδης κύριος Φράιταγκ. Η επίσκεψις του στα φάρμακα της Ρωσσίας. Η άρρώστεια του. Οι αιχμαλώτοι που γυρεύουν διαρκώς χιτώνια. Επί τα ίχνη του μυστηρίου, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Αμερικανικής Υπηρεσίας Κατασκοπείας στη Γαλλία, σ' ένα βιβλίο του που εξέδωσε τελευταία, δημοσιεύει την παρακάτω εξαιρετικά ενδιαφέρουσα και δραματική κατασκοπευτική περιπέτεια:

«Από τις πρώτες μέρες—γράφει—που τα στρατεύματά μας έφθασαν στο Δυτικό Μέτωπο, αναγκαστήκαμε να οργανώσουμε κι' εμείς ολόκληρα τάγματα αντικατασκοπείας, εναντίον των Γερμανών, οι οποίοι κάθε τόσο μας ανατινάχναν με τρόπο μυστηριώδη και ανεξήγητο, αποθήκες πυρομαχικών και τροφίμων, αξίως εκατομμυρίων δολλαρίων!

«Δεν μπορούσαμε να μαντεύσουμε πώς κατόρθωναν οι Γερμανοί πράκτορες να μας ανατινάχνουν κάθε λίγο τις αποθήκες μας. Δεν επρόκειτο βέβαια περί των αποθηκών που βρισκότουσαν στο Μέτωπο, τις οποίες έφταναν οι δόσεις των γερμανικών κανονιών και η βόμβες των αεροπλάνων τους. Επρόκειτο περί των αποθηκών που είχαν εγκαταστήσει κατά μήκος των γαλλικών άκτών και τις οποίες άπειραν εκατοντάδες χιλιόμετρα από το Μέτωπο.

«Το περίεργο σχετικώς ήταν ότι μόλις τα στρατεύματά μας συνελάμβαναν κανένα γερμανικό τάγμα ή κανένα λόχο και τον στέλνανε στα μετόπισθεν, έπειτα από λίγες μέρες κάποιον νέα ανατινάξεις αποθήκης ή αποθήκη ανατινάξεις ή έλαμβαναν χώρα. Μια φορά μάλιστα είχε γίνει έκρηξις σε μια από τις μεγαλύτερες αποθήκες μας βελγικής, η οποία καίγονταν καπνίζον επί ολόκληρης της μέρας, εκτοξεύοντας τεράστιες λάμψεις στον ουρανό και φωτίζοντας με το άπλετο φως τους όλη τη γύρω έκταση σε απόσταση πολλών χιλιομέτρων.

«Ποια απ' όλ' αυτά, ή 'Ανωτάτη Διοίκησης του 'Αμερικανικού Στρατού του Μετώπου ανησύχησε εξαιρετικά. "Αν εξακολουθήσει ή κατάσταση αυτή, πολύ γρήγορα θα καίγονται όλες γενικώς ή αποθήκες μας και τα στρατεύματά μας θα έιναν χωρίς τρόφιμα και χωρίς πυρομαχικά. Έξέδωκε λοιπόν άυστηρές διαταγές σε όλα τα κέντρα αντικατασκοπείας και έπειδή άρχισαν να υποπτευόμαστε ότι ή ανατινάξεις και ή πυροκλήσεις ήσαν έργο των Γερμανών αιχμαλώτων, ενεργήσαμε συστηματικές έρευνες στην καταπατήσιμους των. Όστος, άν και έρευνήσαμε με προσοχή τα πάν-

τα, δεν κατορθώσαμε ν' ανακαλύψουμε τίποτε το ύποπτο. Και όμως ή έκρηξις και ή πυροκλήσις εξακολουθούσαν. Τότε ο γενικός άρχηγός της 'Αμερικανικής Υπηρεσίας "Αντικατασκοπείας αποφάσισε να στείλει μερικούς από τους καλύτερους άνιχνευτάς του στα μέρη όπου γινόντουσαν συνήθως ή έκρηξεις. Μεταξύ αυτών, ήμουν κι' εγώ.

«Έμένα μ' έστειλαν στην περιοχή της Ρωσσίας, όπου είχαμε 3,000 Γερμανούς αιχμαλώτους, οι οποίοι έχρησιμοποιούντο άλλοτε στις υπηρεσίες των γαλλικών αποθηκών και έργο-στασίων και άλλοτε στην υπηρεσία των δικών μας. Είχαμε βέβαια ότι οι αιχμαλώτοι αυτοί ενεργούσαν τις ά-

ντινάξεις και ήσαν διχών μας και των γαλλικών αποθηκών. Έν τούτοις ούτε εμείς, ούτε οι Γάλλοι άνακαλύπτουμε τίποτε.

Κοντεύουμε μάλιστα να σκάσουμε από το κακό μας, γιατί θέλαμε ν' αποδείξουμε στους Γάλλους ότι είμαστε άνώτεροι απ' αυτούς στα ζητήματα της κατασκοπείας, και δέν το κατορθώσαμε. Κι' όμως σε πολλές περιπτώσεις είχε αποδειχθεί ή ύπερηχί της 'Αμερικανικής Υπηρεσίας Κατασκοπείας μικροστά στην άγγλική και στη γαλλική. Έδώ όμως το βρήκαμε σκούρα κι' εμείς και οι Γάλλοι.

«Όταν το κακό παράγινε, κώχησαμε τη δύναμη των στρατιωτών μας που φρουρούσαν τις αποθήκες. Έν τούτοις ή πυροκλήσις εξακολουθούσαν...

«Κάθε πρωί, ποτού οι αιχμαλώτοι μπορούσαν μέσα στον περίβολο των αποθηκών και των έργοστασίων, όπου έκαναν τις άγγαρείες των, τους έδίδαν και τους έφάγαμε με εξαίρετική προσοχή. 'Αλλ' ούτε το μέτρο αυτό έφερε αποτέλεσμα. Παρ' όλα αυτά, είμαστε βέβαιοι ότι ή πυροκλήσις και ή ανατινάξεις ήσαν έργο δικών τους, γιατί κανείς άλλος εκτός απ' αυτούς δέν έπληρριζε τις αποθήκες.

«Στό τέλος αποφασίστηκε να μεταχειρισθούμε ένα άλλο μέσο, δυσκολότερο, που ήσαν όμως το μόνο άποτελεσματικό: Να σκορπίσουμε δηλαδή ανάμεσα στους Γερμανούς αιχμαλώτους μερικούς από τους ή-

κανωτέρους άνιχνευτάς μας, οι οποίοι να ξέρουν καλά τα γερμανικά και οι οποίοι θα περνούσαν κι' αυτοί για αιχμαλωτοί. Γι' αυτό να πραγματοποιήσουμε την άποφασί αυτή, έπρεπε να λάβουμε χίλιες δυο προφυλάξεις για να μην κινήσουμε τις ύποψιες των Γερμανών αρχικατασκοπών, οι οποίοι βρισκότουσαν στην περιοχή μας και υπό τις οδηγίες των οποίων ενεργούσαν οι αιχμαλωτοί.

«Έπρεπε κυρίως να φανή ότι οι άνιχνευτάς μας είχαν συλληφθεί αιχμαλωτοί στις πρώτες γραμμές των χαρακωμάτων και μεταφέρθησαν έπειτα υπό συνοδείαν ως τα μετόπισθεν μαζί με άλλους πραγματικούς Γερμανούς αιχμαλώτους, των οποίων θα συνεμερί-

ζοντο την τύχη και τις κακουχίες στο δόρυο. Ούτε αυτοί άκούμα οι άξιωματικοί οι έπι κεφαλής των άποκαματών που θ' έτους μετέφεραν από τα χαρακώματα, δέν έπρεπε να ξέρουν ότι έπρόκειτο περί ψεύτικων αιχμαλώτων. Γιατί αν το ήξεραν, μπορούσαν ν' άφηνούν λιγώτερο σκληροί και βίανασοι προς αυτούς, όποτε θα κινούσαν τις ύποψιες των άλλων συναχι-

μαλώτων τους και τη δυσπιστία τους. «Έτσι, μια μέρα, μια πολυάριθμη ομάδα από τους ικανωτέρους γερμανομαθείς άνιχνευτάς μας έστάλη στο Μέτωπο, στη γραμμή των χαρακωμάτων. Ήσαν όλοι έφωτισμένοι με στολές Γερμανών στρατιωτών, τις οποίες είχαν κρυμμένες μέσα στα σακιά τους. Μια νύχτα δέ που επρόκειτο να γίνη έφοδος των συμμαχικών στρατευμάτων, οι άνιχνευτάς μας χόθησαν σ' ένα άπομερο κούωμα γής, έθγαλαν τις άμερικανικές στολές των, έφόρεσαν τις γερμανικές και έπειτα παρουσιάστηκαν έτσι ανάμεσα στα στρατεύματά μας, τα όποια τους συνέλαβαν χωρίς να φαντάζονται την πραγματική ταυτότητά τους και τους έστειλαν σ' έναν καταυλισμό, όπου συνεκοντόντο όλοι οι Γερμανοί αιχμαλωτοί της ήμερας, για να σταλούν στα μετόπισθεν.

«Όλη αυτή ή ιστορία έπέρασε στην έντελεια και χωρίς έμπόδια. Έτσι έ-

πειτα από λίγες εβδομάδες, οι άνιχνευτάς μας έφτασαν στην περιφέρειά μας ως Γερμανοί αιχμαλωτοί. Τοποθετήθηκαν σ' ένα από τα τάγματα αιχμαλώτων της Ρωσσίας κι' έστάλησαν καθημερινώς μέσα στα έργοστάσια και στις αποθήκες μαζί με τους πραγματικούς Γερμανούς, κάνοντας τις ίδιες άγγαρείες με αυτούς. Τρώγοντας το ίδιο συστάδιο και κοιμώνται στις ίδιες σκηνές. Όστος, πέρασαν αρκετές μέρες χωρίς ν' ανακαλύψουν άπολύτως τίποτε. Έμεις τότε φανταστήκαμε ότι αυτό όφείλετο στο ότι ήσαν συγκεντρωμένοι όλοι σε μία διανομία αιχμαλώτων. Τότε φροντίσαμε να διανεμηθούν στην ύγειονομική υπηρεσία αιχμαλώτων, ώστε να επισκέπτονται όλους τους Γερμανούς. Με τον τρόπο αυτό έλπιζαμε να επιτύχουν καλύτερα στο έργο τους, γιατί, ως γνωστόν, οι άρρωστοι δείχνουν κάποια έμπιστοσύνη στους νοσοκόμους που τους περιποιούνται.

«Ακριβώς κατά την εποχή εκείνη είχε φτάσει στο στρατόπεδο αιχμαλώτων της Ρωσσίας ένας γιατρός σταλμένος από την 'Ελβετική Έρυθρο Σταυρό, κατόπιν ιδιαιτέρως προσκληθείς της γερμανικής Κυβερνήσεως, για να παρακολουθή την ύγειονομική κατάσταση των στρατιωτών της, που ήσαν αιχμαλωτοί στους συμαχούς. Τα πιστοποιητικά του ανέφεραν ότι κατόπιν από τα γερμανόφωνα καντόνια της 'Ελβετίας και ότι λεγόταν κύριος Φράιταγκ. Φαινόταν άνθρωπος ήρεμος, σχεδόν καθημερινώς, κουβέντα στη μέση του καταυλισμού με ένα μεγάλο ύμλο αιχμαλώτων, πάντοτε τον ίδιο, άν και οι αιχμαλωτοί που τον άποτελούσαν άνηχαν σε διάφορες λόχους.

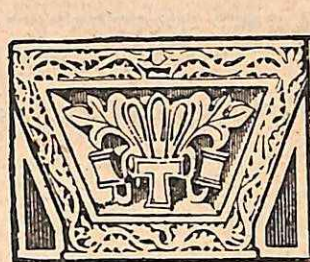
«Η λεπτομέρεια αυτή εκίνησε τις ύποψιες των κατασκοπών μας και άπεφάσισαν να εξακριβώσουν τί έλεγαν. Έν τούτοις, πέντε-έξη φορές που έπεχείρησαν να πλησιάσουν και άυ-τόν στον ύμλο εκείνο, είδαν ότι ο κ. Φράιταγκ, μόλις τους έδραπε να πλησιάσουν, σκυθρόπαζε και προσπαθούσε να άφήμαντα και διάφορα θέματα και έπειτα από ένα-δυο λεπτά, άποχωρούσε τους συνομιλητάς του κι' έφευγε. Έν γένει από την στάση του και από τη στάση των αιχμαλώτων συνομιλητών του προς αυτούς, οι κατασκοπικοί σκοποί μας ύποψιάστηκαν ότι κάτι το μυστηριώδες συνέβαινε και με τό-πο ανέφεραν το πράγμα και τις ύποψιες τους στην υπηρεσία μας.

«Συγχρόνως ένας άλλος από τους κατασκοπούς μας μ' έ ανέφερε ότι έίχε προσέξει ότι τρεις από τους Γερμανούς αιχμαλώτους—οί τρεις διαρκώς—ζητούσαν κάθε λίγο και λιγάκι κανονήρια χιτώνια, λέγοντας ότι τα παλιά τους έχαναν. Και πράγματι τα παλιά τους ήσαν χαλασμένα. Το περίεργο ήνε ότι οι τρεις αυτοί αιχμαλωτοί ήσαν από τους ενομένους τους κυρίου Φράιταγκ, από αυτούς δηλαδή με τους οποίους συνεμιλούσε συ-νήθως.

«Επίσης ένας άλλος από τους κατασκοπούς μας παρατήρησε ότι τα χιτώνια των αιχμαλώτων φαινόταν να έιναν άποκαματών.

«Κάποτε έν τούτοις άρρώστησε κι' αυτός από ιοφυλονέντζα και έπεσε στο κρεβάτι.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΣΤΙΣ ΟΧΘΕΣ ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ

Στις όχθες ενός μακρινού ποταμού, πέρα και πέρα από τις χώρες των ανθρώπων, βασίλευε πάντα ή μεγάλη κι' αγνώριστη χαρά—έτσι λέει ένα παλιό παραμύθι.

Το νερό άργονήτο, χωρίς μουρμουρητά ή παρόνια, έπενουσε άφροί-σθητο ανάμεσα στις πρασινάδες.

Κάτω από τον ήλιο ο ποταμός φορούσε τα χρυσάνια του και στολίζεταν με διαμάντια και με ζαφείρια. Κάτω απ' το φεγγάρι έβαζε τ' ασπένια του και φορούσε τα άτάλια του και τα μαργαριτάρια του. Μέσα στο σκοτάδι της νύχτας ντυνόταν τα μαύρα του βελούδα, κεντημένα με χρυσά άστρο.

Και πάντα έκλυσε ο γερο-ποταμός με την άργη γαλήνη μιάς βασιλικής εύτυχίας. Έτσι λέει ένα παλιό παραμύθι...

Στις όχθες του ποταμού ή μεγάλης λεύκας έσάλειαν πάντα καμαρωμένες άπάνω στα ύπερήφανα κορμιά τους. Κι' όλο ψήλωναν ρουφώντας με τις ψηλές κορφές τους το παυτόλοβο φως του ουρανού, κι' όλο κατέβαιναν ζητώντας από τα σπλάχνα της γής τις άπόκρυφες δροσίες.

Τα σπαρτά τα πρόσχαρα όλο γελοούσαν κι' όλο παιγνίδιζαν με τις τρελλές άχτινες κι' όλο πλουμίζονταν και α-

τούσαν ποτισμένα με κάποια χημική ουσία.

«Τέλος, ή σπουδαιότερα παρατήρησις αυτή που μας έθεσε κυρίως επί τα ίχνη της πραγματικής ταυτότητός του κυρίου Φράιταγκ, ήταν ότι κάθε φορά που συνέβαινε πυροκλήσις σε μια από τις αποθήκες μας ή σε κανένα από τα γειτονικά έργοστάσια, κατά παράδοξη σύμπτωση έχε γίνει άφαντο ένα από τα περίεργα πείρα χιτώνια!...

«Στην άρχή δέν μπορούσαμε ν' φαντασθούμε ότι όλα αυτά τα πράγματα ήσαν άλληλές. Έρευνάσαμε απ' το κακό μας, γιατί δέν κατο-κώναμε ν' ανακαλύψουμε τίποτε, μολότι είχαμε διαθέσει στην ύπόθεσι αυτή τα καλύτερα λαγωνικά μας.

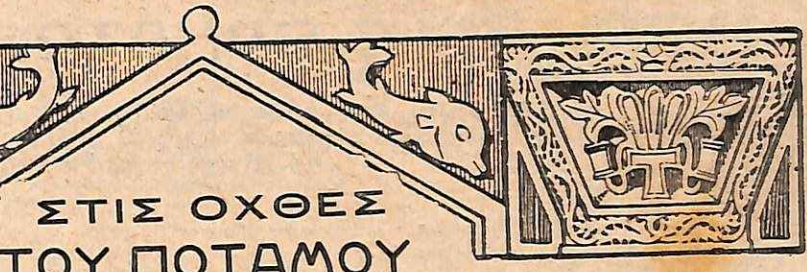
«Έξαφνα όμως, όπως είπαμε, ο κ. Φράιταγκ άρρώστησε. Τοποθετήκαμε κοντά του δυο γιατρούς της έμπιστοσύνης μας και μια νοσοκόμο. Ατούς ύπολούς είχαμε δώσει ρητή έντολή να μην τον αφήνουν ποτέ μοναχό, παραπαθώντας ν' ανακαλύψουν κάθε άποκαλυπτικό στοιχείο και συγχρόνως ν' άποκτήσουν την έμπιστοσύνη του.

«Αλλ' ούτε αυτοί έπέτυχαν περισσότερο από τους κατασκοπούς νοσοκόμους μας, που ζούσαν ανάμεσα στους αιχμαλώτους. Ο μυστηριώδης γιατρός έξερε να φυλάει πολύ καλά το μυστικό του.

«Και όμως είμαστε βέβαιοι ότι αυτός ήσαν ο πρωτονογός των πυροκλήσεων—ήν άποκαματών...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Η συνέχεια.

ΤΟΥ Κ. ΠΑΥΛΟΥ ΝΙΡΒΑΝΑ

μάρων. Και ή καλαμής λυγίζαν πάντα παιγνιδιάρως κι' έρωτικές, και τώρα έσκυβαν και καθρεφτίζονταν στα βασιλικά νερά, και τώρα πάλι πεισμι-μένες τίναζαν με νάζι τα κορμιά τους και γελοούσαν με τα γαργαλισματά της αύρας. Κι' ο γερο-ποταμός κυλούσε τ' άργονήματα νερά του, πέρα και πέρα από τις χώρες των ανθρώπων, με μια βασιλική εύτυχία...

Κάτω απ' τα γέρικα κορμιά των δέντρων κανονήρια φύτρα έχαιρετούσαν κάθε άνοιξη το μεγάλο ήλιο. Κι' ή μανάδες τους έσκυβαν στοργικά και

κάλασμα των κλαδιών της, ούτε στο σάλεμα των ψηλών κλώνων, όταν οι άγαπημένοι άνέμοι πετούσαν τρελλά να χαιρετίσουν το γερο-ποταμό με τα εύτιχημένα τα παιδιά του.

Η κανονήρια λεύκα ήταν ένα δέντρο που άγαπούσε να παίρνει άνθη-πινες μορφές. Το κορμί της λυγνό και λυγερό σάλευε μ' άνθησιματα κινήματα, και τα κλαδιά της άπλώνονταν στον αέρα σαν δυο χέρια που ζητούσαν ν' άγκαλιάσουν τις σιωπηλές σιαές που ανέβαιναν από τ' άργονήματα νερά.

Η κορφή της, καθώς έφρονιτανε πάνω από το γυμνό κορμί της, έγεννε σαν κεφάλι γυναίκας με μεγάλα έξέπλεκτα μαλλιά κι' όλο έψηλωνε άπελαστικά προς τον ουρανό.

Κι' όταν έφρουσε ο δυνατός βορράς, ή λεύκα βογγούσε με ανθρώπινο βογγητό. Κι' όταν έπαιρνε ή δυνατή νοτιά, από μέσα απ' τα κλαδιά της έβγαιναν ανθρώπινα άναφυλλήτα. Κι' όταν έφευγε το σκοτάδι και τ' άλλα δέντρα έφταναν το ένα στην άγκαλιά του άλλου, αυτή μονάχη και έσχωρη-στή έφάνταζε σαν ψηλό φάντασμα, έρημνη και καταραμένη, χωρίς ήπιο, που άπλωνε πάντα κι' όλο άπλωνε δυο μεγάλα χέρια ν' άγκαλιάσει τις φοβισμένες σιαές που έφηναν και γλυ-στορούσαν άπάνω στα νερά του ποταμού.

Από τότε που ή λεύκα με την ανθρώπινη ψυχή έφύτρωσε μονάχη σ' ένα ψηλόμα της ρεμματίας, από τότε—λέει το παραμύθι—ή χαρά χάθηκε από τις όχθες του ποταμού.

Τα δέντρα μαρτύρων γύρω της από έναν πόνο που δέν τον είχαν γνωρίσει ποτέ τους. Η άλλες λεύκες έτίναζαν τα έξωρά και μαρμαμένα φύλλα τους σαν δάκρυα μέσα στο ήσυχο ρέμμα.

Τα σπαρτά έξαφνα τα χαροπά παιγνιδίσματα με τις χρονές άνιχνες και μόνο τ' άκαματά φύλλα τους έτρεφαν λυπητερά με τ' άγρια φύσηματα.

Η καλαμής, σαν γενρόντισσε έξαφ-κιανές, έτρεβίλειαν άπάνω στα πόδια τους κι' έγκρινούναν με τις αύρες που τους ζητούσαν έρωτικά παιγνιδία, γαργαλίζοντας τα χλωμά και στεγνωμένα φύλλα τους.

Μόνο ή λεύκα που έπαινε άνθρω-πινες μορφές έδρασκε σαν φάντασμα άπάνω από τις πέφινες όχθες. Κι' όλο κοινούσε δυο μεγάλα χέρια για ν' άγκαλιάσει τις φοβισμένες σιαές που γλυ-στορούσαν στα νερά κι' όλο έσκινανε τ' άπελασμένο κεφάλι προς τον ουρανό.

Τ' άργονήματα νερά διάβαιναν σιωπηλά κάτω από τη θλίψη των δέντρων, κι' ο γερο-ποταμός έφρουσε τα νερά του από μίαν άπόρητη θλίψη.

Τα νερά του έπρεχαν τώρα φαρμακωμένα και μάρανταν τα νέα φύτρα, και μονάχη ή οίψες της παράξενης λεύκας έρροφούσαν άόχρατα το φαρμακωμένο νερό, κι' άπάνω από τις θλιμμένες όχθες δυο μεγάλα άπελασμένα χέρια σάλευαν, ζητώντας ν' άγκαλιάσουν τις τρουαγμένες σιαές...

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΟΙ ΕΙΡΗΝΙΚΟΙ ΗΡΩΕΣ ΤΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ

ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΓΙΑΤΡΩΝ

Για να μὴν πέσουν οἱ πληγωμένοι στὰ χέρια τοῦ ἐχθροῦ. Στρατιωτικοὶ γιατροὶ ἡρώες!... Τὸ τελευταῖο γράμμα ἐνὸς γιατροῦ. Ἡ ἐπιθμία τῆς πανώλους στὸ στρατὸ τοῦ Βοναπάρτη. Ἡ αὐτοθυσία ἐνὸς διευθυντοῦ νοσοκομείου. Ὁ Ντεζενέττ πίνει νερὸ ἀπ' τὸ ποτήρι ἐνὸς πανωλοβλήτου. Ὑπνες στὰ μελυσμένα σεντόνια ἐνὸς νεκροῦ. Ὁ Ναπολέων καὶ οἱ στρατιωτικοὶ γιατροὶ, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΥΝΕΧΙΖΟΥΜΕ

σήμερα τὴν τόσο ἐνδιαφέρουσα μελέτη γιὰ τὴ δράση καὶ γιὰ τὰ κατορθώματα τῶν στρατιωτικῶν γιατρῶν κατὰ τοὺς διαφοροὺς πολέμους.

Σὲ μιὰ μάχη στὴν Ἀλγερία, ὁ χειρουργὸς Ἀρσελὲν, βλέποντας τοὺς Ἀράβας νὰ παίρνουν πρὸς τὸ μέρος τοὺς ἑνα Γάλλο πληγωμένο, ὤρμησε ἐναντίον τοὺς καί, ἀφοῦ πληγώθηκε καὶ ὁ ἴδιος, κατάρθωσε νὰ τοὺς τὸν πᾶν καὶ τὸν μεταφέρει σ' ἕνα χειρουργεῖο.

Ἐπίσης ὁ περιήρμος χειρουργὸς Περόν, ὁ ἀρχίατρος τῶν στρατευμάτων τοῦ Ναπολέοντος, εἶχε πληγῶναι πολλές φορές, καθὼς ἐπέδενε στὸ πεδίο τῆς μάχης τὰ τραύματα τῶν πληγωμένων, κάτω ἀπὸ τὴν σφαῖρα τῶν ἐχθρῶν. Ἐπειὶ ὁ Περόν ἔσωσε τὴ ζωὴ πολλῶν στρατιωτῶν.

Πολλοὶ στρατιωτικοὶ γιατροὶ, ἔν καὶ θανάσιμα πληγωμένοι οἱ ἴδιοι, σέρονται στὰ πεδία τῶν μαχῶν, ποδὸς τοὺς ἄλλους πληγωμένους καὶ τοὺς ἀφιερωμένοι ὅτι τοὺς ἀπομένει ἀπὸ τὴ ζωὴ τους γιὰ νὰ τοὺς θεραπεύσουν καὶ νὰ τοὺς σώσουν.

Κατὰ τὸ 1831, τὰ γαλλικὰ στρατεύματα, ὑδρογόμενα ἀπὸ τὸ στρατὸ τῶν Μπερτεζὼν προήλκυον κατὰ τῆς Μεντάς τοῦ Ἀλγερίου. Μὰ, σὲ λίγο, πολυάριθμοι δυνάμεις Ἀλγερινῶν τοὺς ἀνάγκασαν ν' ἀνακόψουν τὸ δρόμο τους καὶ νὰ ὑποχωρήσουν. Ἐπὶ κατὰ τὴ νύχτα τῆς 2 Αὐγούστου βρέθηκαν μὲς στὰ φαράγγια τοῦ ἔρους Ἀτλάντος, ἐκτεθειμένοι στὴ σφαῖρα τῶν ἐχθρῶν. Κακὴν κακίᾳ τότε, γιὰ νὰ μὴν ἀποδεκατισθοῦν, ἀναγκάστηκαν νὰ φύγουν ἀπὸ τὸ ἐπικίνδυνον αὐτὸ μέρος, ἀφίοντες ἐκεῖ πλῆθος τραυματιῶν.

Ὁ μόνος ὁ ὁποῖος ἔμεινε κοντὰ τοὺς δυστυχισμένους αὐτοὺς πληγωμένους ἦταν ὁ ἐπίατρος Μπω ντ' ἐν μαζὺ μὲ πέντε νοσοκόμους. Ἀρχισε νὰ περιποιεῖται τοὺς πληγωμένους, νὰ τοὺς δι-λβεβαιώνει ὅτι δὲν θὰ τοὺς εγκαταλείψει. Μὲ σὲ λίγο οἱ ἰθαγενεῖς ἐπιδέχθησαν ἄγριοι, τρομεροί, φοιχτοί...

Τότε ὁ Μπω ντ' ἐν ἀρπάχοντα: "Νὰ ὄλο ἔρχισεν νὰ πολεμήν με λίσσα. Τὸ ἴδιον ἔκανον καὶ οἱ πέντε νοσοκόμοι: του. Ἐπὶ κράτησαν τὴν ἀμύνα, ὡς ὅπου ἔφτασε ἕνας γαλλικός λόχος, ὁ ὁποῖος κατάρθωσε ν' ἀποθῇ τοὺς ἰθαγενεῖς καὶ νὰ περισυλλέξῃ τοὺς

τραυματίας, τοὺς ὁποῖους, χωρὶς τὴν ἡρωϊκὴ ἐπέμβασι τοῦ στρατιωτικοῦ γιατροῦ, θὰ εἶχαν σφάζει οἱ ἰθαγενεῖς. Κατὰ τὴν ἐκστρατεία τοῦ Ναπολέοντος στὴν Ἰσπανία, μιὰ νύχτα οἱ Ἰσπανοὶ ἐνήργησαν αἰφνιδισμὸς σ' ἕνα χωριὸ τὸ ὁποῖο κατεῖχαν οἱ Γάλλοι, οἱ ὁποῖοι ἀναγκάστηκαν νὰ τὸ ἐκκενώσουν. Στὸ χωριὸ αὐτὸ ἦταν καὶ ἕνα στρατιωτικὸ νοσοκομεῖο, τὸ ὁποῖο διηθύνε ὁ χειρουργὸς Πῶλ. Ὁ ἡρωϊκὸς αὐτὸς γιατρός δὲν ἔφυγε ἀπὸ τὴ θέσι του, παρὰ ὅταν ἐξασφάλισε τὴ μεταφορά ὅλων τῶν πληγωμένων του. Μὰ ὅταν οἱ Γάλλοι βρέθηκαν περὶ ἐκτὸς κινδύνου καὶ μακριὰ ἀπ' τὸ χωριὸ, ὁ χειρουργὸς θυμῆθηκε πῶς εἶχε ξεχάσει στὸ νοσοκομεῖο τὰ σεντόνια.

Τότε, χωρὶς νὰ διστάσῃ οὔτε στιγμή, ξαναγύρισε πίσω, διέσχισε, βοηθούμενος ἀπὸ τὸ σκοτάδι τὴν ἐχθρικήν γραμμὴν, μπῆκε μὲς στὸ χωριὸ πὺ τὸ κατεῖχαν οἱ Ἰσπανοί, γλῶστρον μὲς στὸ ἄδειον νοσοκομεῖο του, καὶ ἔφυγε ἀπ' τὸν ἴδιον δρόμον πὺ εἶχε πάει!

Κατὰ τὸ 1813, στὴ μάχη τοῦ Λουβίν, ὁ χειρουργὸς Ἀνὸς εἶχε πληγῶναι θανάσιμα ἀπὸ μιὰ ὀβίδα. Αἷγες στικτές πρὶν πεθάνῃ, μὲ χέρι πὺ εἶχε ἀρτίσει πειὰ νὰ τὸ παγγόνῃ ὁ θάνατος, ἔγραψε τὴν ἀχόλουθὴ ἐπιστολὴν τοὺς γονεῖς του:

«Πληγώθηκα ἀπὸ μιὰ ὀβίδα. Θὰ πεθάνω. Μὴ μὲ κλάψετε ὅμως, γιατί θὰ πεθάνω σὺν ἡρώας!...»

Ἄλλ' ἂς ἀφήσουμε τὰ πεδία τῶν μαχῶν καὶ ἂς μπουῖμε στὰ νοσοκομεῖα γιὰ νὰ δοῦμε πῶς ἐργάζονται σ' αὐτὰ οἱ στρατιωτικοὶ γιατροὶ.

Βρισκόμαστε στὸ Σαῖν-Ζαν-ντ' Ὀνρ στὴν Αἴγυπτο. Ἡ πανώλης κάνει θραῦσι στὰ στρατεύματα τοῦ Βοναπάρτη. Τὸ στρατιωτικὸ νοσοκομεῖο βρίσκεται σὲ πολὺ ἀσχημὴ θέσι.

Ὁ Ναπολέων ἐπισκεπτόμενος τοὺς πανωλοβλήτους στρατιώτας του, στὸ Σαῖν Ζαν Ντόνκε τῆς Αἰγύπτου.

λόγῳ τῶν πτώματα ἄταφα πανωλοβλήτων μολύνουν φρικῶδως τὴν ἀτμόσφαιρα. Κάθε τόσο μιὰ μπόμπα σκάζει στὴν στέγη τοῦ ἰδρυματος, τοῦ ὁποῖου ὅλοι οἱ νοσοκόμοι ἔχουν σκοτωθεῖ ἢ πεθάνει. Ἐπὶ, ὁ διευθυντὴς του, ὁ ἀρχίατρος Ντεζενέττ, εἶνε ἀναγκασμένος νὰ σκουπίξῃ μόνος του, νὰ μαζεύῃ ὁ ἴδιος τὰ ρούχα καὶ τὰ πράγματα τῶν νεκρῶν καὶ νὰ τὰ πετάξῃ σὲ μιὰ μεγάλη φωτιά πὺ καίει ἁδιάκοπα.

Ἡ μόνος προφυλάξις πὺ λαβαίνει γιὰ τὸν αὐτὸ του κατὰ τῆς μολύνσεως εἶνε συνεχὲς πλύσεις μὲ νερὸ, ὕδρι καὶ σαπουνί. Κανένας δὲν τολμάει νὰ προσεγγίσῃ ὡς τὴ μολυσμένη αὐτὴ ἔστι. Ὁ Ντεζενέττ ὅμως παραμένει ἐκεῖ ὡς τὸ τέλος, πολεμῶντας τὸν τρομερὸ αὐτὸ ἐχθρὸ, τὴν πανούκλα!

Γιὰ νὰ ἐνθαρρύνῃ μάλιστα τὸ στρατεύμα καὶ νὰ προλάβῃ τὴν ἀποσύνθεσί του, κατόπιν συνεννοήσεως μὲ τὸν Βοναπάρτη, ἄρχισε νὰ διαδίδῃ ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἐπιδημίας πανώλους. Γιὰ νὰ τὸ ἀποδείξῃ δὲ αὐτὸ ἐμπράκτως, δὲν ἐδίστασε νὰ κἀνὴν στὸν αὐτὸν τοῦ δυὸ ἐλαφρὸς ἐνέσεις μὲ τὸ πῦρ τῆς βουδῶνας ἐνὸς πανωλοβλήτου! Εὐτυχῶς ὅμως ἡ Θεοία Πρόνοια τὸν ἐφύλαξε καὶ παρέμεινε ὡς τὸ τέλος ὑγιής.

Μιὰ ἄλλη φορὰ ἐξέθεσε πάλι τὴ ζωὴ του γιὰ νὰ ἐνθαρρύνῃ ἕνα πανωλοβλήτου καὶ ἐτοιμοθάνατον ἐπιλοχίαν.

— Ἀχ, γιατρέ μου, στέναζε ὁ ἐπιλοχίας, ἔχω πανούκλα!...

— Ὁχι! Ὁχι! τοῦ ἐπανελάμβανε ὁ Ντεζενέττ.

— Ἀχ, γιατρέ, ἔχω πανούκλα! ἔαυτος ὁ ἐπιλοχίας. Εἰμαι βέβαιος ὅτι δὲν θὰ τολμούσατε νὰ πιῆτε νερὸ ἀπὸ τὸ ποτήρι μου...

— Γιὰ νὰ σοῦ ἀποδείξω ὅτι δὲν ἔχεις πανούκλα, τοῦ ἀπάντησε τότε

σταθερὰ ὁ Ντεζενέττ, θὰ πῶ νερὸ ἀπὸ τὸ ποτήρι σου.

Καί, λέγοντας τὰ λόγια αὐτά, ἔφερε στὸ στόμα του τὸ ποτήρι, στὸ ὁποῖο ἦσαν ἀποτυπωμένα τὰ χεῖλη τοῦ πανωλοβλήτου καὶ ἦπιε ὁλόκληρον τὸ περιεχόμενον του.

Ὁ ὑπολοχαγὸς Νταγιέρ, ὁ ὁποῖος παρακολουθοῦσε αὐτὴ τὴ σκηνή, ὅπισθώρρησε μὲ φόβη. Ἐπειτα ἀπὸ μιὰ ἴρα ὁ ἐπιλοχίας πέθανε, μὰ ἡ τελευταία του ὥρα εἶχε φωτιστὴ ἀπὸ μιὰ γλυκεῖα ἀγνία ἐλπίδος!

Στὴ 26 Ἰουνίου 1822, στὴ Μαρτινίκα, ἕνας ἄλλος στρατιωτικὸς γιατρός, γιὰ νὰ ἐνθαρρύνῃ τὸ γαλλικὸν στρατὸ πὺ τὸν ἀφάνισε ὁ κίτρινος πυρετός, ἐπανελάμβανε τὸ τέλμημα τοῦ Ντεζενέττ. Πέρασε μάλιστα στὴν πόλιν του τὸν ἑνδοξὸ συνάδελφόν του.

Γιὰ νὰ πείσῃ λοιπὸν τὸ στρατεύμα ὅτι ἡ ἐπιδημία πὺ τὸ ἐδεκάτιζε δὲν ἦταν κίτρινος πυρετός, φέρεσε τὸ μωσκασμένο ἀπὸ ἰδρώτα ποικύμισον ἐνὸς ἐτοιμοθάνατου καὶ μολύσθηκε καὶ στὰ δυὸ χέρια μὲ τὸ πῦρ του! Τὴν ἄλλη μέρα πάλι κοιμήθηκε ἐπὶ ἐξήμισῃ ὥρας στὰ μελυσμένα σεντόνια ἐνὸς στρατιωτοῦ πὺ εἶχε πεθάνει ἀπὸ κίτρινου πυρετοῦ!

Αὐτὸ πὺ ὁ ἡρωϊκὸς αὐτὸς γιατρός ἔκανε στὴ Μαρτινίκα ἐναντίον τοῦ κίτρινου πυρετοῦ, τὸ ξανάκανε ἔπειτα ἀπὸ λίγα χρόνια ἐναντίον τῆς χολέρας στὴν Πολωνία. Δὲν ἐδίστασε νὰ μολυσθῇ μὲ τὸ αἷμα πὺ εἶχε πάρει ἀπὸ ἕνα χολεροβλήτου κατὰ τὴν πικρὴν ὥρα τῆς τρομερῆς ἀρρώστιας του.

Ἀπὸ τὸ 1792 ὡς τὸ 1800 περισσότεροι ἀπὸ 2,000 στρατιωτικοὺς γιατροὺς πλήρωσαν μὲ τὴ ζωὴ τους τὴν ἡρωϊκὴ ἀφοσίωσιν τους πρὸς τὸ καθήκον. Ὅλοι ὅμως ἀναγνῶσαν τὸν ἡρωϊσμόν τους καὶ τοὺς ἐθαύμαζαν. Ὁ Ναπολέων δὲν ἔχανε εὐχαίρια γιὰ νὰ τοὺς τογγίχῃ δημόσια καὶ νὰ τοὺς ἐκδηλώνῃ τὴ μεγάλην του ἐκτίμησιν γιὰ τὸ θάρρος τους, τὴν ὑπομονὴν τους καὶ τὴν καρτερικότητά τους, ὅπως ἔλεγε ὁ ἴδιος.

Ἐπίσης καὶ ὁ Μεγάλος Πέτρος τοὺς ἐκτιμοῦσε ἐξαιρετικά. Ὁταν πέθανε ὁ καλύτερος ἀπὸ τοὺς στρατιωτικούς του γιατροὺς, τοῦ ἔκανε βασιλικὴ κηδεύει, τὴν ὁποῖα παρακολούθησε καὶ ὁ ἴδιος, κρατῶντας μὲ ἀνακλινὴ λαιμὸν στὸ χέρι!

Ὁταν, τέλος, ὁ Ντεζενέττ, γιὰ τὸν ὁποῖο μιλήσαμε παραπάνω, πέθανε, ὁ Ναπολέων ἐπισκεπτόμενος τοὺς πανωλοβλήτους στρατιώτας του, στὸ Σαῖν Ζαν Ντόνκε τῆς Αἰγύπτου.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ

..... Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΠΥΘΑΓΟΡΑ .....

Ἡ ἀγάπη τοῦ Πυθαγόρα πρὸς τὰ ζῶα. Ἡ θυσίαις του πρὸς τοὺς θεοὺς. Ἡ λιτέτης του καὶ ἡ πεποιθήσεις του γιὰ τὴ ζωὴ. Τὸ μεγάλο πα- νηγύρι. Ἡ τέσσαρες περίοδοι τῆς ζωῆς. Ἀστρονομία καὶ γεωμετρία. Ἡ παραβολὴς τοῦ Πυθαγόρα. Πῶς ἕνας δοῦλος τοῦ ἐθεοποιήθη. Ὁ δραματικὸς θάνατος τοῦ φιλοσόφου. Ἡ διάφορες ἐκδοχὲς του, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Β'.

Ἡ ἀγάπη τοῦ Πυθαγόρα πρὸς τὰ ζῶα ἦταν τόσο, ὥστε δὲν ἐπρόσφερε ποτὲ ὡς θυσίαις στοὺς θεοὺς τίποτε ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ ἄρτους καὶ πλακοῦν- τια. Ἐλεγε δὲ σχετικῶς ὅτι οἱ θεοὶ ἐφρίτταν γιὰ τὰ σφαζόμενα ζῶα πὺ τοὺς προσέφερον ὡς θυσίαις καὶ ὅτι ἡ θυσία αὐτὴ, ἀντὶ νὰ προκαλέσων τὴν εὐνοία τους, τοὺς ἐξόργιζαν καὶ τοὺς ἐρέθιζαν.

Φαίνεται ὅτι μὲ ὅλα αὐτά, ὁ Πυθαγόρας ἤθελε ν' ἀποτρέψῃ τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν πολυτέλεια τῶν φαγητῶν καὶ νὰ τοὺς συνήθισῃ νὰ ζῶντε μὲ λιτότητα, γιατί ἔτσι μόνον φανταζό- ταν ὅτι ὁ ἀνθρώπος μποροῦσε νὰ ἔχῃ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐλευθέρου.

Γιὰ νὰ δίνῃ μάλιστα ὁ ἴδιος τὸ πα- ράδειγμα, δὲν ἔπινε παρὰ νερὸ καὶ δὲν ἔρωγε τίποτε ἄλλο ἀπὸ ψωμί, μέλι, καρπούς καὶ ὄσπρια, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ κοκκία, τὰ ὁποῖα δὲν ἔρωγε ἔ- γνωστο γιὰ ποῖο λόγο.

Σχετικῶς μὲ τὴ ζωὴ, ὁ Πυθαγόρας ἔλεγε ὅτι μοῖζας μὲ μιὰ μεγάλη ἰο- ρτή. Ὅπως δηλαδὴ σὲ μιὰ ἑορτῇ, ἄλ- λοι πηγαίνουν γιὰ νὰ γυμναστοῦν, ἄλ- λοι γιὰ νὰ ἐμπορευθοῦν καὶ ἄλλοι ὡς ἅπλοι θηαταί, ἔτσι καὶ στὴ ζωὴ. Ἄλ- λοι ἀγωνίζονται γιὰ τὴ δόξα, ἄλλοι γιὰ τὸν πλοῦτον καὶ ἄλλοι δὲν κάνουν τίποτε ἄλλο, παρὰ προαμένον ἅπλοι θηαταί τῆς ἀναζητῶντας τὴν ἀλή- θεια.

Χωρὶς τὴν ἡλικία τοῦ ἀνθρώπου σὲ τέσσαρα ἴσα μέρη. Ἐπὶ θεωροῦσε τὸν ἀνθρώπον ὡς παῖδι μέχρι τῆς ἡ- λικίας τῶν εἴκοσι χρόνων, ν ε α ν ἰ α ν μέχρι τῶν σαράντα χρόνων, ἄνδρα μέχρι τῶν ἐξήντα καὶ γέροντα μέχρι τῶν ὀγδόντα. Ὅσους εἶχαν περάσει τὰ ὀγδόντα, δὲν τοὺς λογαρίαζε κα- θόλου γιὰ ζωντανούς ἀνθρώπους!

***

Ὁ Πυθαγόρας ἀγαποῦσε ἐξαιρετικά τὴν ἀστρονομία καὶ τὴν γεωμετρία. Αὐτὸς ἦταν ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἀνεκά- ἔλεγε ὁ ἴδιος.

Ἐπίσης καὶ ὁ Με- γάλος Πέτρος τοὺς ἐκτιμοῦσε ἐξαιρετικά. Ὁταν πέθανε ὁ καλύτερος ἀπὸ τοὺς στρατιωτικούς του γιατροὺς, τοῦ ἔκανε βασιλικὴ κηδεύει, τὴν ὁποῖα παρακολούθησε καὶ ὁ ἴδιος, κρατῶντας μὲ ἀνακλινὴ λαιμὸν στὸ χέρι!

Ὁταν, τέλος, ὁ Ντεζενέττ, γιὰ τὸν ὁποῖο μιλήσαμε παραπάνω, πέθανε, ὁ Ναπολέων ἐπισκεπτόμενος τοὺς πανωλοβλήτους στρατιώτας του, στὸ Σαῖν Ζαν Ντόνκε τῆς Αἰγύπτου.

λυσε ὅτι ὁ αὐγερινὸς καὶ ὁ ὀσπερος εἶνε τὸ ἴδιο ἄστρο καὶ ἐφεῦρε τὸ πε- ρίφημον γεωμετρικὸ θεώρημα, τὸ ὁ- ποῖο λέει: «Τὸ τετράγωνον τῆς ὑπο- τευούσης παντὸς ὀρθογωνίου τριγῶ- νου, ἰσοῦται μὲ τὸ ἄροισμα τῶν τε- τραγῶνων τῶν δύο ἄλλων πλευρῶν».

Ὅταν ἐφεῦρε τὸ θεώρημα αὐτό, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου βασίζεται ὁλόκληρη σχεδὸν ἡ σύγχρονη γεωμετρία, ἔφη- κε τόσο πολὺ, ὥστε, γιὰ πρώτη φορὰ, παραβαίνοντας τὴν ἀπαρέγκλιτες ἀρχὲς του, προσέφερε στοὺς θεοὺς ἕκα- τὸ μ ε θ η ν. δηλαδὴ θυσίαις ἑκατὸ βώδι-α.

Ἡ ἀγάπη τοῦ Πυθαγόρα πρὸς τὰ ζῶα ἦταν τόσο, ὥστε δὲν ἐπρόσφερε ποτὲ ὡς θυσίαις στοὺς θεοὺς τίποτε ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ ἄρτους καὶ πλακοῦν- τια. Ἐλεγε δὲ σχετικῶς ὅτι οἱ θεοὶ ἐφρίτταν γιὰ τὰ σφαζόμενα ζῶα πὺ τοὺς προσέφερον ὡς θυσίαις καὶ ὅτι ἡ θυσία αὐτὴ, ἀντὶ νὰ προκαλέσων τὴν εὐνοία τους, τοὺς ἐξόργιζαν καὶ τοὺς ἐρέθιζαν.

Φαίνεται ὅτι μὲ ὅλα αὐτά, ὁ Πυθαγόρας ἤθελε ν' ἀποτρέψῃ τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν πολυτέλεια τῶν φα- γητῶν καὶ νὰ τοὺς συνήθισῃ νὰ ζῶντε μὲ λιτότητα, γιατί ἔτσι μόνον φανταζό- ταν ὅτι ὁ ἀνθρώπος μποροῦσε νὰ ἔχῃ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐλευθέρου.

Γιὰ νὰ δίνῃ μάλιστα ὁ ἴδιος τὸ πα- ράδειγμα, δὲν ἔπινε παρὰ νερὸ καὶ δὲν ἔρωγε τίποτε ἄλλο ἀπὸ ψωμί, μέλι, καρπούς καὶ ὄσπρια, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ κοκκία, τὰ ὁποῖα δὲν ἔρωγε ἔ- γνωστο γιὰ ποῖο λόγο.

Σχετικῶς μὲ τὴ ζωὴ, ὁ Πυθαγόρας ἔλεγε ὅτι μοῖζας μὲ μιὰ μεγάλη ἰο- ρτή. Ὅπως δηλαδὴ σὲ μιὰ ἑορτῇ, ἄλ- λοι πηγαίνουν γιὰ νὰ γυμναστοῦν, ἄλ- λοι γιὰ νὰ ἐμπορευθοῦν καὶ ἄλλοι ὡς ἅπλοι θηαταί, ἔτσι καὶ στὴ ζωὴ. Ἄλ- λοι ἀγωνίζονται γιὰ τὴ δόξα, ἄλλοι γιὰ τὸν πλοῦτον καὶ ἄλλοι δὲν κάνουν τίποτε ἄλλο, παρὰ προαμένον ἅπλοι θηαταί τῆς ἀναζητῶντας τὴν ἀλή- θεια.

Χωρὶς τὴν ἡλικία τοῦ ἀνθρώπου σὲ τέσσαρα ἴσα μέρη. Ἐπὶ θεωροῦσε τὸν ἀνθρώπον ὡς παῖδι μέχρι τῆς ἡ- λικίας τῶν εἴκοσι χρόνων, ν ε α ν ἰ α ν μέχρι τῶν σαράντα χρόνων, ἄνδρα μέχρι τῶν ἐξήντα καὶ γέροντα μέχρι τῶν ὀγδόντα. Ὅσους εἶχαν περάσει τὰ ὀγδόντα, δὲν τοὺς λογαρίαζε κα- θόλου γιὰ ζωντανούς ἀνθρώπους!

Ὁ Πυθαγόρας ἀγαποῦσε ἐξαιρετικά τὴν ἀστρονομία καὶ τὴν γεωμετρία. Αὐτὸς ἦταν ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἀνεκά- ἔλεγε ὁ ἴδιος.

νισί τους, νὰ μὴν ἀφίνουν τίς χαρὲς ἡ τίς θλίψεις τῆς ζωῆς νὰ τοὺς ἐπὶ- ρεάζουν, ν' ἀγαποῦν τοὺς γονεῖς των, νὰ γυμνάζονται γιὰ νὰ μὴ παχαίνουν ὑπερβολικὰ καὶ νὰ τιμῶν τοὺς θεοὺς.

Ἐξαιρετικὰ μεγάλῃ ἦταν ἡ ἐπί- δρασις τοῦ φιλοσόφου σὲ δασους τὸν πε- ριστοίχξαν. Ὁ Σκύθης δούλος τοῦ Ζάμουλκ, ἐπωφελήθηκε τόσο πολὺ ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν του, ὥστε, ὅταν ξαναγύρισε στὴν πατρίδα του τὴ Σκυ- θία, καὶ ἄρχισε ν' ἀναπτύσσει στοὺς συμπατριῶτες του ὅσα εἶχε μάθει ἀπὸ τὸν κύριόν του, οἱ Σκύθοι τὸν ἐθαύμα- σαν, τὸν ἐθεοποίησαν, τοῦ προσέφεραν θυσίαις καὶ τὸν συγκατέλεξαν μεταξὺ

ἡλίας, ἡ σελήνη καὶ τὰ ἄλλα ἄστρο- εἶνε θεότητες... ***

Πολλὰ λέγονται σχετικῶς μὲ τὸ θάνατον τοῦ μεγάλου αὐτοῦ φιλοσόφου. Πολλοὶ λένε ὅτι μερικοὶ νέοι, τοὺς ὁποῖους δὲν ἤθελε νὰ δεχθῇ γιὰ μα- θητάς του, ἀναγκασμένοι γιὰ τὴν ἀποτυχία τους αὐτῇ, ἔδωκαν φωτιά στὸ σπίτι στὸ ὁποῖο κατοικοῦσε ὁ Πυ- θαγόρας.

Ἄλλοι πάλι λένε ὅτι αὐτὸ τὸ ἔκα- ναν οἱ Κροτωνιάται, γιατί φοβόντου- σαν μήπως ὁ Πυθαγόρας ἀποκαταστα- θῇ ὡς κυρίαρχος στὸν τόπον τους. Ὅπως δὲ λένε ὅτι αὐτὸ τὸ πρᾶγ- μα, τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι, μόλις ὁ Πυ- θαγόρας εἶδε τὸ σπίτι νὰ καίγεται, ἀ- ποτραβήχθηκε μαζὺ μὲ σαράντα μαθη- τὰς του.

Μερικοὶ ισχυρίζονται ὅτι κατέφυγε τότε στὸν ἐν Μεταποντίῳ δάσος τῶν Μουσῶν, ὅπου πέθανε ἐκουσίως τῆς πείνας.

Ἄλλοι πάλι λένε ὅτι στὴ φυγὴν τοῦ ἀπάντησε στὸ δρόμον του ἕνα χωρὶς σπαρμένο μὲ κοκκία. Ἐπειδὴ ἐπρόκει- νὰ τὸ περάσῃ καὶ δὲν ἤθελε νὰ τὸ πα- τήσῃ, στάθηκε ἐκεῖ καὶ εἶπε:

— Καλύτερα νὰ πεθάνω ἔδῳ, παρὰ νὰ γίνω ἀφορμὴ νὰ καταστραφῶν τὰ ἄθλια αὐτὰ κοκκία!...

Ἐπερίμενε λοιπὸν ἥσυχά ἐκεῖ τοὺς Κροτωνιάτας, οἱ ὁποῖοι τὸν θανάτωσαν μαζὺ μὲ τοὺς περισσοτέρους μαθη- τὰς του.

Ἄλλοι, τέλος, ἀναφέρουν ὅτι ὁ Πυ- θαγόρας δὲν ἐφονεύθη ἀπὸ τοὺς Κρο- τωνιάτας, ἀλλὰ ἀπὸ τοὺς Συρακου- σίους, οἱ ὁποῖοι τὸν ἐσκότωσαν μαζὺ μὲ τοὺς περισσοτέρους μαθητάς του, γιατί εἶχε ἐνισχύσει τοὺς ἐχθροὺς των Ἀκραγαντινοὺς.

Ἀπὸ τὴ σφαγὴ αὐτῇ, λίγοι μόνο ἀπὸ τοὺς μαθητὰς του σώθηκαν, με- ταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ Ἀρχίτας ὁ Ταραντίνος, ὁ ὁποῖος ἐθεοποίησε ὁ μα- γιστεῖρος γεωμετρίας τῆς ἐποχῆς του.

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΣΟΦΩΝ

Πρώτην κάποτε ἔσαν Ἑλλήνα σο- φὴ τὴν πρῆπει νὰ μαθαίνον τὰ παιδιά. — Ὅσα θὰ τοὺς χρησιμεύουν ὅταν θὰ γίνουν ἄνθρωποι! τοὺς ἀπάντησε.

***

Ἐπὶ τῇ σφαγῇ αὐτῇ, λίγοι μόνο ἀπὸ τοὺς μαθητὰς του σώθηκαν, με- ταξὺ τῶν ὁποίων κα

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου).
Μέσα στην απεριωραμένη αυτή πόρτα, ο Ευγένιος αντρίκωσε σε μια στιγμή το κλειδί της πόρτας του κελιού της Μελανίας πεσμένο στο πάτωμα. Χωρίς να χάσει καιρό το άρπαξε, συγκέντρωσε όλες του τις δυνάμεις, τινάζει τη μοναχική μακρούα κι έτρεξε στην πόρτα.
"Η Μελανία κατάλαβε άμέσως τί επρόκειτο να συμβεί. Κατάλαβε πως μάταια είχε παλαιώσει τόση ώρα, μάταια είχε παρακαλέσει, μάταια είχε απειλήσει. 'Ο Ευγένιος την περιφρονούσε, την συχινόταν...
Και να τώρα πούφρευε...
"Α, όχι, όχι, αυτό δεν έπρεπε να γίνει, δεν θα το ανεχόταν.
Διέφυγε έκδικητη.
Και πριν ο Ευγένιος προφτάσει να γυρίσει το κλειδί στην κλειδαριά, ωρμήσε άπάνω του, τον άρπαξε από το ράσο και του φώναξε:
— Φεύγεις;
"Ο Ευγένιος δεν της έδωσε άπό κρησι.
— Για τελευταία φορά σε ρωτώ: Φεύγεις;
"Ο Ευγένιος την έσπρωξε άπ'ότομα για να έλευθερώσει το χέρι του και νά' άνοίξει την πόρτα.
"Η Μελανία ήταν τρελή πειά από την όργη της, τη λύσσα της, τον πόθο της έκδικήσεως.
Παράτησε το χέρι του Ευγενίου και του είπε με φωνή που έτρεμε από θυμό.
— "Ακουσε με καλά. Μόλις τολμήσης να γυρίσεις το κλειδί στην κλειδαριά, θα φωνάξω. Θέ' άρχισω να σκούζω και να ζητάω βοήθεια σαν τρελή. Θά σπρώξω το μοναστήρι στο πόδι. Κι' όταν θα μαζευστούν όλες ή μοναχές έδω, θα τους πω πως ήθελες στο κελλί μου για να ήθες τάχα πως είμαι και μου έπετέθηκες!... Ναι... Θά τους πω πως ρίχτηκες άπάνω μου σαν φρενιασμένος, πως με ξεγύμνωσες... Θά τους πω πως είσαι ένας ύποκριτης, ένας άμαρτωλός, όργανο του Διαβόλου. Θά σκούζω, θα κλάψω, θα δαρθώ, θα κυλιστώ κάτω και θα πιστέψουν...
Τά χείλη της άφριζαν καθώς μιλούσε.
Τά μάτια της πετούσαν φωτιές. Είχε όψι Μαινάδος!
"Ακούγοντας τά φοβικά λόγια της, ο Ευγένιος γύρισε και την κούταζε έξανασημένος.
Μιλούσε σωστά άραγε;
"Ελεγε την αλήθεια;
"Ηταν άραγε ικανή να κάνει ένα τέτοιο κακούργημα, μια τέτοια άτιμία;
— Μη με κιντάς με το ήλιθο αυτό βλάνω, ούρλιαζε ή Μελανία. Κά-

με πως γυρίζει το κλειδί στην πόρτα, κάμε πως άνοίγεις, και θά δής...
— Είσαι τρελή! της είπε ο Ευγένιος.
— "Ε, λοιπόν ναι, είμαι.
— Δεν θά κάμης μια τέτοια άχρειότητα.
— Θά την κάμω...
— Δεν θά σε πιστέψω κανείς...
— Αυτό θά το δούμε...
"Ο Ευγένιος φάνηκε για μια στιγμή διστακτικός. Μά άμέσως συνήλθε. Ντράπηκε για το δισταγμό του. Γιατί δίσταζε; Τί είχε να φοβάται; Ποιος θά πίστευε τη γυναίκα αυτή;
Μήπως δεν ήταν υπόδειγμα άρετης, υπόδειγμα ευσεβούς και εύλαβούς μοναχής; Μήπως δεν ήταν γνωστή σ' όλη σχεδόν την Αίγυπτο ή ευσέβειά του, ή άγνότης του, ή άρετές του;
"Α διαφωρώντας λοιπόν την για τα τρελλά λόγια της Μελανίας, μη δίδοντας καμιά προσοχή στις απειλές της, γύρισε το κλειδί στην πόρτα για ν' άνοίξει.
Μόλις το είδε αυτό ή Μελανία, έφώναξε.
"Εσφίξε τις γροθιές της και χτυπώντας δυνατά το στήθος της άρχισε να φωνάζει, να φωνάζει δυνατά, μ' όλη της τη δύναμη, σαν δαιμονισμένη:
— Βοήθεια!... Βοήθεια!... Βοήθεια, άδελφές!...
"Ο Ευγένιος παράτησε το κλειδί στην κλειδαριά και γύρισε προς το μέρος της σαστισμένος.
Δέν πίστευε στα μάτια του, δεν πίστευε στ' αυτιά του.
"Ηταν αλήθεια λοιπόν;
Θά βρισκόταν στη δύσκολη θέση να δώσει εξήγησεις για τη διαγωγή του, αυτός ο λευκός, ο άγνός, ο πανάρετος; Θά τον βρίσκανε κλεισμένο μέσα στο κελλί της άμορφης αυτής μοναχής;
— ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΣΤΗΝ "ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ, Η ΖΩΝΤΑΝΟΠΕΘΑΜΕΝΗ
Μια άνατριχιαστική έστόργια έρωτος

Θά την έδωσαν έτσι γυμνή, θεόγυμνη—Μεγάλε Θεέ!—κι' αυτόν μαζύ της!...
"Εκανε ένα βήμα προς τα εμπρός, την έπλησίασε και θέλησε να την κάμει να σωπάσει.
— "Ανόγη κόρη, σόπα, σόπα λοιπόν, τρελλάθηκες!
— Μ' άγαπάς; εώτης ή Μελανία άσθμαίνοντας. Πές μου μ' άγαπάς; Θά γίνης δικός μου;
— "Οχι, ποτέ! άποκρίθηκε άδιστακτά ο Ευγένιος.
"Η Μελανία δέν άδίστασε πλέον. Ξανάηχε να φωνάξει δυνατά, άναστατώνοντας το μοναστήρι με τις φωνές της:
— Βοήθεια! Σώστε με!... Άτιμε! Σατανά!...
"Ο Ευγένιος κατάλαβε πως είχε φτάσει ή κρίσιμη στιγμή.
"Ατάραχος πειά, γαλήνιος και ήσυχος γύρισε το κλειδί στην κλειδαριά, έξεδωκε, έσταύρωσε τά χέρια του και περιμένε...
"Η κραυγές της Μελανίας άντήχησαν σ' όλο το μοναστήρι. "Η μοναχές τις άκουσαν και βγήκαν στον έξώστη τρομαγμένες, άλλες άπ' τα κελλιά τους κι' άλλες άπ' άλλα διαμερίσματα της μονής. Τί το έκτακτο, τί το τρομερό συνέβαινε λοιπόν;
"Η κραυγές έρχόντουσαν άπ' το κελλί της Μελανίας. Αυτό το άντελήφθησαν άμέσως και τους ήσυχασε κάπως.
Θά επρόκειτο πιθανώς για κάτι το συνθησιμένο.
Θάχε πιάσει την άρρωστη μοναχή καμιά νευρική κρίσις...
Μά όχι, όχι...
Τώρα άκουγαν καλύτερα.
"Η Μελανία φώναζε ζητώντας βοήθει...
Κάτι το έκτακτο, κάτι το εξαιρετικό της συνέβαινε.
"Ετομάστησαν να

τρέξουν προς το κελλί της άρρωστης μοναχής, όταν είδαν να φτάνει τρέχοντας ή Φιλοθέα.
"Η μοναχές την τριγύρισαν γεμάτες άνησυχία.
— Τί ένε; Τί τρέχει λοιπόν;
"Η Φιλοθέα ήταν χλωμή σαν το θάνατο, χλωμή σαν το θειάφι, σαν να μη της είχε μείνει σταλαγματιά αίμα άπάνω της.
Θέλησε να μιλήσει, μα δεν το κατώρθωσε. "Ενα τραυλισμα βγήκε μονάχα από το στόμα της.
"Η μοναχές άνυπομονούσαν.
Δέν ήξεραν αν έπρεπε να τρέξουν στο κελλί της Μελανίας ή όχι. Για νάχη μια τέτοια ταρχή ή Φιλοθέα, κάτι το τρομερό θά συνέβαινε άσφαλώς...
"Επρεπε να μάθουν, να μάθουν... Μια μοναχή έτρεξε κι' έφερε στη Φιλοθέα ένα ποτήρι νερό.
"Η Φιλοθέα έπιε δυο-τρεις ρουφηξίες κι' άναστέναξε μ' άνακούρσι.
Τά δόντια της χτυπούσαν ακόμα σαν νάχε δυνατό ρίγος.
— Τί τρέχει, άδελφή; Μίλα, για τ' όνομα του Θεού, μιλήσε, της είπαν μ' ένα στόμα ή μοναχές.
"Η Φιλοθέα σήκωσε το χέρι της κι' έδειξε το κελλί της Μελανίας.
"Εκεί... "Εκεί... τραύλισε.
— Τι συμβαίνει εκεί, άδελφή;
— Είπε τρομερό! Τρομερό!... "Ο Θεός θά ρίξει φωτιά να μάς κάψει... "Η μοναχές σταυροκοπήθηκαν.
— Σώσε μας, Κύριε!... "Ιησού Χριστέ, σώσε το ποίμνιό σου! "Ελέησε τις δούλες σου!...
"Επενέθη τώρα ή Χριστοφίλη.
"Η κραυγές της Μελανίας είχαν σταματήσει για μια στιγμή.
— "Αδελφή, είπα στη Φιλοθέα, πές μας γρήγορα, τί τρέχει. Πρέπει να πάμε στο κελλί της άρρωστης.
— Της άρρωστης... Φιθύρισε ή Φιλοθέα κουνώντας το κεφάλι της.
— Νά είδοποιήσουμε τον άγιο ή γούμενο;
Στ' άκουσμα του όνόματος αυτού, ή Φιλοθέα άνατρίχισε.
Και σαν να πήρε πειά κάποια άπόφασι, έτοιμάστηκε να μιλήσει. Συγχρόνως ξανάηχαν ή κραυγές άπ' το κελλί της Μελανίας:
— Βοήθεια! Σώστε με!... "Εξω... "Εξω, άκάθαρτε!... "Εξω, βελυρέ!... "Η Φιλοθέα δέν άδίστασε πειά.
"Εσπρωξε τις μοναχές προς το κελλί της Μελανίας φωνάζοντας:
— Τρέξτε! Τρέξτε!...
— Νά είδοποιήσουμε τον άγιο ή γούμενο, έπε κάποια.
— Είν' εκεί... κραύγαζε ή Φιλοθέα.
— "Εμπρός, εμπρός! φώναξαν γεμάτες άγωνία ή μοναχές.
(Ακολουθεί).

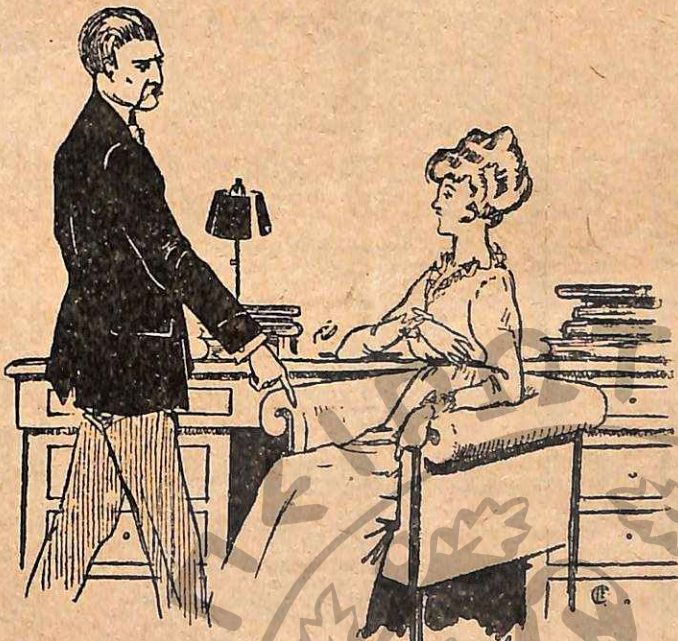
ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ

ΤΟΥ J. VALLE

σταλεί από καιρό.
Με περιέργεια, ή οποία μεγάλωνε όλοένα, ο κ. Φονσελέ άνοιξε το φάκελλο και έθγαλε άπό μέσα μια επιστολή, στην όποία διάβασε τά εξής:
"Αγαπημένη μου,
Γιατί λοιπόν δέν άπάντησες στην επιστολή μου; Δέν με συγκίνησαν καθόλου τά δάκρυά μου και ο πόνος μου;... Δέν σε συγκινεί το άδιάκοπο μαρτύριό μου; Και όμως μου έίχες άρκεστεί ότι με άγαπάς και ότι παντρεύτηκες, λόγω της πιέσεως που είχαν έξασκήσει επάνω σου οι γονείς σου... "Εγώ όμως, παραμένοντας πιστός στην άγάπη μας έμεινα μόνος, όπως θά μείνω μόνος ως ότου να τελειώσει ή αιώνια αυτή δυστυχία που λέγεται ζωή...
"Ελπίζω όμως ότι θά τελειώσει πολύ γρήγορα... Ναι, πολύ γρήγορα θά δώσω μόνος μου τέλος στα ήσάσνά μου, για να σε άπαλλάξω και σένα άπό την ένοχλητική μου παρουσία και για να σ' άφήσω να ζήσης ευτυχισμένη κοντά στο σύζυγό σου...
"Ωστόσο, άφησέ με να σε φιλή-

μίζα πως μ' αγαπούσε! "Εγώ που τη νόμιζα πιστή και άφοσιωμένη! "Εγώ που την αγαπούσα! "Ω! πάει πειά δ-λη μου ή ζωή καταστράφηκε... Και το παιδί μου, ο Πέτρος, έινε τάχα δικό μου... "Ω, το φτωχό παιδί!
"Εκείνη τη στιγμή άκούστηκε θόρυβος στην πόρτα και κατόπιν γυναίκα βήματα που άνέβαιναν τη σκάλα "Ηταν ή Μάρθα.
"Ο κ. Φονσελέ συγκέντρωσε όλες του τις δυνάμεις και προσπύθηκε να φανή στο δωμάτιο πιο ήρεμος. "Α-στόσο ούτε αυτός δέν ήξερε τί θά έκανε όταν, τί λίγο, θ' άντίκρυζε μπροστά του την ένοχο σύζυγό του. Στην κατάστασι που βρισκόταν δέν μπορούσε ν' άποκρίσει τίποτε...
"Επειτα από ένα τέταρτο ή Μάρθα, άφού προηγουμένως άλλάξε την τουαλέττα της και φόρεσε τά ρούχα του σπιτιού στο δωμάτιό του, έμπήκε στο γραφείο του συζύγου της.
Μά, άπό την πόρτα κιόλας, εδε πως ήταν καταχλωμος.
— Τίποτε! Τίποτε! τραύλισε ή δυστυχισμένη γυναίκα.
— Και αυτό τί έινε, άθλία! φώναξε ο κ. Φονσελέ, βγάζοντας άπό την τσέπη του την ένοχοποιητική επιστολή και βάζοντας την κάτω άπ' τα μάτια της.
— "Ω, Θεέ μου! φιθύρισε ή Μάρθα. Θεέ μου!
Μά ή φωνή της πνίγηκε μέσα στο στήθος, γιατί ο σύζυγός της την άρπαξε έξαφνα άπό το λαιμό και, σφίγγοντας τον όλοένα περισσότερο, της επανέλαμβανε όλοένα:
— "Ομολόγησέ μου την αλήθεια! Την αλήθεια! Πές μου τίποτα έινε το παιδί μου! "Ο Πέτρος μου!...
Μά, καθώς την έσφίγγε όλοένα πιο πολύ, δέν την άφινε να μιλήσει.
"Ενας ρόγχος μόνο παρατεταμένος έρχαίνε άπό το στόμα της, ενώ το πρόσωπό της είχε πάρει πειά το χρώμα του κεριού...
"Εξαφνα εκείνη τη στιγμή, άνοιξε ή πόρτα κι' ένα παιδάκι μπήκε μέσα. "Ηταν ο Πέτρος. Μόλις είδε τον πατέρα του να πνίγει τη μιλία του, έτρεξε προς αυτόν, και, με μια δύναμη άνώτερη για την ηλικία του, χτύπηε άπάνω του και χώνοντας τά νύχια του μέσα στο πρόσωπό του, άρχισε να τον ζεπικίζει για να τον κάνει ν' άφήσει το όμμα του.
Μά ήταν άργά πειά... Γιατί στα χαρακτωριστικά της Μάρθας έινε άπλωθεί ή γαλήνη του θανάτου...
Τότε ο κ. Φονσελέ την παράτησε και, πιάνοντας το μικρό Πέτρο άπό τη μέση, τον σήκωσε ψηλά, ενώ συγχρόνως φώναζε:
— "Α! εσύ είσαι το παιδί της άτιμίας της! Βέβαια! "Ετσι έινε! "Αφού πήγες με το μέρος της... Πήγαν-νε τώρα να τη βοηθή!
Και, συγκλονίζοντας όλες του τις δυνάμεις, πέταξε με λύσσα το παιδάκι στον τοίχο...
Το κεφάλι του χτύπησε στη γωνία μιας βιβλιοθήκης και έπειτα σωριάστηκε κάτω στο πάτωμα, άνέμισα στο αίμα που έτρεχε άπό την πληγή του.
"Ο κ. Φονσελέ έσείσε μία ματιά γύρω του, είδε τά θανάτα του, και, έπειτα έσπάζοντας σ' ένα άκράτητο γέλιο, άρχισε να μονολογεί:
— Το παιδί μου! "Η γυναίκα μου! Το παιδί μου! "Η γυναίκα μου! Είχε τρελαθεί...
"Α! είνε, Ζάν; Πώς είσαι έτσι; "Ο κ. Φονσελέ δέν της μιλήσει, μα με το χέρι του της έδειξε μια παύ-θόνα που ήταν πλάι στο γραφείο του. "Η Μάρθα άναμύσηλτα κάθισε.
Μά έξαφνα τότε είδε το σύζυγό της ν' αλλοζήθη και, άγριευμένος σαν θηρίο, να όρθώνεται μπροστά της απειλητικός και βλοσυρός.
— Θά μου πτες άμέσως, γυναίκα, της φώναζε μονοφωνώντας, ποιος δεσμός σάς συνέδεε με τον "Ερρίκο Λαμπέρ!
— Την άθλία! έλεγε μόνος του. Την άθλία! "Ω! "Ω!
Μόλις συνήλθε κάπως άπό την πρώτη του ταρχή, άρχισε να σκέπτεται λογικότερα:
— "Ωστε δεκαπέντε χρόνια τώρα ή γυναίκα μου με προδίδει; "Ωστε ήταν φίλη του "Ερρίκου Λαμπέρ, του νιατρού που άποκτόνησε πού τριετίας; "Ω! φρίκη! φρίκη! Κι' εγώ που νό-

— Θά μου πτες άμέσως, κυρία, της φώναζε, ποιος δεσμός σάς συνέδεε με τον "Ερρίκο Λαμπέρ!...

— Τίποτε! Τίποτε! τραύλισε ή δυστυχισμένη γυναίκα.
— Και αυτό τί έινε, άθλία! φώναξε ο κ. Φονσελέ, βγάζοντας άπό την τσέπη του την ένοχοποιητική επιστολή και βάζοντας την κάτω άπ' τα μάτια της.
— "Ω, Θεέ μου! φιθύρισε ή Μάρθα. Θεέ μου!
Μά ή φωνή της πνίγηκε μέσα στο στήθος, γιατί ο σύζυγός της την άρπαξε έξαφνα άπό το λαιμό και, σφίγγοντας τον όλοένα περισσότερο, της επανέλαμβανε όλοένα:
— "Ομολόγησέ μου την αλήθεια! Την αλήθεια! Πές μου τίποτα έινε το παιδί μου! "Ο Πέτρος μου!...
Μά, καθώς την έσφίγγε όλοένα πιο πολύ, δέν την άφινε να μιλήσει.
"Ενας ρόγχος μόνο παρατεταμένος έρχαίνε άπό το στόμα της, ενώ το πρόσωπό της είχε πάρει πειά το χρώμα του κεριού...
"Εξαφνα εκείνη τη στιγμή, άνοιξε ή πόρτα κι' ένα παιδάκι μπήκε μέσα. "Ηταν ο Πέτρος. Μόλις είδε τον πατέρα του να πνίγει τη μιλία του, έτρεξε προς αυτόν, και, με μια δύναμη άνώτερη για την ηλικία του, χτύπηε άπάνω του και χώνοντας τά νύχια του μέσα στο πρόσωπό του, άρχισε να τον ζεπικίζει για να τον κάνει ν' άφήσει το όμμα του.
Μά ήταν άργά πειά... Γιατί στα χαρακτωριστικά της Μάρθας έινε άπλωθεί ή γαλήνη του θανάτου...
Τότε ο κ. Φονσελέ την παράτησε και, πιάνοντας το μικρό Πέτρο άπό τη μέση, τον σήκωσε ψηλά, ενώ συγχρόνως φώναζε:
— "Α! εσύ είσαι το παιδί της άτιμίας της! Βέβαια! "Ετσι έινε! "Αφού πήγες με το μέρος της... Πήγαν-νε τώρα να τη βοηθή!
Και, συγκλονίζοντας όλες του τις δυνάμεις, πέταξε με λύσσα το παιδάκι στον τοίχο...
Το κεφάλι του χτύπησε στη γωνία μιας βιβλιοθήκης και έπειτα σωριάστηκε κάτω στο πάτωμα, άνέμισα στο αίμα που έτρεχε άπό την πληγή του.
"Ο κ. Φονσελέ έσείσε μία ματιά γύρω του, είδε τά θανάτα του, και, έπειτα έσπάζοντας σ' ένα άκράτητο γέλιο, άρχισε να μονολογεί:
— Το παιδί μου! "Η γυναίκα μου! Το παιδί μου! "Η γυναίκα μου! Είχε τρελαθεί...
"Α! είνε, Ζάν; Πώς είσαι έτσι; "Ο κ. Φονσελέ δέν της μιλήσει, μα με το χέρι του της έδειξε μια παύ-θόνα που ήταν πλάι στο γραφείο του. "Η Μάρθα άναμύσηλτα κάθισε.
Μά έξαφνα τότε είδε το σύζυγό της ν' αλλοζήθη και, άγριευμένος σαν θηρίο, να όρθώνεται μπροστά της απειλητικός και βλοσυρός.
— Θά μου πτες άμέσως, γυναίκα, της φώναζε μονοφωνώντας, ποιος δεσμός σάς συνέδεε με τον "Ερρίκο Λαμπέρ!
— Την άθλία! έλεγε μόνος του. Την άθλία! "Ω! "Ω!
Μόλις συνήλθε κάπως άπό την πρώτη του ταρχή, άρχισε να σκέπτεται λογικότερα:
— "Ωστε δεκαπέντε χρόνια τώρα ή γυναίκα μου με προδίδει; "Ωστε ήταν φίλη του "Ερρίκου Λαμπέρ, του νιατρού που άποκτόνησε πού τριετίας; "Ω! φρίκη! φρίκη! Κι' εγώ που νό-

Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

ΤΟΥΡΚΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

— Κάθε περιστατικό που μας προξενεί λύπη συνοδεύεται άπό ένα άλλο που μας χαροποιεί.
— "Όταν ωρμήσαν τον κόρακα ποιά έινε τά φραιότερα πουλιά, άποκρίθηκε: "Τά μικρά μου...
— "Ο θάνατος έινε μια μαύρη γκαμήλα που γονατίζει μπροστά σε κάθε πόρτα.
— Κάθε πράγμα τελειώνει, έκτός άπό το μίσος.
— "Η ύπομονή έινε το κλειδί της ευτυχίας.
— "Η δόξα δέν κομμάτι σε μαλακό στομάχι.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

Ο ΝΤΕΛΛΙ ΚΑΙ Η "ΑΝΕΨΙΑ" ΤΟΥ

Η ετυχεστέρες ημέρες ενός ποιητού. Η εύνοια του βασιλέως. Το ξέσπασμα της μεγάλης επαναστάσεως. Η προπαγάνδα ενός ποιητού. Προς την εξορία. Ανάμεσα στους παλαιούς φίλους. Η απεριγραπτή δυστυχία των εξοριστών. Ο γάμος του... δειού και της ανεψιάς! Το διπλοκλειδωμά του ποιητού. Η επιστροφή από την εξορία, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Παρίσι, παρουσιάζοντάς την ως δήθεν ανεψιά του.

Ευθύς από την αρχή, όπως είδαμε, η Μαρία-Λουίζα, η οποία ήταν εξαιρετικά εξυπνη και αποφασιστική γυναίκα, κατάλαβε ότι ο τρυφερός «θείος» της—ένας άθως και άκακος, αλλά και θбуолος και αναποφάνιστος άνθρωπος των γραμμάτων—είχε ανάγκη, όχι μόνο από την αγάπη της, αλλά και από την επίβλεψη και την προστασία της. Σιγά-σιγά δὲ ἐπεβλήθη τόσο πολύ επάνω του, ώστε άρχισε να τον κατευθύνει στο κάθε του βήμα. Μά και ο Ντελλί δεχόταν με άγανάκτηση την επίβλεψη της, νοιώθοντας μάλιστα εδνγωμωσύνη γι' αυτόν τον άγγελο-φύλακα, τον όποιο τού είχε στείλει η μοίρα, σε μία εποχή που δὲν ήταν πειά νέος.

Πράγματι, κοντά στη Μαρία-Λουίζα, ο ποιητής γνώρισε τις ωραιότερες μέρες της ζωής του. Ήταν πειά παιδί βρεσιανόσμενος. Δὲν τού έλειπε τίποτε. Έχε γίνει διάσημος, τὰ βιβλία του με τους ώριούς του στίχους βρισκόντουσαν κάτω από τὸ προσκέφαλο όλων των μεγάλων κυριών της άριστοκρατίας της εποχής του. Τὸν έρχωμιάζαν παντού, τὸν αγαπούσαν και τὸν επεριοιούντο σαν ένα χαϊδεμένο «μεγάλο παιδί». Μία μέρα μάλιστα, αυτός, πού ποτέ δὲν είχε ως τότε τὸ θάρρος νὰ ζητήσει τὸ παλαιό καὶ ἀπὸ τὴ βασιλέα, είχε ζητήσει κάποια μικρή γάτα καὶ έστείλε ως μεσάζοντα στὸ Λουδοβίκο ΙΣΤ' τὸν σκωτσέζο του φίλο σπουτάχο γιὰ Κουρτιν.

—Ο Ντελλί μου ζήτησε γάτα! φώναξε ὁ Λουδοβίκος ΙΣΤ' προστοῦ άκούα ὁ σπουτάχος προλάθη να τοῦ εξηγήσει τί πράγματι ζητούσε ὁ ποιητής. Δώσε μου γρήγορα τὴν πέννα νὰ υπογράψω!

Τόση ήταν ἡ ἐκτίμησις πού και ὁ βασιλεὺς ὁ ίδιος έφερε πρὸς τὸν μεγάλο αὐτὸν ποιητή.

Μά, έφαμα, στὴ μέση αὐτῆς τῆς εὐτυχίας τοῦ Ντελλί, έξέσπασε ἡ πόρρα τῆς μεγάλης 'Επαναστάσεως. 'Ετσι χάθηκαν γι' αὐτὸν διὰ μιᾶς ἡ ε-πιγραφὴ τῆς τῶν ισχυρῶν του φίλων, τὰ πλούσια γειώματα, ἡ φώταε γιορ-τὲς στὰ άριστοκρατικά σαλόνια καὶ ὁ γυνικός θαυμασμός. Τί θά μπορούσε πέρα νὰ κάνει μέσα σ' αὐτὸν τὸν κα-τακλυσμὸ ἑνός πνευματώδους, ἀλλὰ καὶ τόσο εὐλαβήσεως ποιητῆς; 'Ωστόσο, ὁ άμωρος άνθρωπος δοκί-μασε στὴν αρχὴ νὰ παλαίψη. Νὰ πα-

λαίψη, κατὰ τὸν δικὸ του βέβαια τρό-πο. 'Επειδὴ ἡ ψυχὴ του ήταν συνδε-δεμένη με τὸ παλιὸ καθεστῶς, προ-σπαθοῦσε νὰ κάνει προπαγάνδα, μὰ ἀ-θῶα, έννοείται, καὶ έντελῶς άκαχη προπαγάνδα.

Μά ἡ Τρομοκρατία δὲν άστενεύταν καί, γιὰ νὰ μὴ χάσει τὸ κεφάλι του, ὁ Ντελλί άναγκάστηκε νὰ πάρη, μαζί με τὴν αγαπημένη του Μαρία-Λουίζα, τὸ δρόμο τῆς εξορίας, γιὰ νὰ βρῇ τοὺς παλαιούς φίλους του, πού είχαν φύ-γει ἀπὸ καιρὸ ἀπ' τὴ Γαλλία. 'Εμ-μωιαξε τώρα με τὸν Οιδίποδα, τὸν ὁ-ποῖο ὡδηγοῦσε ἀπὸ τὸ χεῖρ ἡ τρυφερὴ 'Αντιγόνη...

Ἐπῆγαν στὴν αρχὴ στὴ Λωρραίνη, τίς ἀσημένιες ἀγκράφες πού είχαν τὰ παπούτσκα του. —Πάρτε τες, φίλε μου, τού εἶπε, πάρτε τες. 'Η δυστυχία ἡ δική σας εἶνε πὺ μεγαλύτερ' ἀπ' τὴ δική μου! Καὶ οἱ δύο γέροι έπασαν ὁ ένας στὴν άγκυλιὰ τοῦ άλλου καὶ έκλαψαν σαν μικρά παιδιά.

Ο ποιητὴς με τὴν 'Ανεψιά του πήγαν κατόπιν στὸ Φορμπουργ, ὅπου βρῆκαν πολλούς άριστοκράτας. 'Η ζωὴ τους εκεί πέρασε χαρούμενη. Κάθε μέρα είχαν γεύματα, συγκεντρώσεις, γιορτές. Ο Ντελλί καὶ ἡ Μαρία-Λουίζα φαινότουσαν σαν νὰ είχαν ξαναγεῖσει. Ο Οιδίπους είχε ξαναγί-χισει νὰ γράφει στίχους, ν' άπαιγγίλει,

Μπαγκιούρ πουλοῦτε σιγάρα... 'Ολοι αὐτοὶ οἱ ξεπεσμένοι εὐγενεῖς δέχτη-καν μεταξύ τους με παρκατικό έν-θουσιασμὸ τὸν Ντελλί καὶ τὴν 'Ανεψιά του. Τί θά μπορούσε ἕμως νὰ περιμένη ἀπ' αὐτοὺς ὁ φτωχὸς ποιη-τῆς; Γι' αὐτό, έπειτα ἀπὸ λίγες ἡ-μέρες, έφυγε ἀπὸ τὸ 'Αμδοῦργο καὶ πῆγε στὴν 'Αγγλία.

Υπῆρχαν καὶ εκεί πολλοὶ Γάλλοι άριστοκράται, οἱ όποιοι τὸν έμπααν στους κύκλους τῆς άγγλικῆς άριστο-κρατίας. Στὸ Λονδίνω, ὁ Ντελλί πέ-ρασε μέρες σχετικῆς εὐμερίας. 'Ε-γραφε με ὑπομονὴ στίχους ἐπὶ πλη-ρωμῇ, πού τοῦ παράγγελναν οἱ 'Αγ-γλοὶ πλούσιοι. Καὶ τοῦ παράγγελναν ὅτι τῶναι, μικρὲς κομωδιὲς καὶ ποιήματα γιὰ τίς γιορτὲς τῶν παιδιῶν τους, έλεγεία γιὰ ὀνομαστικὲς τοὺς εορτὲς κλπ. 'Ετσι, ὁ άμωρος Ντελλί είχε κατακτήσει κοινὸς στιχοπλόκος, ὁ όποιος έργαζόταν ἐπὶ παραγγελία. Μποροῦσε ἕμως νὰ καλοπερνᾷ ἔτσι. Καὶ τότε, παντρεύτηκε ἐπιστήμως τὴν 'Ανεψιά του.

Ἡ Μαρία-Λουίζα είχε γίνει πειά κυρία Ντελλί. Έχε γίνει δηλαδή καὶ κατὰ τύπους εκείνη πού ήταν ἀπὸ γρό-νι. Κατὰ τὰ άλλα, τίποτε δὲν είχε αλλάξει. Συνεπιφερόταν με τὸν ίδιω τρόπο πρὸς τὸν γρηαὶ ποιητῇ, με τὴν ίδια στοργὴ πάντοτε, καὶ καὶ με τὴν ίδια ἀπαιρότητα. 'Εξακολουθοῦσε νὰ τὸν διπλοκλειδώνει στὸ σπίτι, γιὰ νὰ τὸν άναγκάζει νὰ έργάζεται.

Μία μέρα, ὁ κόμης Νταῶν είχε πάει γιὰ νὰ ἐπισκεφθῇ στὸ σπίτι του τὸν Ντελλί. Χτύπησε, μὰ κανεὶς δὲν κα-τέβαινε νὰ τοῦ ἀνοίξει. Τότε άρχισε νὰ φωνάζει. 'Ο γρηαὶς ποιητής, ὁ ὁ-ποῖος ήταν μέσα, άνεγνώρισε τὴ φω-νὴ τοῦ φίλου του καὶ τοῦ φώναξε πῶ-σὼ ἀπὸ τὴν πόρτα:

—Δὲν μπορῶ νὰ σ' ἀνοίξω, αγα-πητέ μου φίλε. 'Η γυναίκα μου βγή-κε ἔξω καὶ πήρε τὸ κλειδὸ μαζί της. Περιμένε μία στιγμῇ, ἔπου κι' ἂν εἶνε, θά γυρίσει!

Ο κόμης περίμενε. Καὶ πράγματι, έπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα, ἡ κυρία Ντε-λλί ξαναγύρισε ἀπὸ τὴν άγορά με τὸ καλθὴ της γεμάτο φῶνια. Άνοιξε τὴν πόρτα καὶ έμπασε μέσα, περιποιητικῶ-τάτη, τὸν εὐγενῆ ἐπισκέπτη!

Λίγων καιρὸ ἀργότερα, ὁ Ντελλί ξαναγύρισε στὴ Γαλλία, στὴν ὁποία κυριαρχοῦσε πειά ὁ Ναπολεών. Μὰ δὲν έζησε πολὺ. 'Επειτα ἀπὸ λίγα χρόνια πέρασε, καὶ ὁ αὐτοκράτωρ, ὁ όποῖος ἐκτιμοῦσε τὴν τέχνη του, διέ-ταξε νὰ τοῦ γίνη πολυτελεστάτη καὶ μεγαλοπρεπεστάτη κηδεία. Πέντε χρόνια ἀργότερα πέθανε καὶ ἡ Μαρία-Λουίζα, ἀφοῦ έγραψε τὰ 'Απομνημο-νεύματα τοῦ άνδρός της; ἀπὸ τὰ ὁ-ποία μεταλίνουμε ὅλες τίς παραπάνω ένδιαφέρουσες λεπτομέρειες.

ΡΩΣΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

..... ΜΙΑ ΔΥΣΤΥΧΙΑ .....

ΔΟΥ' μία άλλόκοτη ί-στορία, πού μου συνέ-βη ἔταν ἡμουν άκόμα νέος... Έίχα πάει στὴν πόλη Χ... 'Επερσε πειά τὸ βράδυ κι' ὁ ήλιος πού έβουε τὴν ὥρα εκείνη έ-βαρε τὰ σύννεφα κατα-κόκκινα καὶ είχε γεμίσει τὸν ὁρίζοντα ἀπὸ μία λεπτὴ κοκκινω-πὴ σκόνη.

Μπήκα σ' ἕνα καφέ-ρεστωράν, πα-ράγγειλα ἕνα μπουκάλι μύρα κι' ένῶ κύτταξα ἔξω ἀπ' τὸ παράθυρο, άρχισα νὰ συλλογίζομαι.

'Εξαφνα, ένῶ ἡμουν βυθισμένος στους συλλογισμούς μου, εἶδα ἔξω, στὸν ὁρίζω, τὸν κατακάθαρο καὶ χα-λοσυκοπιμένο δρόμο, μὴ γορούλα με άλλόκοτο παρουσιαστικὸ. Τὸ βάδιμά της ήταν ἀνώμαλο κι' έμοιαζε με φτερούγισμα χελιδονιοῦ. Προχωροῦσε προφυλακτικὰ κι' έρρίχνε γύρω τῆς βλέμματα φοβισμένα. 'Οταν έβλεπε κανέναν άνθρωπο, πηροῦσε με τρόπο πρὸς τὰ πίσω. 'Αλλά κι' οἱ διαβάτες φρόντιζαν νὰ τὴν ἀποφεύγουν καὶ τὴν ἐκύτταζαν λοξά, συνωφρομένοι.

Ήταν ντυμένη με κορούλεια καὶ στὰ μαλλιά της βρισκόντουσαν μπλεγ-μένες κλωστές καὶ άχουρα. Δὲν είχε σχεδὸν τίποτε τὸ ανθρω-πινο επάνω της. 'Εμοιαζε περισσότε-ρο με φάντασμα, με σκιάχτρο... —Ποιὰ εἶνε αὐτὴ ἡ γυναίκα; ρώ-τησα με περιέργεια τὸν σερβιτόρο τοῦ ρεστωράν.

—'Η μάνα τῶν Κέμσκυ, μου ἀπάν-τησε αὐτὸς με τόνο ζωνρό. Καί, μελοῦντί δὲν τοῦ ζήτησα πε-ρισσότερες πληροφορίες, ὁ σερβιτόρος άρχισε νὰ μου διηγείται μ' ένθουσια-σμὸ τὴν ιστορία της.

—Κάποτε πρὸ χρόνων—μου εἶ-πε—ήλθε κι' έγκυτεστέθηκε ἐδῶ μα-ζὺ με τὸν πατέρα του ἕνας νεαρός ξένος, γιὰ τὸν ὁποῖο κανεὶς δὲν ήξερε ἀπὸ ποῖο μέρος ήταν. 'Επειτα ἀπὸ λί-γων καιρὸ, ὁ πατέρας του πέθανε. »Τότε άκριθῶς, ὁ νέος έτυχε νὰ έρωτευθῇ μὴ θεατρίκα καὶ σπατάλης κατὶ τὸ παρόλογο. Τὴ μάνα τῶν Κέμσκυ νὰ πᾶνε φυλακή; Κανεὶς δὲν εἶνε τόσο κακός, ὥστε νὰ κάνει ἕνα τέτοιο πράγμα. 'Ολοι τὴ συμνοδοῦν καὶ τὴ θαυμάζουν γιὰ τὴν αγάπη πού έχει στὰ παιδιά της καὶ γιὰ τὴν πε-ρηφάνειά της, ἐπειδὴ δὲν καταδέχ-ται νὰ ζητιανέψη. Τὸ πολὺ-πολὺ, ἔ-ταν τὸ παρακάνη, μπορεῖ νὰ τὴν δει-ρη κανέναν λίγο. 'Αλλά νὰ τὴν πα-ραδῶση στὴν ἀστυνομία... αὐτὸ ποτέ!

»'Ετσι ἡ δυστυχημένη γυναίκα γο-ρίζει διαρκῶς καὶ κλαδεῖ, γιὰ νὰ ταί-ζη τοὺς παλαιούς της. Γιατί, πρέ-πει νὰ σᾶς πῶ, ὅτι τὰ παιδιά της εἶ-νε σωστὸ ἀντιάνθρωποι, ἀνίκανοι γιὰ ὁποιαδήποτε δουλειά, ἐκτός ἀπὸ τὴν κλοπὴ. 'Εχουν συνηθίσει κι' αὐτοὶ νὰ κλέβουν. »'Ο ἕνας, ὁ Βόρις, εἶνε καμπούρης, ἐπειδὴ, ὅταν ήταν μικρός, έπεσε ἀπὸ τὸ παράθυρο κι' έπασσε τὴ ράχη του. 'Ο άλλος, ὁ Τιμοφέι, εἶνε βλάκας. Πάσχει ἀπὸ κληρονομικὴ ἡλιθιότητα. 'Ο τρίτος, ὁ 'Αλεξάντερ, εἶνε κωφά-

τὰ κομήματα καὶ τὰ επιπλά τους. 'Ετσι, ὅταν πέθανε ὁ Κέμσκυ, ὁ άν-δρας της, τὰ δεκατρία δωμάτια τοῦ σπιτιοῦ τους είχαν μείνει σχεδὸν τε-λείως ἄδεια. »Σήμερα, παιδιά καὶ μητέρα κοι-μούνται καταγής, στὰ σάνδια τοῦ πα-τώματος. Οὔτε λίγο χόρτο δὲν ἔχουν γιὰ νὰ τὸ χρησιμοποιοῦν γιὰ στρώμα. Ζοῦν έντελῶς σαν άγρίανθρωποι.

»'Η καλὲς οἰκογένειες, στίς ὁποῖες ἡ μητέρα εἶνε άλλοτε μαθήματα, τῆς ἔχουν κλείσει πειά τὴν πόρτα τους! Δὲν τὴ θέλουν πειά γιὰ διασκάλα ἔ-τσι ὅπως κατάντησε. Αὐτὸ έχει κάνει τὴ δυστυχισμένη γυναίκα νὰ ἔξα-γριωθῇ.

»Εἶνε πολὺ περήφανη καὶ γιὰ τί-ποτε στὸν κόσμο δὲν θά δεχόταν ἐλεη-μοσύνη.

»'Εξ άλλου ὅμως, έπρεπε νὰ θρᾶψη τὰ παιδιά της. Κατέφυγε λοιπὸν στὸ μόνο μέσον πού ἔχουν στὴ διάθεσί τους τὰ ἔρματα κι' έγ-καταλελειμένα πλάσματα, στὴν κλοπὴ.

Γιὰ νὰ ξεπα-νάσει τὰ πέντε στόματα τῶν παι-διῶν της, άρχισε νὰ κλέβει, πότε χόρτα καὶ λαχα-νικά μέσ' ἀπ' τὰ περιθώρια, πότε κοτόπουλα ἢ γα-λοπούλες με εἰ-ἀπ' τὰ κοττί-τρια, πότε περι-στέα καὶ πότε κ α ρ β ε λ ι α ἀπὸ τοῦς φούρνους.

—Καλὰ, ἐρώ-τησα ἐγώ, δὲν τὴν πιάνουν νὰ τὴν πᾶνε στὴ φυλακή;

—Τί λέτε, κύ-ρις, ἀποκρίθηκε ὁ σερβιτόρος ἔα-φνιασμένος, σαν νὰ τὸν εἶχα ρωτήσει κατὶ τὸ παρόλογο. Τὴ μάνα τῶν Κέμσκυ νὰ πᾶνε φυλακή; Κανεὶς δὲν εἶνε τόσο κακός, ὥστε νὰ κάνει ἕνα τέτοιο πράγμα. 'Ολοι τὴ συμνοδοῦν καὶ τὴ θαυμάζουν γιὰ τὴν αγάπη πού έχει στὰ παιδιά της καὶ γιὰ τὴν πε-ρηφάνειά της, ἐπειδὴ δὲν καταδέχ-ται νὰ ζητιανέψη. Τὸ πολὺ-πολὺ, ἔ-ταν τὸ παρακάνη, μπορεῖ νὰ τὴν δει-ρη κανέναν λίγο. 'Αλλά νὰ τὴν πα-ραδῶση στὴν ἀστυνομία... αὐτὸ ποτέ!

»'Ετσι ἡ δυστυχημένη γυναίκα γο-ρίζει διαρκῶς καὶ κλαδεῖ, γιὰ νὰ ταί-ζη τοὺς παλαιούς της. Γιατί, πρέ-πει νὰ σᾶς πῶ, ὅτι τὰ παιδιά της εἶ-νε σωστὸ ἀντιάνθρωποι, ἀνίκανοι γιὰ ὁποιαδήποτε δουλειά, ἐκτός ἀπὸ τὴν κλοπὴ. 'Εχουν συνηθίσει κι' αὐτοὶ νὰ κλέβουν.

»'Ο ἕνας, ὁ Βόρις, εἶνε καμπούρης, ἐπειδὴ, ὅταν ήταν μικρός, έπεσε ἀπὸ τὸ παράθυρο κι' έπασσε τὴ ράχη του. 'Ο άλλος, ὁ Τιμοφέι, εἶνε βλάκας. Πάσχει ἀπὸ κληρονομικὴ ἡλιθιότητα. 'Ο τρίτος, ὁ 'Αλεξάντερ, εἶνε κωφά-

χαλος καὶ ὁ μικρότερος ἀπ' ὅλους, ὁ Σάσας, εἶνε ἔκφυλος.

»Μόνω ὁ μεγαλειέτερος, ὁ Κρόνιντ, ξεχώρισε ἀπὸ τοὺς άλλους. Αὐτὸς δου-λεύει σ' ἕνα κρεοπωλεῖο, εἶνε τίμιος κι' ἐργατικός καὶ τελευταία παντρεύ-τηκε μὴ μὴ πλούστρα. 'Εχει διακό-ψει κάθε σχέση με τὴν οἰκογένειά του καὶ δὲν θέλει οὔτε νὰ τὴν ξέρη.

»'Αλλωστε καὶ τ' ἀδελφία του σπανιῶτατα βγαίνουν ἔξω. Κάθονται διαρκῶς μέσα στὸ σπίτι τους καὶ πε-ριμένουν νὰ τοὺς πᾶν ἡ μητέρα τους νὰ φᾶνε. 'Η φτωχή! Εἶνε αξιοθαύ-μαστη! Κι' αὐτὸς άκόμα ὁ δεσπότης τὴν έχει θαυμάσει καὶ μὴ Κυριακή, στὸ κήρυγμα, τὴν ανέφερε ὡς παρα-δειγμα. «Νά, εἶπε, ἕνα ὑπόδειγμα ά-νεξάντλητου ὑπομονῆς. Διδαχθῆτε καὶ παραδειγματισθῆτε».

»Τώρα τελευταία ὅμως, ἡ καὶμένη φαίνεται ὅτι άρχισε νὰ μὴν εἶνε στὰ καλά της. Λέει ὅτι τὰ παιδιά της εἶ-νε βασιληάδες, ὁ Βόρις τῆς Πολω-νίας, ὁ Τιμοφέι τῆς Βουλγαρίας καὶ ὁ Σάσας τῆς 'Ελλάδος.

***

Εἶχε νυχτώ-σει πειά, ὅταν βγήκα ἔξω ἀπὸ τὸ καφέ-ρεστω-ράν. 'Ανάμεσα ἀπ' τὰ δέντρα ἐ-πρόβαλε τὸ φαγ-γάρι καὶ μερικὰ ἀστέρια. Οἱ τηλε-γραφικοὶ στύλοι ἐβόλζαν.

Καθὼς προχω-ροῦσα, εἶδα ἀπέ-ναντί μου ἕνα σπίτι με τρεῖς κολώνες στὴν πρόσοψί του. Τὰ παράθυρά του ἦ-σαν ὀλάνοιχτα, τὰ παντζούρια

τοῦ σπασμένα καὶ μερικὰ τοῦβλα βγαλμένα ἀπὸ τὸν τοίχο. 'Ανάμεσα ἀπὸ ἕνα παράθυρο εἶδα τὴν κοκκινω-πὴ φλόγα ἑνός σπαρτασμένου καὶ ἀπὸ μέσα άντηχοῦσε ἕνα πανδαμῶν, ἕ-νας ὁρῶδες σαν γρυγίσματα σκυλιῶν καὶ σαν σφύλιασμα ἄρρωστων καὶ. Κάποιος έκλαιγε. Δοὺ άλλες φωνῆς ξεχώριζαν πρὸς φωνάζαν:

—Φάντης μπαστούνι! —Αάας κανεῖς. Ρήγας! —Αὐὸ καπνίκα... —Νά, φάε!

'Εξαφνα, πῶσα ἀπὸ τὴ μία γωνία τοῦ σπιτιοῦ, προέβλε μὴ μορφὴ φα-σματώδους με συγκλονισμένο σχῆμα. 'Ώστερα ἕμως ἀπὸ φανόταν σαν νὰ σέρνεται.

Τὴν κύτταξα καλά καὶ τὴν αναγνώ-ρισα. Ήταν ἡ μητέρα τῶν Κέμσκυ. Σὲ μὴ στιγμῇ έσκυψε κάτω, μάζεψε κατὶ καὶ τρόπους κάτω ἀπὸ τὸ κου-ρελιασμένο της φουστάνι. 'Επειτα προχώρησε ὡς εἶμαι. Μά, έφαμα, σκόνταψε μπροστὰ μου καὶ λίγο ἔλι-φε νὰ πῶσὴ κάτω. Καταβάλλοντας μὴ μεγάλη προσπάθεια, άνοσώθηκε καὶ με κύτταξε άγριεμένη. 'Επειτα

ΤΟΥ ΜΑΞΙΜΟΥ ΓΚΟΡΚΥ

..... ΜΙΑ ΔΥΣΤΥΧΙΑ .....

μου πέταξε ἕνα ξύλο, ένῶ με μὴ φω-νὴ πού δὲν είχε τίποτε τὸ ανθρώπινο, μου φώναζε:

—'Α, καταραμένη!

Μά δὲν τῆς έφτασε αὐτὸ καὶ προχω-ρώντας πρὸς τὴ γωνία, άρχισε νὰ μα-ζεύει χώματα καὶ πέτρες καὶ νὰ νὰ πατάει κατεπάνω μου, ξεφωνίζοντας συγχρόνως:

—Παιδιά! Παιδιά!...

'Αέσως άκουσα μέσ' ἀπ' τὸ σπίτι ποδοβολητό, πατήματα ζυπολήτων πο-διῶν. 'Εσπευσα τότε ν' ἀπομακρυνθῶ ἀπὸ τὸ μέρος αὐτό. Καθὼς ἕμως ἀπο-μακρυνόμουν, έφτασαν ὡς τ' αὐτιά μου θυμωμένα ξεφωνητά:

—Πάρ' τὴν ἀπὸ δω! φώναζε τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ παιδιά τῆς γορῆς.

—'Ε, γορὰ τρελλή! φώναζε τὸ άλλω.

—Ποιὸς τὴν άφησε νάδωγ ἔξω; οὔρλιαζε τὸ τρίτο.

Καὶ ὅλα μαζὺ κατόπιν άρχισαν νὰ ἀπειθύνουν τίς χειρότερες βρισιές πρὸς τὴν μητέρα τους.

'Αγδιασμένος, κάθησα σ' ἕνα πάγ-κο, νοιώθοντας ἕνα δυνατὸ πόθο νά-δω κάποιον καὶ τὸν ρωτήσω:

—Μὰ γιατί λοιπὸν πρέπει νὰ ζῇ αὐτὴ ἡ μάνα τῶν Κέμσκυ; Γιατί νὰ ζοῦν καὶ ὅλα τ' άλλα πλάσματα πού εἶνε ὅμοια με αὐτή; Σὲ τί χρησιμεύει τάχα ἡ δυστυχία τους;

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΣΤΡΑΤΗΓΩΝ

ΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΗΜΑ ΤΟΥ ΜΑΡΚΑΕΟΝΤΟΣ

»Όταν ὁ Ναπολεών προστοιμαζόταν γιὰ τὴν νικηφόρο μάχη τοῦ Μαρέγκο, ἡ ὁποία εἰδόσας τόσο τ' ὄνομά του, οἱ ἀντιπάλοι του Αὐστριακοὶ έστείλαν πολλούς κατασκόπους στὰ περίχωρα τοῦ Μιλάνου, με τὴν έντολή νὰ τοὺς άνακοινώσουν άμέσως ὅτι θά μάθαι-ναν σχετικὸ με τὸ Βοναπάρτη.

Τότε ὁ πανοῦργος Κορσιναίος, γιὰ νὰ τοὺς ἀπατήσῃ περὶ τῶν μελλοντι-κῶν του σχεδίων, κατέφυγε στὴν εἰς στρατηγίημα. 'Εστειλε δηλαδή ἕνα γράμμα σε μὴα παλιά του φίλη, στὸ Μιλάνω, μέσα στὸ ὁποῖο τῆς παραπο-νοῦσαν ὅτι τὸ στήθος του είχε προσ-βληθῇ ἀπὸ επικίνδυνον νόσημα καὶ ὅτι οἱ γιατροὶ τοῦ είχαν συστήσει ἀ-νάπαυσι καὶ προφυλαξί. Στὸ τέλος τὴν παρακαλοῦσε νὰ τοῦ βρῇ καμιά ὁσιανὴ κατοικία γύρω στὴ Βιέννη, ὅ-που σίγαινε νὰ ἀποσυρθῇ, καὶ μὴ καλὴ γαλήνα γιὰ νὰ πῖνι τὸ γά-λα της!

Οἱ Αὐστριακοὶ δὲν άρχισαν νὰ λέ-βουν γινῶσι τοῦ περιεχομένου τῆς ἐ-πιστολῆς αὐτῆς καὶ καθόλουσαν μό-λις έμαθαν τὴν ἀσθένεια τοῦ επικιν-δύνου ἑλθροῦ τους. 'Ώστερα ἕμως ἀπὸ λίγες μέρες ὁ Ναπολεών τοὺς κατε-τρόπωνε στὸ Μαρέγκο καὶ προέβαινε στὴν κατάληψί τῆς 'Ιταλίας.

ΑΠΟΡΑΖΟΥΜΕ σ' ἀπόλυσες ἡ-κανοποιητικὰς τιμὰς παλαιὰ βιβλία, παντὸς εἶδους καὶ πόσης γλώσσης κα' δόκιμης βιβλιοθήκης. Γράφαιε: «Οἰκογένειαν», Λένα 7. 'Αθήνας.

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»

ΥΣΤΕΡ' ΑΠΟ ΧΡΟΝΙΑ...

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΑΛΒΕΡΤΟΣ ΝΤΕΡΜΟΝ, 50 ετών.

ΛΙΖΑ ΡΕΜΟΝ, 45 ετών.

(Στο σπίτι της Λίζας, σ' ένα μικρό κομψό σαλόνι. Ο 'Αλβέρτος και η Λίζα κάθονται και συνομιλούν, ενώ βραδυάζει.)

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—"Υστερα από τόσα χρόνια ανταμωθήκαμε πάλι, αγαπητή μου κυρία Ρεμόν!"

ΛΙΖΑ.—Ναί, έχουν περάσει τόσα χρόνια, ώστε και οι δυο έχουμε γίνει αγνώριστοι. Πρώ πάντων εγώ.

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—"Οχι δά... Σας βεβαίω ότι είστε πάντα όμοια."

ΛΙΖΑ.—"Όμοια, εγώ;"

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Δεν το ξέρετε; "Η τ' άκουτε για πρώτη φορά;"

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—"Αστεϊεύεσθε;" "Όλοι οι νέοι ήταν πάντα ερωτευμένοι μαζί σας."

ΛΙΖΑ.—Και όμως.

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Τι θέλετε να πείτε;

ΛΙΖΑ.—Δεν μ' ενδιέφερε ποτέ αν όλοι οι νέοι ήταν ερωτευμένοι μαζί μου.

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Ναί, έσείς δεν αγαπούσατε κανένα...

ΛΙΖΑ.—Δεν ήταν λοιπόν γάμος έξ έρωτος;

ΛΙΖΑ.—"Αγαπούσα... Μά δεν παντρεύτηκα μ' αυτόν που αγαπούσα."

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Τι άσκαλύνεις είνε για μένα αυτά τα λόγια σας, Λίζα!

ΛΙΖΑ.—Θέλετε να καταλάβετε; Σας ενδιαφέρει;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Μ' ενδιαφέρει πολύ...

ΛΙΖΑ.—Και όμως έσείς δεν ενδιαφερόσκατε ποτέ για μένα.

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Πώς το ξέρετε, Λίζα;

ΛΙΖΑ.—Μου είπατε πρός όλίγου: "Όλοι οι νέοι τότε ήταν ερωτευμένοι μαζί σας". Τι το άφελος!... Αυτός που εγώ αγαπούσα, με περιφρονούσε.

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Πώς είνε δυνατόν; Υπήρξε άνθρωπος, ό οποίος σας περιφρονούσε; Μά όλοι θά γινόντουσαν ετυχισημένοι, αν τους χαρίζατε ένα σας βλέμμα, ένα χαμόγέλο σας μόνο...

ΛΙΖΑ.—"Εγώ όμως δεν θά ήμουν ετυχισημένη παρά μόνο αν μ' αγαπούσε εκείνος..."

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Μου φαίνεται παράξενο πως δεν σας αγαπούσε αυτός...

Θά υποφέρατε πολύ γι' αυτό, αγαπητή Λίζα. Ξέρω τί φοβερό είνε ν' αγαπάς, χωρίς να σ' αγαπούν.

ΛΙΖΑ.—"Όποτε τον ξέρετε και σεις αυτόν τον πόνο..."

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Είνε τρομερός!...

ΛΙΖΑ.—"Αγαπούσατε και σεις κάποια γυναίκα και αυτή δεν σας αγαπούσε;"

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—"Εγώ την Λάτρενα, και αυτή με περιφρονούσε."

ΛΙΖΑ.—Καίμενε κύριε Ντεμόν.

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Καίμενη κυρία Ρεμόν!

ΛΙΖΑ.—Και την θυμάστε ακόμα αυτήν τη γυναίκα;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—"Αν τη θυμάμαι! Μά την αγαπώ ακόμα... Και σεις τόν θυμάστε ακόμα εκείνον τόν άντρα;"

ΛΙΖΑ.—Πέρασα όλη μου τη ζωή με την ανάμνησί του.

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Και ό άντρας σας;

ΛΙΖΑ.—Δεν τόν αγαπούσα ποτέ... Του ήμουν πιστή, έκ καθήκοντος μόνο...

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Κι' εγώ νόμιζα ότι τόν αγαπούσατε... Και ζήλεψα τόσο, ήταν έμια ότι παντρευτήκατε."

ΛΙΖΑ.—Ζηλέψατε; Τι λέτε, κύριε Ντεμόν; Ζηλέψατε; Γιατί;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—(ταραγμένος).—Γιατί... Ναί... "Επειδή... Τέλος πάντων..."

ΛΙΖΑ.—(έπιμόνα).—Γιατί ζηλέψα-

ΛΙΖΑ.—Σας αντιπαθούσα εγώ;... "Εγώ;... "Αχ, κύριε Ντεμόν... "Αν ξέρατε πόσο ύπεφερα... "Όταν έμαθα ότι φύγατε μαζί με την κυρία ντε Ρικουό... Πόσο ζήλεψα;..."

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Ζηλέψατε; Γιατί, Λίζα; Γιατί;

ΛΙΖΑ.—Μά γιατί σας αγαπούσα...

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Μ' αγαπούσατε;

ΛΙΖΑ.—"Όσο μπορεί ν' αγαπήσει μια γυναίκα έναν άντρα."

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Και γιατί δεν μου φανερώνατε την αγάπη σας;

ΛΙΖΑ.—Μά αφού έσείς μου φερόσατε τόσο περιφρονητικά...

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—"Όποτε είμαι εγώ αυτός που θυμόσατε σε όλη σας τη ζωή;"

ΛΙΖΑ.—"Εσείς!... Μά τί παράξενο! "Αφού σας αγαπούσα και μ' αγα-

ΛΙΖΑ.—"Όποτε αυτή ή γυναίκα είνε ή αιτία της δυστυχίας μας!... Και τ'ό μαθαίνουμε τώρα, ύστερα από τόσα χρόνια. Τι φοβερό!"

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Για φαντασθήτε! Σας αγαπούσα και μ' αγαπούσατε, και όχι μόνο δεν τ'ό ξέραμε αυτό, αλλά νομίζαμε και ότι ό ένας αντιπαθούσε τόν άλλον...

ΛΙΖΑ.—Μά γιατί να τ'ό κάνη αυτό ή Μάρθα;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Γιατί; Τ'ό φεϊδι!... Γιατί άλλο, παρά από ζήλια, από μοχθηρία! "Εσείς είσατε όμορφη, καλή, και αυτή ήταν άσχημη και στο σώμα και στην ψυχή... Προσποιδόταν ότι σας αγαπά, ενώ σας μισούσε κατά βάθος... Και ήθελε να σας κάνει κακό, μεγάλο κακό. "Α, την άθλια. Μά είνε και κάτι άλλο..."

ΛΙΖΑ.—Τι, 'Αλβέρτε;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Τώρα καταλαβαίνω. Φαίνεται ότι αυτό τ'ό τέρας μ' αγαπούσε... Θυμάμαι κάποτε που μου έφρότινε να την παντρευτώ... Φαντασθήτε λοιπόν πόσο θά σας μισούσε ως αντίζηλό της, αφού ήξερε ότι σας αγα- πώ...

ΛΙΖΑ.—Πάω να τρελλαθώ μ' αυτά που μαθαίνω τώρα;...

'Αλβέρτε, μ' αγαπούσατε;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—'Αλβέρτε, Λίζα, μ' αγαπούσατε;

ΛΙΖΑ.—Θεέ μου!... Τι τρομερό δράμα!...

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—"Ω, αν την ιδώ ποτέ τη Μάρθα μπροστά μου, θά την πνίξω."

ΛΙΖΑ.—Ετύχως γι' αυτήν, είνε πολύ μακριά. Βρίσκεται στην 'Αμερική. Ξέρετε ότι έχει παντρευτεί εκεί;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Τ'ό τέρας! Θά πάω να την βω εκεί, να την σκοτώσω.

ΛΙΖΑ.—Τι τ'ό άφελος, φίλε μου. Μιά φορά, αυτή μάς έχει καταστρέψει για πάντα.

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—"Όποτε δεν πήρατε από έρωτα τόν κύριο Ρεμόν;

ΛΙΖΑ.—"Αποφάσισα να τόν πάρω μόνο, όταν ή Μάρθα μ' έπεισε ότι ποτέ δεν θά μπορούσατε να με συμπληήσετε. Και σεις δεν την αγαπούσατε την κυρία ντε Ρικουό;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—"Εφ'όσον μαζί της, μόνον όταν απέλαστικα για σας... "Όταν έμαθα ότι παντρευτήκατε."

ΛΙΖΑ.—"Αχ, τί δεν μου έλεγε για σας ή Μάρθα... "Οχι μόνο ότι με αντιπαθείτε, άλλ' ότι είστε έξυφλος, φρέντης, έλκενός. Και μ' έπεισε ότι αν, σ'όσ άρχάς μου δείξατε κάποια συμπάθεια, τ'ό κάνατε αυτό για να περάσετε την ώρα σας, και ότι συγχρόνως ερωτοτροπούσατε με άλλες τις γυναίκες που γνωρίζατε!... Και όμως Καί, δεν μπορούσα να σας αγαπούσα... "Αλλά δεν ήταν βέβαια δυνατό να μ'ή σας φερόμην ψυχρά... "Αφού μ' έσείς είσατε τόσο αδιάφορος απέναντί μου."

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Τά ίδια μου έλεγε και για σ'ή Μάρθα. Μου έλεγε ακόμα ότι της είχατε έμπιστευθεί μυστικά τά όποια δεν μπορούσα να προδώσω...

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—"Όποτε δεν πήρατε από έρωτα τόν κύριο Ρεμόν;

ΛΙΖΑ.—"Αποφάσισα να τόν πάρω μόνο, όταν ή Μάρθα μ' έπεισε ότι ποτέ δεν θά μπορούσατε να με συμπληήσετε. Και σεις δεν την αγαπούσατε την κυρία ντε Ρικουό;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—"Εφ'όσον μαζί της, μόνον όταν απέλαστικα για σας... "Όταν έμαθα ότι παντρευτήκατε."

ΛΙΖΑ.—"Αχ, τί δεν μου έλεγε για σας ή Μάρθα... "Οχι μόνο ότι με αντιπαθείτε, άλλ' ότι είστε έξυφλος, φρέντης, έλκενός. Και μ' έπεισε ότι αν, σ'όσ άρχάς μου δείξατε κάποια συμπάθεια, τ'ό κάνατε αυτό για να περάσετε την ώρα σας, και ότι συγχρόνως ερωτοτροπούσατε με άλλες τις γυναίκες που γνωρίζατε!... Και όμως Καί, δεν μπορούσα να σας αγαπούσα... "Αλλά δεν ήταν βέβαια δυνατό να μ'ή σας φερόμην ψυχρά... "Αφού μ' έσείς είσατε τόσο αδιάφορος απέναντί μου."

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Τά ίδια μου έλεγε και για σ'ή Μάρθα. Μου έλεγε ακόμα ότι της είχατε έμπιστευθεί μυστικά τά όποια δεν μπορούσα να προδώσω...

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—"Όποτε δεν πήρατε από έρωτα τόν κύριο Ρεμόν;

ΛΙΖΑ.—"Αποφάσισα να τόν πάρω μόνο, όταν ή Μάρθα μ' έπεισε ότι ποτέ δεν θά μπορούσατε να με συμπληήσετε. Και σεις δεν την αγαπούσατε την κυρία ντε Ρικουό;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—"Εφ'όσον μαζί της, μόνον όταν απέλαστικα για σας... "Όταν έμαθα ότι παντρευτήκατε."

ΛΙΖΑ.—"Αχ, τί δεν μου έλεγε για σας ή Μάρθα... "Οχι μόνο ότι με αντιπαθείτε, άλλ' ότι είστε έξυφλος, φρέντης, έλκενός. Και μ' έπεισε ότι αν, σ'όσ άρχάς μου δείξατε κάποια συμπάθεια, τ'ό κάνατε αυτό για να περάσετε την ώρα σας, και ότι συγχρόνως ερωτοτροπούσατε με άλλες τις γυναίκες που γνωρίζατε!... Και όμως Καί, δεν μπορούσα να σας αγαπούσα... "Αλλά δεν ήταν βέβαια δυνατό να μ'ή σας φερόμην ψυχρά... "Αφού μ' έσείς είσατε τόσο αδιάφορος απέναντί μου."

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Τά ίδια μου έλεγε και για σ'ή Μάρθα. Μου έλεγε ακόμα ότι της είχατε έμπιστευθεί μυστικά τά όποια δεν μπορούσα να προδώσω...

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—"Όποτε δεν πήρατε από έρωτα τόν κύριο Ρεμόν;

ΛΙΖΑ.—"Αποφάσισα να τόν πάρω μόνο, όταν ή Μάρθα μ' έπεισε ότι ποτέ δεν θά μπορούσατε να με συμπληήσετε. Και σεις δεν την αγαπούσατε την κυρία ντε Ρικουό;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—"Εφ'όσον μαζί της, μόνον όταν απέλαστικα για σας... "Όταν έμαθα ότι παντρευτήκατε."

ΛΙΖΑ.—"Αχ, τί δεν μου έλεγε για σας ή Μάρθα... "Οχι μόνο ότι με αντιπαθείτε, άλλ' ότι είστε έξυφλος, φρέντης, έλκενός. Και μ' έπεισε ότι αν, σ'όσ άρχάς μου δείξατε κάποια συμπάθεια, τ'ό κάνατε αυτό για να περάσετε την ώρα σας, και ότι συγχρόνως ερωτοτροπούσατε με άλλες τις γυναίκες που γνωρίζατε!... Και όμως Καί, δεν μπορούσα να σας αγαπούσα... "Αλλά δεν ήταν βέβαια δυνατό να μ'ή σας φερόμην ψυχρά... "Αφού μ' έσείς είσατε τόσο αδιάφορος απέναντί μου."

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Τά ίδια μου έλεγε και για σ'ή Μάρθα. Μου έλεγε ακόμα ότι της είχατε έμπιστευθεί μυστικά τά όποια δεν μπορούσα να προδώσω...

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—"Όποτε δεν πήρατε από έρωτα τόν κύριο Ρεμόν;

ΛΙΖΑ.—"Αποφάσισα να τόν πάρω μόνο, όταν ή Μάρθα μ' έπεισε ότι ποτέ δεν θά μπορούσατε να με συμπληήσετε. Και σεις δεν την αγαπούσατε την κυρία ντε Ρικουό;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—"Εφ'όσον μαζί της, μόνον όταν απέλαστικα για σας... "Όταν έμαθα ότι παντρευτήκατε."

ΟΙ «ΚΟΜΨΕΥΟΜΕΝΟΙ» ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

ΠΑΡΑΔΟΞΕΣ ΚΑΙ ΓΕΛΟΙΕΣ ΑΝΔΡΙΚΕΣ ΜΟΔΕΣ

Ποιός επέβαλε τις μόδες τού 18ου αιώνας. Ο Μπρούμμελ και η ζωή του. "Αγνωστα ανέκδοτά του. Πώς ό περίφημος Γάλλος κομψευόμενος ντ' Όρσαί έώσσε ένα χρεωκοπημένο έμπορο. Ο έφευρέτης του, φράκcu. Τά γάντια τού Μπρούμμελ. Τό πρωτότυπο φράκcu τού λέρδου Σπένσερ, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Οι κομψευόμενοι τών άρχών τού 20ού αιώνας, πατινάροντες...

Κατά τ'ό 18ο αιώνα έπεκράτησαν σε όλη σχεδόν την Ερώπη ή άγγλικές μόδες. Αυτό όφειλεται κυρίως στον περίφημο "Αγγλο δανδή Ζωρζ Μπρούμμελ, ό οποίος έθωροείτο ως ό βασιλεύς τής Μόδας κατά τις άρχές τού περασμένου αιώνας.

Για τ'ό Μπρούμμελ έχουμε γράψει και άλλοτε εν έκτασει. Αίξισε όμως να προσθέσουμε εδώ μερικές άγνωστες λεπτομέρειες τής ζωής του. "Ο πρώτος που γοητεύθηκε από τ'ό πνεύμα και τη χάρι τού Μπρούμμελ ήταν ή πρίγκιψ τής Ουαλλίας, ό κατόπιν βασιλεύς τής "Αγγλίας Γεώργιος IV,

ό οποίος τόν ανέλαβε υπό την προστασία του. "Ετσι, ό Μπρούμμελ δεν ήργησε να γίνη ό ήρωας τής ημέρας, τ'ό "αγαθόμειον παιδί" τής άγγλικής κοινωνίας. "Επί 22 όλόκληρα χρόνια, ό λόκληρος ή άγγλική άριστοκρατία δεν έκανε τίποτε άλλο παρά να τόν θαυμάζει και να έπιδροκιάζει ότι κι' αν έκανε.

"Ετσι, ό Μπρούμμελ είχε γίνει θραύματα. Δεν έλογαρίζε κανένα, ούτε και αυτόν ακόμα τόν πρίγκιπα τής Ουαλλίας, ό οποίος τόν έπροστάτευε. "Ετσι, ένα βράδυ καθώς έτρωγε μαζί με τόν πρίγκιπα, σε μια στιγμή τού έπρε άναιδέστατα:

Κι' έτσι μ' άφινε να φαντάζομαι πολλά πράγματα... Μία μέρα μόλις μου έφερε καί διάβασα μια έρωτική επιστολή σας στην κ. ντ' Ερμού, ή όποια με πλήγωσε βαθεία, στην καρδιά...

ΛΙΖΑ.—Είνε τρομερό!... Τρομερό!...

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Λίζα! Στο πείσμα τής απαισίας αυτής Μάρθας, τώρα που έξηγήθηκαμε, δεν νομίζετε ότι...

ΛΙΖΑ.—Τι έννοείτε, φίλε μου;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Δεν νομίζετε ότι θά ήταν καλό να παντρευτούμε;

ΛΙΖΑ.—Τώρα, κύριε Ντεμόν; Τώρα που εγώ είμαι σαράντα πέντε ετών, κι' έσείς είστε πενήντα;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Λίζα! Ζήσαμε μακριά ό ένας από τόν άλλον σ'α νειάτα, έξ αιτίας μιας έχθρας... "Ας πεμας, έξ αιτίας τού λάστιχου μ'όσ δση ζωή είσατε τ'όλ'όκα... Είχατε κι' οι δύο μάς μένει ακόμα... Είχατε κι' οι δύο ελεύθεροι... "Ο άντρας σας έχει πεθά- νει... "Εγώ έχω διακόψει από καιρό ή "καρδιά μου είνε πάντα δική σας... "Αγαπημένη μου Λίζα... Δεχθήτε να γίνετε σύζυγός μου... Δώστε μου τ'ό χέρι σας... Παραγορήστε με για όλη την άγωνία και την παρεξήγηση τού παρελθόντος.

(Η Λίζα δακρυσμένη τού δίνει τ'ό χέρι της. "Ο 'Αλβέρτος τ'ό παίρνει και τ'ό φιλεί, κλαίοντας επίσης από τη συγκίνηση του).

— Ζωρζ, χτύπησε τ'ό κουδούνι!

"Ο πρίγκιψ τόν υπάκουσε και σε λίγο ένας υπηρέτης μπήκε μέσα. Τότε ό Μπρούμμελ έπρε στον υπηρέτη, δείχνοντάς του τόν διάδρογο τού άγγλικού θρόνου:

— Βά! τον σ'ό κρεβάτι του να κοιμηθή! "Εχει μεθύσει σαν άμυγδα!

Μά, έξ αιτίας τών άναιδειών του αυτόν, ό Μπρούμμελ έμασε σ'ό τέλος τήν έννοια τού πρίγκιπος κι' αναγκάστηκε να φύγη από τήν "Αγγλία και να πάη σ'ό Καέν τής Γαλλίας, όπου έξοδσε συντηρούμενος από τις γενναίες χρηματικές ένισχύσεις μερικών φίλων του που τού έμειναν ως τ'ό τέλος πιστοί.

Μά σιγά-σιγά τ'ό μυαλό του διαταράχθηκε.

"Ετσι μία μέρα διέταξε τήν ύπρεσία τού "Εξονοχείου τής "Αγγλίας σ'ό όποιο είχε εγκατασταθεί να διακοσμήσει έστρώσιμα τ'ό διαμέρισμά του

νεταί, σωρίστηκες σε μια πολυθρόνα και άρχισε να κλαίη πικρά. Πράγματι, διέ, ύστερα από λίγα χρόνια, πέθανε τρελλός σ' ένα άσυλο...

***

"Ο περίφημος αυτός δανδής είχε και μαθητάς έξίσου σχεδόν περιφθόμους, οι όποιοι όμως δεν στάθηκαν δυστυχισμένοι όπως αυτός. "Ενας απ' αυτούς ήταν και ό Γάλλος κομψευόμενος ντ' Όρσαί. "Ο ντ' Όρσαί δεν έμοιαζε καθόλου με τόν Μπρούμμελ σ'ό χαρακτήρα. Αυτός ήταν αγαθός, γενναίος, εγκάρδιος και φιλόφρωνος.

Κάποτε, ένας Παρισινός έμπορος ύφανμάτων παρουσιόταν σ'ό ντ' Όρσαί και τού έλεγε ότι βρισκόταν σ'α κέρβουα τής χρεωκοπίας.

— Τι σας μένει από τ'α κεφάλαιά σας; τόν ρώτησε μ' ένδιαφέρον ό Γάλλος δανδής.

— Τίποτε άπολύτως, τού απάντησε ό έμπορος. Μονάχα μια μεγάλη πα-

σία! "Ο Μπρούμμελ, έφαγα, φορούσε γάντια από δέρμα τόσο λεπτό, ώστε ήταν να φαίνονται όλοι ή γραμμές τού χεριού και τ'α νύχια, σαν να ήταν από κορτελίνα. "Ο ίδιος επίσης δανδής έμπιστευόταν τήν περιποίηση τών δαχτύλων του σε χωριστό μανικιουρίστα για κάθε δαχτύλο. Κάθε δαχτύλο δηλαδή τού χεριού τού ε'χε και τόν ειδικό μανικιουρίστα του και, ποτέ έπ' ούδενι λόγφ, δεν θά δέχταν ή τού περιποιηθή τ'ό μικρό τού δαχτύλο, ό μανικιουρίστας που τού περιόταν τόν δεικνύη ή τόν παρήκατο!

ΛΙΖΑ.—Μά, κύριε Ντεμόν, έξηγή- ήτε μου... Δεν καταλαβαίνω.

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—"Εγώ!... Είστε βέβαιος;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Λίζα! Δεν σας αγαπούσα, σας λάτρενα!...

ΛΙΖΑ.—"Εγώ!... Είστε βέβαιος;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Ναί!... "Όσο μπορεί ν' αγαπήσει ένας άντρας μια γυναίκα...

ΛΙΖΑ.—Και γιατί δεν μου τ'ό είπατε;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Πώς να σας τ'ό πω, Λίζα, αφού μου έφέρεσθε πάντα τόσο αδιάφορα, τόσο άγέρωχα... "Αφού με αντιπαθούσατε;

ΛΙΖΑ.—Μά, κύριε Ντεμόν, έξηγή- ήτε μου... Δεν καταλαβαίνω.

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—"Η γυναίκα αυτή που αγαπούσα και δεν μ' αγαπούσε, είστε... σεις!"

ΛΙΖΑ.—"Εγώ!... Είστε βέβαιος;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Λίζα! Δεν σας αγαπούσα, σας λάτρενα!...

ΛΙΖΑ.—"Εγώ!... Είστε βέβαιος;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Ναί!... "Όσο μπορεί ν' αγαπήσει ένας άντρας μια γυναίκα...

ΛΙΖΑ.—Και γιατί δεν μου τ'ό είπατε;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Πώς να σας τ'ό πω, Λίζα, αφού μου έφέρεσθε πάντα τόσο αδιάφορα, τόσο άγέρωχα... "Αφού με αντιπαθούσατε;

ΛΙΖΑ.—Μά, κύριε Ντεμόν, έξηγή- ήτε μου... Δεν καταλαβαίνω.

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—"Η γυναίκα αυτή που αγαπούσα και δεν μ' αγαπούσε, είστε... σεις!"

ΛΙΖΑ.—"Εγώ!... Είστε βέβαιος;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Λίζα! Δεν σας αγαπούσα, σας λάτρενα!...

ΛΙΖΑ.—"Εγώ!... Είστε βέβαιος;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Ναί!... "Όσο μπορεί ν' αγαπήσει ένας άντρας μια γυναίκα...

ΛΙΖΑ.—Και γιατί δεν μου τ'ό είπατε;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Πώς να σας τ'ό πω, Λίζα, αφού μου έφέρεσθε πάντα τόσο αδιάφορα, τόσο άγέρωχα... "Αφού με αντιπαθούσατε;

ΛΙΖΑ.—Μά, κύριε Ντεμόν, έξηγή- ήτε μου... Δεν καταλαβαίνω.

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—"Η γυναίκα αυτή που αγαπούσα και δεν μ' αγαπούσε, είστε... σεις!"

ΛΙΖΑ.—"Εγώ!... Είστε βέβαιος;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Λίζα! Δεν σας αγαπούσα, σας λάτρενα!...

ΛΙΖΑ.—"Εγώ!... Είστε βέβαιος;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Ναί!... "Όσο μπορεί ν' αγαπήσει ένας άντρας μια γυναίκα...

ΛΙΖΑ.—Και γιατί δεν μου τ'ό είπατε;

ΑΛΒΕΡΤΟΣ.—Πώς να σας τ'ό πω, Λίζα, αφού μου έφέρεσθε πάντα τόσο αδιάφορα, τόσο άγέρωχα... "Αφού με αντιπαθούσατε;

"Η μόδα επί Ναπολέοντος Γ' "Η είσοδος στην "Όπερα.

και να τ'ό στολίση με άφθονα λουλούδια. Σε λίγο, όταν τ'ό διαμέρισμα ήταν καθ' όλα έτοιμο, παρουσιάστηκε ό Μπρούμμελ φορώντας μια από τις πιο λαμπρές νεωνικές του τουαλέτες—γαλάζιο φράκcu με χρυσά κομψά—στάθηκε σ'ή μέση τής αίθουσας και περιέμενε...

"Επειτα, έφαγα άρχισε να ύπαιλνεται και ν' αναγγέλλ

ΕΝΑ ΑΛΗΘΙΝΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ

ΤΟΥ ΜΙΣΕΛ ΖΕΒΑΚΟ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.—'Ο μαρκήσιος Τζοβάνι, μοναχογιός του πασιόχου αρχόντος της Νεαπόλεως Κυπριάν, σώζεται μία μέρα από βέβαιο πνιγμό από την άγγελική ψαροπούλα "Ελένα, την οποία και ερωτεύεται με πάθος. 'Ο πατέρας του, ο οποίος θέλει να τον παντρεύη με την εξαδέλφη του δούκα της Μαλφίρας, μόλις το μανθάνει, σπύρει γίνεται έξω φρενών και επειδή ο Τζοβάνι επιμένει να παντρευτεί την "Ελένα, τον αποκηρύσσει. Συγχρόνως δέ, για να ικανοποιήσει την προσβεβλημένη Μαλφίερα, της δηλώνει ότι θα την παντρευτεί ο ίδιος. Μά την ίδια μέρα, προσβάλλεται από συμφορή και πεθαίνει και έτσι ο Τζοβάνι τον κληρονομεί, γιατί δεν άφησε διαθήκη.

'Ο νεαρός μαρκήσιος παντρεύεται κατόπιν την "Ελένα και έπειτα από λίγο καιρό γεννιέται ένα χαριτωμένο κοριτσάκι, η Σπεράτα, που συμπληρώνει την οικογένειά τους. Έξη χρόνια κατόπιν, μία νύχτα έορτής, η Σπεράτα εξαφανίζεται μυστηριωδώς.

'Ο πιστός υπηρέτης του μαρκήσιου Ουμβέρτος υποψιάζεται τότε ότι την έκλειψαν, κατά διαταγή της Μαλφίρας, μερικοί αταίγαντοι. Παίρνει λοιπόν τον κύριο του και μερικούς ακόλουθους και όρμουσιν προς καταδίωξη των ενοχλητών. Μά ενώ τους κυνηγούν παρουσιάζεται ξαφάν η Μαλφίερα, η οποία τραβώντας το πιστόλι της τραυματίζει θανάσιμα το μαρκήσιο. Οι ακόλουθοί του, ακούγοντας τον πυροβολισμό, τρέχουν επί τόπου. Έκει η Μαλφίερα τους λέει ότι ο κύριός τους απειραγθήν' αυτοκτονήσιν.

'Ο Τζοβάνι παλεύει επί πολλές ημέρες αναλίσθητος μεταξύ ζωής και θανάτου. Τέλος η κατάσταση του βελτιώνεται και όλοι περιμένουν με αγωνία τη στιγμή που θα μπορεί να σηκωθεί από το κρεβάτι του πληγωμένου βρίσκεται και ο κυβερνήτης της Νεαπόλεως, πρίγκιψ Ρομάνι για να πάρη την κατάθεσή του. Μά τα λόγια του Τζοβάνι είνε ακατάληπτα, γιατί ο φτωχός μαρκήσιος είχε τρελλαθεί... Τότε ο πρίγκιψ διατάσσει τη σύλληψη του Ουμβέρτου, επειδή όδην σφοδρότητος τη Μαλφίερα, ότι απειραγθήν από βολφορήση τον κύριό του. Συγχρόνως όμως η αστυνομική δίκαια, η οποία καθόρισε εντομεταξύ να υστερήσει τον πρίγκιπα Ρομάνι μέχρι το σημείο να την κάνει σύζυγό του, του υποβάλλει με τρόπο την ιδέα, ότι η "Ελένα είνε μία τρομερή μαγίσσα και τον πείθει να ένεργήσει εναντίον της μυστικές ανακρίσεις. Έξαφνα και ο τρελλός Τζοβάνι εξαφανίζεται από το μεγαρό του, χωρίς κανείς να μπορεί να τον ανακαλύψη πούθενά...

"Επειτ' από λίγες μέρες συλλαμβάνεται και η "Ελένα και φυλάσσεται στο μοναστήρι της "Ανοσιταίας.

Έκει, ένας απ' τους δικαστάς της την ερωτεύεται κτηνωδώς και προσπαθεί με κάθε τρόπο να την κάνει δική του. 'Η αστυνομική Μαλφίερα έπαφείλειται της εδωκίας για να έκευτελλση την εχθρά της, και δι-νει στον έρωτευμένο δικαστή ένα φιαλίδιο με γαρδικτικό για να την κυνήγησιν.

'Ο δικαστής με το γαρδικτικό στην τσέπη του, πηγαίνει στη φυλακή της "Ελενας, όπου τη βρίσκει μόνη και ανυπερόστη. Μά έντομεταξύ ο λαός της Νεαπόλεως, άγανακτισμένος από την άφορητη τυραννία των Ρομάνι, επαναστατεί, σάει την "Ελένα και απαγορνίζει τον άναξιο δικαστή.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου).

—'Η προνοητικότης πρέπει να κανονίζει τις πράξεις ενός πολιτικού άνδρός, είτε φλεγματικά ο πρίγκιψ, προσπαθώντας να συγκαλύψη τη δειλία του.

—Μά η προνοητικότης σας ίσδουναί με το θάνατο αυτή τη στιγμή, του άπάντησε περιφρονητικά η ντε Μαλφίερα.

—"Όχι, κυρία... Αυτό το δωμάτιο στο όποιο βρισκόμαστε κυρμένοι τώρα, έχει μία μυστική πόρτα, η οποία οδηγεί σε μία κρυφή σκάλα. Από τη σκάλα αυτή θα κατεβούμε χωρίς να μές αντίληφθι κανείς στα υπόγεια του άνακτόρου. Θα φτάσουμε έτσι από

ένα υπόγειο διάδρομο στη σπηλιά του πάρκου, στην έξοχό της Νεαπόλεω. Έκει μās περιμένει ένα άμαξι, το όποιο, προνοητικώς καθώς είμαι, έστειλα στο μέρος αυτό, μόλις έξεροάγη η επανάστασις... Έτσι, ό,τιδήποτε κι' αν συμβή, η φυγή μας είνε εξασφαλισμένη... Για περισσότερη μάλιστα ασφάλεια, πάω να φορέσω ένα χαστούμι υπέρτερου για να μη μ' αναγνωρίση κανείς.

Και λέγοντας αυτά, ο πρίγκιψ διευθύνθηκε προς το διπλανό δωμάτιο για να κάνει την άμυνωτική του μεταμφίεσι, ενώ η ντε Μαλφίερα ψιθύ-

ροβόλημένη, ή ώραία θαλαμηγός της, ή "Ελενα, όπως την είχε βαφτίσει ο Τζοβάνι... "Ενας ύμιλος θαλασσινών, οι όποιοι ερχτήκαν ακριβώς εκείνη τη στιγμή μέσ' στη συμπλοκή όπλισμένων με τσεκούρια, της την θύμισε... "Ήσαν οι ναύτες της...

'Η παλαιά ψαροπούλα της Νεαπόλεως ήξερε, άμα ήθελε, να έπιβόλλεται στους άλλους... Έπρεπε λοιπόν να έπιβόλλη...

Προχώρησε προς τους ναύτες της και, με φωνή σταθερή που δεν έπιδεχόταν αντίρρηση, τους διέταξε:

—Πάμετε να πολεμάτε! Γυρίστε πίσω στο πλοίο σας... Σας παραδίδω τον υπηρέτη μου Ουμβέρτο και τον αναβέτω στην προστασία σας... Είνε πληγωμένος και πρέπει να τον περιποιηθήτε... Πρέπει επίσης να τον όδηγήσετε στη Γαλλία για να ξεφύγη από τον βέβαιο θάνατο που τον περιμένει εδώ... Γενναίοι ναύτες, όρκεισθήτε μου ότι με υπακούσετε!

—Στο όρκεισμάτε! φώναξαν επίσημα οι ναύτες, βγάζοντας τους σκούρους τών.

Κι' έπειτα, όλοι μαζί, φώναξαν μ' ένθουσιασμό:

—Ζήτω η Μαντόνα! Ζήτω ο καλός μας Άγγελος!

—Πάρτε επίσης μαζί σας και τους κυριωτέρους ύποκινητάς της επανάστασις! έξακολούθησε η "Ελενα. Θα φύγετε μόλις τελειώση η μάχη.

—Κι' έσείς, σινιορίτα! ρώτησαν μ' ένδιαφέρον οι ναυτικοί.

—Εγώ, άπάντησε σταθερά η "Ελενα, πρέπει να μείνω εδώ και θα μείνω.

Οι ναύτες της "Ελενας υπάκουσαν στις διαταγές της κυρίας τους με όρη σκευτική σεβασμό. Παρ' όλης της δικτατορίας του, έπειτα από πέντε λεπτά ο Ουμβέρτος είχε μεταφερθεί στη θαλαμηγό...

'Η μάχη έν τω μεταξύ έξακολουθούσε στους δρόμους αίματηρή, άγρία. Όλη η μανία του λαού έστρέφετο εναντίον του κυβερνήτου της Νεαπόλεως, χωρίς όμως να στρέφεται και κατ'αυτή του βασιλέως. Γι' αυτό, στην Αύλη έσκέπτοντο να καθαρίσουν τον πρίγκιπα Ρομάνι, έλπίζοντας ότι αυτό θα έδινε τέλος στην επανάστασι.

Τέλος, κατά τη δεύτερη ημέρα των ταραχών, άνηγγέλλον στον επαναστατημένο λαό η καθαίρεσις του πρίγκιπ Ρομάνι από το άξιωμα ως κυβερνήτου της Νεαπόλεως. 'Η είδησις έγινε δεκτή με έπαιρημίες... Τό σχετικό όμως διάταγμα ανέφερε ότι οι ύποκινητάι των ταραχών και οι ένοχοι έμποροσών και φόνων θα έπυροδοντο με όλη την αυστηρότητα του νόμου.

Στην άκρογιαλιά βρισκόταν άγχο-

ροβόλημένη, ή ώραία θαλαμηγός της, ή "Ελενα, όπως την είχε βαφτίσει ο Τζοβάνι... "Ενας ύμιλος θαλασσινών, οι όποιοι ερχτήκαν ακριβώς εκείνη τη στιγμή μέσ' στη συμπλοκή όπλισμένων με τσεκούρια, της την θύμισε... "Ήσαν οι ναύτες της...

'Η παλαιά ψαροπούλα της Νεαπόλεως ήξερε, άμα ήθελε, να έπιβόλλεται στους άλλους... Έπρεπε λοιπόν να έπιβόλλη...

Προχώρησε προς τους ναύτες της και, με φωνή σταθερή που δεν έπιδεχόταν αντίρρηση, τους διέταξε:

—Πάμετε να πολεμάτε! Γυρίστε πίσω στο πλοίο σας... Σας παραδίδω τον υπηρέτη μου Ουμβέρτο και τον αναβέτω στην προστασία σας... Είνε πληγωμένος και πρέπει να τον περιποιηθήτε... Πρέπει επίσης να τον όδηγήσετε στη Γαλλία για να ξεφύγη από τον βέβαιο θάνατο που τον περιμένει εδώ... Γενναίοι ναύτες, όρκεισθήτε μου ότι με υπακούσετε!

—Στο όρκεισμάτε! φώναξαν επίσημα οι ναύτες, βγάζοντας τους σκούρους τών.

Κι' έπειτα, όλοι μαζί, φώναξαν μ' ένθουσιασμό:

—Ζήτω η Μαντόνα! Ζήτω ο καλός μας Άγγελος!

—Πάρτε επίσης μαζί σας και τους κυριωτέρους ύποκινητάς της επανάστασις! έξακολούθησε η "Ελενα. Θα φύγετε μόλις τελειώση η μάχη.

—Κι' έσείς, σινιορίτα! ρώτησαν μ' ένδιαφέρον οι ναυτικοί.

—Εγώ, άπάντησε σταθερά η "Ελενα, πρέπει να μείνω εδώ και θα μείνω.

Οι ναύτες της "Ελενας υπάκουσαν στις διαταγές της κυρίας τους με όρη σκευτική σεβασμό. Παρ' όλης της δικτατορίας του, έπειτα από πέντε λεπτά ο Ουμβέρτος είχε μεταφερθεί στη θαλαμηγό...

'Η μάχη έν τω μεταξύ έξακολουθούσε στους δρόμους αίματηρή, άγρία. Όλη η μανία του λαού έστρέφετο εναντίον του κυβερνήτου της Νεαπόλεως, χωρίς όμως να στρέφεται και κατ'αυτή του βασιλέως. Γι' αυτό, στην Αύλη έσκέπτοντο να καθαρίσουν τον πρίγκιπα Ρομάνι, έλπίζοντας ότι αυτό θα έδινε τέλος στην επανάστασι.

Τέλος, κατά τη δεύτερη ημέρα των ταραχών, άνηγγέλλον στον επαναστατημένο λαό η καθαίρεσις του πρίγκιπ Ρομάνι από το άξιωμα ως κυβερνήτου της Νεαπόλεως. 'Η είδησις έγινε δεκτή με έπαιρημίες... Τό σχετικό όμως διάταγμα ανέφερε ότι οι ύποκινητάι των ταραχών και οι ένοχοι έμποροσών και φόνων θα έπυροδοντο με όλη την αυστηρότητα του νόμου.

Στην άκρογιαλιά βρισκόταν άγχο-

Τό πλήθος πολεμούσε με τὰ βασιλικά στρατεύματα...

ρίξε περιφρονητικά:

—'Ο άνανδρος!...

Έν τω μεταξύ, η όχλαγωγία είχε διπλασιαστεί έξω απ' το παλάτι... Χιλιάδες πυροβολισμών άνηχούσαν... Τό πλήθος τώρα πολεμούσε με τὰ βασιλικά στρατεύματα, τὰ όποια είχαν έρθει για να ένασχύσουν τον κυβερνήτη... Είχε έξημερώσει πεία και ο ήλιος άναβε άκόμα περισσότερο τὰ κεφάλια.

'Η "Ελενα, γεμάτη δάκρυα, έξαλεισμένη, προσπαθούσε τού άκούου να

Εκεί, ένας απ' τους δικαστάς της την ερωτεύεται κτηνωδώς και προσπαθεί με κάθε τρόπο να την κάνει δική του. 'Η αστυνομική Μαλφίερα έπαφείλειται της εδωκίας για να έκευτελλση την εχθρά της, και δι-νει στον έρωτευμένο δικαστή ένα φιαλίδιο με γαρδικτικό για να την κυνήγησιν.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Τό παράπονο τού 'Αλεξάνδρου. Τά βαμένα γένεια τού δικαστού. 'Η χωλότης τού Φιλίππου. 'Η γενναιοδωρία τού 'Αλεξάνδρου. Τά φαγητά τού κατακτητού. 'Η λύρα τού 'Αχιλλέως. Ένας λόγος τού Λυσία. Τά δάκρυα ενός πατέρα, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Σε κάποια μάχη, ο βασιλεύς της Μακεδονίας Φίλιππος τρωπήθηκε από μία λόγχη στο πόδι και έμεινε κουτσός. Έπειδή δέ διαταξε να βγή έξω έτσι, ο γυιός του 'Αλέξανδρος τον ένεθάρισε ως εξής:

—Μη φοβάσαι, πατέρα! Περίπατα ελεύθερα και σε κάθε βήμα όταν θα κουτσαίνης ένθυμού τήν άνδρεία σου!

Κάποτε ο Μέγας 'Αλέξανδρος έστειλε στο φιλόσοφο Ξενοκράτη πέντα τάλαντα με την παράκληση να τὰ δεχτή. 'Ο φιλόσοφος όμως δεν κράτησε τὸ βασιλικό δώρο και τὸ γύρισε πίσω λέγοντας ότι δεν χρειαζόταν χρήματα.

—Καλά, δέν είχε τουλάχιστο κανένα φίλο για να τὸ τὰ δώση; είπε με άπορία ο νικητής τών Περσών. Έμένα μόλις μου έρτασαν τὰ πλούτη τού Δαρείου για να ίκανοποιήσω τούς φίλους μου!

Μία μέρα κατήγγειλαν στον Μεγάλο 'Αλέξανδρο τὴν κάποιος στρατηγός του τὸν συκοφαντούσε.

—Οι βασιλείς, άποκρίθηκε γελώντας ο κοσμοκράτης, έχουν τὸ προνόμιο όταν εύσεργετούν να κακολογοῦνται.

Άλλοτε πάλι έδωσε δέκα τάλαντα στον κομωδό Λάκωνα, επειδή είχε βάσει σε κάποια κομωδία ένα στίχο στον όποιο τὸν έπερίπαζε.

"Όταν η βασίλισσα της Καρύας 'Αδα έξηδρήωσε την έπιθυμία να στέλλη καθήμερινώς στον Μεγάλο 'Αλέξανδρο πλούσια φαγητά κομωμένα από είδικούς μαγειρείους, ο μέγας κατακτητής άνήθηκε να τὰ δεχθή, λέγοντας:

—Εγώ έχω μαγειρείους για τὸ γεῦμα τή... νυχτοπορεία και για τὸ δείπνο τήν... όλιγοφαγία!

'Ο Μέγας 'Αλέξανδρος έταν ήταν μικρός, παραπονιόταν για τις μεγάλες κατακτήσεις του πατέρα του.

—Τί όφελος θά έχω, είπες, άν ο πατέρας μου μὸς αφήση μεγάλο βασίλειο. Έτσι με μένα δέν θά μείνη να κάνω τίποτε...

Κάποιος φίλος τού Μεγάλου 'Αλεξάνδρου τού ζήτησε να τὸ δώση προίκα για τὸ κορίτσι του πὸς ερόταίο να τὸ παντρεύη. 'Ο 'Αλέξανδρος διέταξε να τὸ μεταρῶσουν πενήντα τάλαντα, άλλ' ο φίλος του δέν τὰ δέχτηκε, λέγοντας ότι δέκα μόνο τὸς έφταναν.

—Για πένα που τὰ παίρνεις είνε άρκετά τὰ δέκα, άλλ' για μένα που σου τὰ δίνω όχι, τὸς είπε τότε ο γενναίδωρος Μακεδών.

Μία άλλη φορά πάλι ο Μ. 'Αλέξανδρος έδωσε έντολή στον ταμία του να προσφέρη στο φιλόσοφο 'Ανάξαρχο δσα κι' άν τὸς ζήτηση. —Μά αυτός γυρεύει εκατό τάλαντα, παρατήρησε ο ταμία. —Καλά κάνει, είπε ο 'Αλέξανδρος. Εξέρει ότι ο φίλος του είνε πλούσιος και μπορεί να τὸς δώση όσα τὸς ζήτηση...

"Όταν ο Μέγας 'Αλέξανδρος πέρασε τὸν 'Ελλήσποντο, πήγε να επισκεφθή τὰ μέρη τής άρχαίας Τροίας όπου είχαν δράσει οι ένδοξοι πρόγονοί του. Τότε παρουσιάστηκε κάποιος ντόπιος, ο όποιος ύποσχέθηκε να φέρη στον κατακτητή τή λύρα τού Πάριδος.

—Δέν μου χρειάζεται, τὸς άποκρί-

'Ο Μέγας 'Αλέξανδρος

ήθελε ο 'Αλέξανδρος, γιατί εγώ έχω τή λύρα τού 'Αχιλλέως, ύπανιστόμανος μ' αυτό τὰ πολεμικά του κατεύματα.

Ός άνω σημειούμενος Μίλων δέχεται να έγκαταλείψη στον έτερο των συμβαλλομένων και στους κληρονόμους τὸς ή τὸς άλλους δικαιοῦχους τήν πλήρη και τελεία κυριότητα επί όλων των ένδόσεων τού 'Απολεσθέντος Παραδείσου, αϊ όποια θα γίνουν στο μέλλον, χωρίς να έχη τὸ δικαίωμα άγνοήης κατά τὸς έν λόγω Σίμωνος.

Προς τούτους συμφωνήθη όπως μετρηθούν εις χείρας τού αναφερομένου Μίλωνος όπό τὸς έν λόγω Σίμωνος άλλες πέντε λίρες στελνίνες σε καλό άγγλικό νόμισμα, άν έδοδευθούν στο κοινόν χιλία τριακόσια άντίετα τὸς διαλαμβανομένου έργου, όποχουμένου τὸς πρώτου να μην έπιτρέψη τή δημοσίευση τὸς έργου του όπό άλλου έν όλω ή έν μέρει.

27 'Απριλίον 1667.

Οι συμβαλλόμενοι
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΙΑΤΩΝ
ΣΑΜΟΥΗΛ ΣΙΜΩΝΣ

ΕΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΑΚΕΦΑΛΟ ΑΓΑΛΜΑ

ΤΟΥ MARTIAL HÈMON

ΟΛΙΣ πρό ό-
λίγον έμπα
τό θάνατο το
στρατηγού ντ'
Οριάν, ό ό-
ποιός ήταν
άλλοτε σθε-
σός αρχηγός
μου και κατό-
πιν όλοι
μου άγαπη-
τός.
Άμέσως ή σκέ-
ψις μου ξανα-
γύρισε πρ-
ός τις μακρινές
χώρες,
στις όποιες πολέμη-
σα στο πλευρό
του και
στις όποιες δοξάστη-
κα με τά ήρωικά του
κατορθώματα.

Μά δέν σκέπτομαι έδω να χαράζω
τό πορτραίτο το ήρωικού στρατιωτι-
κού. Θά ήθελα μάλλον να μιλήσω για
μία συγκινητική άνάμνησι, την όποία
διατηρώ άκόμα ζωντανή άπ' αυτόν.
Βρισκόμαστε τότε στην περίοδο το
Γαλλογερμανικού πολέμου το 1870.
Ο στρατηγός, πού ήταν άκόμα όπο-
λογηγός, υπηρέτούσε σ' ένα λόφο, ό
όποιος, μετά τη μάχη το Μεν, είχε
ξεπέσει σ' έναν έρημο ύψος, πού μό-
λις τότε είχαν έκκενώσει οι Γερμανοί.
Από τό οίκημα αυτό δέν έμειναν
πειρά παρά μόνο οι τοίχοι όρθιοί. Ο
βουβαρδισμός τό είχε σπλάξει. Πίσω
άπό τά έρείπιά του, ένας ήλικιωμένος
άνθρωπος πλανιόταν άνήσυχος και φο-
βισμένος. Όταν όμως άναγνώρισε πώς
ό λόφος πού είχε εγκατασταθεί στα
έρείπια το πύργου ήταν γαλλικός, έ-
δειξε μεγάλη χαρά!

Ο δυστυχισμένος γέρος! Είχε όπο-
στεί τόσες δοκιμασίες ό φτωχός!
Παλιός και έμπιστος υπηρέτης
της ιδιοκτησίας το πύργου κομητάρης
ντε Μενίθ, είχε έπιφορτισθεί άπ' αυ-
τή τη φύλαξή του, γιατί ή κόρησα
είχε φύγει βιαστικά, μαθαίνοντας τό
θάνατο το γιου της Ζάν, ό όποιός
είχε σκοτωθεί άπό την αρχή των
έχθροπραξιών.

Κατά τη διάρκεια της άπουσίας
της, ό φτωχός Μπριντού—έτσι λεγό-
ταν ό γέρος φύλακας—έκλαιγε, όπως
κι' αυτή, τό θάνατο το νεαρού κυ-
ρίου του, τόν όποίο είχε δει να γεν-
νιέται και να μεγαλώνει και συγχρό-
νως παρακολουθούσε με αγωνία την ή-
μέρα πού ένα άπόσπασμα Γερμανών
οδώνων κατέλαβε τόν πύργο.

Ολη αυτή ή άφυσικός το γέρο
υπηρέτη τόν έκανε συμπάθη στον ύ-
πολογιστό Οριάν, ό όποιος συνεδού
μαζί του φιλικά.

Έτσι, μία χειμωνιάτικη μέρα, ό
νεαρός ύπολογιστής και ό γέρος φύ-
λακας έβγήκαν μαζί περίπατο στο
πάκο το πύργου.

Καθώς έβάζιζαν, ό ντ' Οριάν, ά-
ναπνέοντας τόν καθαρό άέρα, δέν υπό-
ρεσε να κρατηθή κι' έφώναξε:

—Α! τί όραιο πού είνε ν' άνα-
πνέει κανείς λίγο καθαρό άέρα! Ε-
καθαρίζει έτσι τό μυαλό...

Ο Μπριντού όμως άναστέναξε και
ψιθύρισε:

—Τό δικό σας έσως... Μά τό δι-

κό μου, άλλοιόμνο! δέν μπορεί να ξε-
καθαρίσει. Κυττάξτε γύρω σας τί κα-
ταστροφές έχουν γίνει...

Πράγματι ή καταστροφή πού είχαν
προκαλέσει ή όδίδες μέσα στο πάκο,
ήταν τραμακτική. Τά δέντρα βρισκό-
ντουσαν σωριασμένα τό ένα άπάνω στο
άλλο, μεγάλες τρύπες έρχακαν έδω
κι' εκεί και άπολύτως τίποτε δέν
βρισκόταν στη θέση του.

—Τί κακό! εξακολουθώ να μυρ-
μουρίζω ό Μπριντού. Τό κίόσκι, ό-
στε, γκρεμίστηκε... ή σέρρα έγινε
συντριμμα, ή μικρούλα γέφυρα κα-
τέρρευσε... Α! Α! Α! Αν ή κυρία κό-
μισσα τά έδλεπε όλ' αυτά!

Κι' ενώ μιλούσε ό φτωχός φύλακας,
μιά άπεριόγραπτη όργη τόν έκυρίευσε...

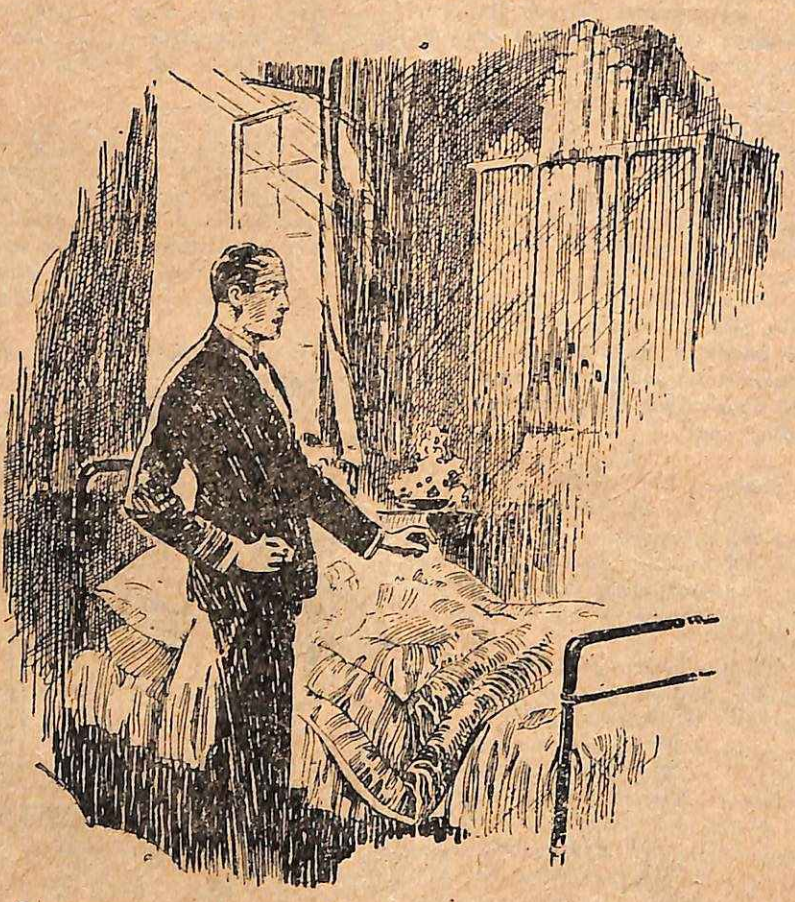
...ός κεφάλι...

—Μά τί είνε; ρώτησε ό ντ' Ο-
ριάν τόν Μπριντού.

Έτσι ό υπηρέτης, πνιγμένος άπό
τά δάκρυα και τούς λυγμούς, έδειξε
στο σύντροφό του μιά έπιγομφή στο
βάθρο το άγάλματος ή όποία έγραφε
τά εξής:

«Στη Μαρία ντε Μενιέρ, ή όποία
πέθανε σέ ήλικία δεκαοχτώ χρόνων.
Ο Μνηστήρης της
ΖΑΝ ΝΤΕ ΜΕΝΙΘ».

Και, σάν να φοβόταν μήπως ή φω-
νή του ταράξει τόν ύπνο της πεθαμέ-
νης, ή όποία κοιμόταν κάτω άπό τό
υπόβαθρο αυτό, ό Μπριντού έπρόσθεσε
σιγά-σιγά:

Στριφογύριζε γύρω στο κρεβάτι της πεθαμένης σάν δνειροπαρμέ-
νος και φώναζε...

Χειρονομούσε και βλαστημούσε με
λύσσα, τόσο πού ό ντ' Οριάν μετά-
νοιωσε γιατί τόν είχε πάρει μαζί του.

Έξαφνα, καθώς περπατούσαν, ό
Μπριντού στάθηκε με φοβική κι' έ-
τραβήσε, ενώ έτρεμε συγκοιμοί.

—Ο! Ο!

—Τί έχεις; Τί είνε; τόν ρώτησε
ό ύπολογιστής, ξαφνιασμένος.

—Νά! Νά! το άπάντησε ό Μπριν-
τού. Κυττάξτε εκεί!

Ο ύπολογιστής άκολούθησε με τό
βλέμμα του τό χέρι το γέρο φύλα-
κα, πού το έδειχνε ένα μεγάλο μα-
μάρινο υπόβαθρο, άπάνω στο όποίο ή-
ταν στριμένο ένα άγάλμα γυναίκας,
με κορμί χαριτωμένο και νεανικό. Τη
μισοσκαρυσμένα άπάνω στο στήθος
χέρια της είχαν μιά έξαιρετική χάρι.

Όλα φανέρωναν πώς τό άγάλμα αυ-
τό ήταν έργο έξαιρετικής τέχνης. Μά,
άλλοιόμνο! τό άγάλμα αυτό ήταν γο-

—Ήταν μιά όφρανή άνεψιά της
κυρίας κομητάρης, εξαδέλφη το γιου
της Ζάν, ό όποιος σκοτώθηκε... Οι
δύο νέοι είχαν μεγαλώσει μαζί, είχαν
άραβωνιάσει άπό την παιδική τους
ήλικία και αγαπιόντουσαν τρυφερά...

Όταν όμως ή δεσποινίς Μαρία έγινε
δεκαέξη χρόνων, άρχισε έξαφνα να
χάνει τά όρνια της χρώματα, ν' ά-
δυνατίει, να σβύνει. Γιατί, φάρμα-
κα και ταξείδια πήγαν το χάκος...

Τίποτε δέν μπορούσε να βελτιώσει την
κατάστασή της... Μέσα με την ήμερα,
έξασθύνει περισσότερο και ένα βρά-
δυ της περυσμένης άνοίξεως ό φτω-
χός κι' αγαπημένος μας άγγελος πέ-
θανε...

«Τί δυστυχία! Τί δυστυχία! Η κυ-
ρία κομητάρης ήταν δύο φορές άπαρηγό-
ρητη... Ολοθύσε για την αγαπημένη
της άνεψιά, θηρούσε για την άπελ-
πισία το γιου της! Ο χ. Ζάν ήταν

πειρά σάν τρελλός... Σίγουρα δέ, αν
δέν ήμουν έγώ διαρκώς στο πλάι του
για να τόν επιβλέπω, θά είχε σκοτω-
θεί... Πήγαινε και στοιφογύριζε γύρω
στο κρεβάτι της πεθαμένης σάν ό-
νειροπαρμένος και φώναζε άπελπισμέ-
νος, άπερηγόρητος:

«—Θέλω να πεθάνω! Θέλω να πε-
θάνω για να πάω να τη βρω!...
Νού σπαράζιταν ή καρδιά να τόν
βλέψει και να τόν άκούσι! Έξαφνα,
ένα πρωί με κάλεσε κοντά του και
μου είπε:

«—Μπριντού! Άκουσε! Δέν θέλω
να πεθάνω άκόμα! Δέν θέλω να πεθά-
νω χωρίς να ήρώσω κάτι πού να θυ-
μίζει στους άνθρώπους έμένα κι' αυ-
τήν!...

Κι' άμέσως στρώθηκε μετά μου-
τρα στη δουλειά... Άρχισε να φτιά-
χνει τό άγάλμα της αγαπημένης του,
γιατί ξέχασα να σας πώ πώς ό φτω-
χός μου κύριος ήταν ένας έλεγκτός
καλλιτέχνης, το όποιο τά έργα τά
εθαύμαζαν όλοι όσοι τά έβλεπαν. Και
δέν έστάθηκε παρά όταν τό άγάλμα
της μνηστής του τελείωσε...

«Ο! τί ζωντανό πού ήταν αυτό τό
άγάλμα... Ομορφότερο πώς ή φτωγή
μικρή μου κυρία θά σού μιλούσε... Ο-
ταν ό χ. Ζάν τό έστήσε στο βάθρο του,
βρισκόμαστε όλοι γονατισμένοι, εκεί,
όπως μπρός στο άγάλμα μιάς άγίας.

«Έπειτα ό πόλεμος κινήθηκε και,
παρ' όλες τις ικεσίες της κυρίας κο-
μητάρης, ό χ. Ζάν κατετάχθηκε έθε-
λοντής, για να σκοτωθή άπό τους
πρώτους... Έτσι, άλλοιόμνο, και έγι-
νε... Τότε ή κυρία κομητάρης άπελπι-
σμένη μέχρι θανάτου, έφυγε άπό δω
σάν τρελλή...

«Μά αν ξαναγορίσει έδω, σας βε-
βαιώνω ότι θά πεθάνει μόλις θά ιδή τό
τελευταίο έργο το παιδιού της, τό
έργο αυτό, μέσα στο όποίο είχε βάλει
όλη του την καρδιά και όλη του την
άγάπη, σκαλισμένο και χωρίς κε-
φάλι!»

Η διήγησις αυτή συγκίνησε έξαι-
ρετικά τόν ντ' Οριάν. Φαντάστηκε
τη δυστυχισμένη μητέρα, ή όποία, μό-
λις θά γύριζε στον πύργο της, θά έ-
τρεχε πρ-ός αυτό τό άγάλμα πού ήταν
μιά ζωντανή σχεδόν άνάμνησι άπό
τους δύο αγαπημένους της πεθαμέ-
νους... Τί τρομερό χτύπημα θά έν-
νοιασε μόλις θά τό έδλεπε έτσι! Σί-
γουρα θά πέθαινε με τη σκέψη ότι αυ-
τό πού είχαν σκοτώσει τό γιό της,
είχαν πάρει τό κεφάλι της αγαπημέ-
νης της άνεψιάς, για να τό συνεκα-
λέσουν κι' αυτό μέσα στα τρώπια της
νίκης τους.

«Έπειτα άπ' όλες αυτές τις σκέ-
ψεις, μιά έμπνευσις πέρασε άπό τό
μυαλό το ύπολογιστή.

—Μπριντού! Έπε στο γέρο φύλα-
κα. Πρέπει με κάθε τρόπο να μη δη-
ή κυρία κομητάρης αυτό τό βανδαλισμό.
Καλύτερα να πιστέψη ότι τό άγάλμα
καταστράφηκε δολοφονικά, παρά να τό
δ-ή έτσι... Γι' αυτό πρέπει να σκάψου-
με έδω ένα λάκκο και να θάψουμε σ'
αυτόν, ό,τι άπομένει άπό τό άγάλμα
της μνηστής το σκοτωμένου κυρίου
σου. Έτσι θά σωθή και άπό κάθε έν-

στεία στους έπαναστάτες;

Έτσι και ό λαός δέν θά κατέθετε
τά όπλα...

XVIII

ΟΠΟΥ ΕΜΦΑΝΙΖΕΤΑΙ ΠΑΛΙ Ο
ΜΑΥΡΟΣ ΔΙΑΒΟΛΟΣ

Ο αγαθός Έβραϊολομαρδός μετα-
πράττει, ό όποιος άναγκαστικώς είχε
ανταλλάξει τό μεγαλοπρεπές κοστούμι
το Τζοζάνι με ρούχα άσιγγάνου,
ήταν έξαιρετικά άνήσυχος. Φοβόταν
μήπως πληρώσει με τό ίκρίωμα τη συ-
ναλλαγή του αυτή. Την ίδια μέρα, ό
δημόσιος κήρυκας το συνοικισμού του
είχε διαλαλήσει τά εξής:

—Γνωρίζουμε σε όλους και σε ό-
λες ότι ό μεγάλος Ναπολιτάνος άρχον-
τας μαρκήσιος Τζοζάνι ντε Κυριά-
νι, άπόγονος και συγγενής της βασι-
λικής οικογενείας, χτυπήθηκε για τη
δυστυχία του και για τη δυστυχία
της συζύγου του Έλενας Φράντσι-
ά από τρέλλα, έπειτα άπό τό χαμό της
κόρης του, της σινιορίτας Σπεράτας,
κι' έτσι έφυγε άπό τό παλάτι του.

Έπακολούθησε ή περιγραφή των

χαρακτηριστικών το μαρκήσιου, ή ύ-
πόθεσις βασιλικής
αμοιβής σ' αυτός
πού δά συντελούσαν
στην άνεύρεσί του
και ή άπειλή έπιβο-
λής τών πών άσπτη-
ρών πονιών σ' αυ-
τούς πού, καταχω-
μένοι της έλλας
το μαρκήσιου, θά
τόν έδραπαν καθ'
οιονδήποτε τρόπο.

Ο Έβραϊός με-
ταπράττει δέν δυ-
σκολεύτηκε καθόλου,
έπειτα άπό την πε-
ριγραφή αυτή, ν' ά-
ναγνωρίσει στο πρό-
σωπο το Λαζάρου

τόν μαρκήσιο Κυριάνι και, για να
μή βρεθή υπερδαιμόνος, έκαψε—όχι
βέβαια χωρίς λόπη—τά πολυτελή του
ρούχα.

Καθώς τά έκαψε, ψιθύρισε θρηνο-
δώντας:

—Άλλοιόμνο! Στοιχίζαν πολύ έ-
κρηβά! Ο! αν δέν ήμουν ένας δυστυ-
χημένος Έβραϊός, καταδικασμένος άπ'
όλους, θά έκανα την τύχη μου μ' αυ-
τό τόν μαρκήσιο Κυριάνι! Τώρα τε-
λείωσαν όλα...

—Ποιός ξέρει; άκούστηκε να το
λέη έξαφνα έρωτικά μιά φωνή άπό
πίσω του. Γιατί ν' άπελπίζεσαι;

—Ποιός διαβόλος είνε, πάλι; ψιθύ-
ρισε ό Λομαρδός τρέμοντας.

—Τό πέτυρες, φιλαράκι
μου! το άπάντησε ή φωνή.
Είμαι άκριβός ό Μαύρος Διά-
βολος.

Τότε στην κοκκινωπή λάμ-
ψη το ρακίου, ή φωνή πα-
λαιώλης είδε περίτρομα να
ορθώνεται ή άνησυχαστική αι-
λουέττα ενός άσιγγάνου με
πραγματικά σατανική όψη. Ή-
ταν ό γνωστός μας Μαύρος
Διάβολος!

—Μιά δυστυχία άκόμα!
ψιθύρισε ό Έβραϊός. Αιτός ό
λυστής έμαθε τό μυστικό μου.

Και, υψώνοντας κάπως τη

φωνή του, ρώτησε τό Μαύρο Διάβολο
φοβισμένος:

—Έργεσαι μήπως ν' άγοράσεις τί-
ποτε ρούχα;

—Ας! τα αυτά, φιλαράκο, το
άπάντησε ό Μαύρος Διάβολος. Έμαθα
ότι δολοφόνησες τόν μαρκήσιο Κυριά-
νι και ήρωα.

—Τί φοβή! Τί βδελυρό ψέμμα!
φώναξε ό Έβραϊός ξετρελλωμένος άπό
τό φόβο του. Μία πιά σιγά! Σ' έξορ-
κίζω! Θά με στείλεις στην κρεμά-
λα!

—Και όμως καις τά ρούχα του...

—Είνε δικά μου... Ο μαρκήσιος
τά ανταλλάξε με μιά λύρα και με μιά
φορεσιά...

—Παραμύθια!

—Και όμως αυτή είνε ή καθαρή
αλήθεια...

—Ωστε έτσι λοιπόν; ψιθύρισε με
αμφιβολία ό άσιγγανός. Ο μαρκήσιος
Κυριάνι είνε ζητιάνος άκόμα; Δέν
μπορώ να τό πιστέψω... Μά δέν το
είχε συμβεί κάποιο δυστύχημα θανά-
σιμο;

—Ναι, άπάντησε ό Έβραϊός. Το
είχε συμβεί κάποιος δυστύχημα, μιά
χι! θανάσιμο.

—Και πού βρί-
σκεται τώρα; ρώτη-
σε μ' ένδιαφέρον ό
Μαύρος Διάβολος.

—Αν τό ήξερα,
θά γινώσκουν πλού-
σιος, είπε ό Έ-
βραϊός. Τρελλάθηκε
κι' εξαφανίστηκε...
Ο Διάβολος τόν έφε-
ρε ός έδω πέρα και
το έδωσα μιά πα-
λη φορεσιά και μιά
λύρα, αντί το κο-
στούμι πού έκαψα
πρό όλλου...

Και ό Έβραϊός με
βηρυλίζες διηγώθη
κε στον άσιγγανό
την περιπέτειά του
μέ τόν μαρκήσιο Κυριάνι...

—Δέν άποκάλυψες τό μυστικό αυ-
τό σε κανένα; τόν ρώτησε ό Μαύρος
Διάβολος, όταν τελείωσε.

—Οχι! όχι, καλέ μου άφέντη,

—Έκανεσ πολύ καλά... Η σιωπή
σου θά πληρωθή, φιλαράκο μου.

—Ο Θεός να σ' άκούση... Μά τί
μπορώ να κάνω για σένα;

—Εν πρώτοις να μου δώσεις ένα
κρεβάτι γιατί πεθάνω άπό νύστα...

Όταν ξυπνήσω, θά φορέσω τά πιό
ώραία κουρέλλια το παλιολομαρδού
σου...

—Έχω υπέροχα, άφέντη... Θά σε
περιποιηθώ σάν φίλο...

—Τό έλπίζα, είπε ό άσιγγανός.
Έμπορεί, οδήγησέ με στο κρε-
βάτι μου.

Πριν κοιμηθή, έμεινε πολλή
ώρα σκεφτικός στο κρεβάτι
του. Σκεφτόταν πώς ν' άποστά-
ση άπό τη ντε Μαλιέρια περι-
σσότερα χέρματα. Τέλος έπηρε-
σε ή άπόφασις και κοιμήθηκε...

Κατά τά χαράματα, ό Μαύ-
ρος Διάβολος ύπνυχσε. Ντύθηκε
με μιά ώραία φορεσιά, χτένισε
την άκατη γενειάδα του και
τάβηξε για τη Νάπολι, μέσα
σ' ένα ώραίο άμάκι, πού το
ντύνασε ό Έβραϊός.

(Ακολουθεί).

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο Γεωργαντάρας Ίακωβάτος και τό άντιρωσσικό κέμμα. Η
κατά της Ρωσίας μονομαρία του. Ο ρωσικός δάκτυλος. Ο
σχολάρχης και οι νεκροί το Μαράδωνος. Η ύπόθεσις Πατα-
φίκου και ή διπλωματία. Ο γιός το Σωτηράκη. Μιά μαρ-
γαριτοφόρος άναφορά δημάρχου. Μακεδονικές δεισιδαιμονίες.

Κατά τό 1870, είχε σχηματιστεί
την Ελλάδα ένα άντιρωσσικό κόμμα,
τό όποιο ήγειτο ό περίφημος τότε
πολιτευτής των Ιονίων Νήσων Γ.
Ίακωβάτος, ό έπικαλούμενος Γεωρ-
γαντάρας.

Ο Γεωργαντάρας αυτός ένεκα οι-
κογενειακών λόγων, μισούσε φοβερά
τη Ρωσία και τό μίσος του αυτό έ-
φανε πολλές φορές μέχρι μονομαρίας.

Τόσο πολύ δέ είχε τυφλωθεί άπό τό
πάθος του ό Ίακωβάτος, ώστε παντού
διέδινε ρωσικές έπεμβάσεις και
έξαιρετικά θαρραλέα γλώσσα.

Μιά φορά έτυχε
να προσομισηθή κα-
τά τις ημέρες των
εξαρχικών στον Λη-
ξούρι κάποιος έμπο-
ρικό ιστιοφόρο ενός
τουπολίτου του, τό
όποιο έφερε, χάριν
εμπορικής εύκολίας,
ρωσική σημαία, ό-
πως συνήθιζαν να
κάνουν πολλά πλοία
τότε.

Ο Ίακωβάτος ό-
μως όταν τό είδε, έ-
γινε έξω φρεσών
και έσπυσε να καταγγείλει τό τυχαίο
αυτό γεγονός ως φανερό επέμβασι
του... Τόσπου πρ-ός άποτυχία το
ιδεοφόρο του, ύποφύγιο δημάρχου κα-
τά τις εύλογές!

Κατά δέ την εποχή το Ρωσοτουρ-
κικού πολέμου, όποτε συνεκροτήθη
και ή περίφημη μάχη της Πλευνάς,
ό Γεωργαντάρας ανέθηκε στο βήμα
της Βουλής—ήταν βουλευτής τότε—
κι' άπήγγειλε τό εξής καταπληκτικό
έπιμνημόσυνο:

—Αδελφά ή μήτηρ των ύπέρ Πί-
στεως και Πατριδός πεσόντων έν
Πλευνά Όθωμανών!

Κατά δέ την εποχή το Ρωσοτουρ-
κικού πολέμου, όποτε συνεκροτήθη
και ή περίφημη μάχη της Πλευνάς,
ό Γεωργαντάρας ανέθηκε στο βήμα
της Βουλής—ήταν βουλευτής τότε—
κι' άπήγγειλε τό εξής καταπληκτικό
έπιμνημόσυνο:

—Αδελφά ή μήτηρ των ύπέρ Πί-
στεως και Πατριδός πεσόντων έν
Πλευνά Όθωμανών!

Κατά δέ την εποχή το Ρωσοτουρ-
κικού πολέμου, όποτε συνεκροτήθη
και ή περίφημη μάχη της Πλευνάς,
ό Γεωργαντάρας ανέθηκε στο βήμα
της Βουλής—ήταν βουλευτής τότε—
κι' άπήγγειλε τό εξής καταπληκτικό
έπιμνημόσυνο:

—Αδελφά ή μήτηρ των ύπέρ Πί-
στεως και Πατριδός πεσόντων έν
Πλευνά Όθωμανών!

Κατά δέ την εποχή το Ρωσοτουρ-
κικού πολέμου, όποτε συνεκροτήθη
και ή περίφημη μάχη της Πλευνάς,
ό Γεωργαντάρας ανέθηκε στο βήμα
της Βουλής—ήταν βουλευτής τότε—
κι' άπήγγειλε τό εξής καταπληκτικό
έπιμνημόσυνο:

—Αδελφά ή μήτηρ των ύπέρ Πί-
στεως και Πατριδός πεσόντων έν
Πλευνά Όθωμανών!

Κατά δέ την εποχή το Ρωσοτουρ-
κικού πολέμου, όποτε συνεκροτήθη
και ή περίφημη μάχη της Πλευνάς,
ό Γεωργαντάρας ανέθηκε στο βήμα
της Βουλής—ήταν βουλευτής τότε—
κι' άπήγγειλε τό εξής καταπληκτικό
έπιμνημόσυνο:

—Αδελφά ή μήτηρ των ύπέρ Πί-
στεως και Πατριδός πεσόντων έν
Πλευνά Όθωμανών!

Κατά δέ την εποχή το Ρωσοτουρ-
κικού πολέμου, όποτε συνεκροτήθη
και ή περίφημη μάχη της Πλευνάς,
ό Γεωργαντάρας ανέθηκε στο βήμα
της Βουλής—ήταν βουλευτής τότε—
κι' άπήγγειλε τό εξής καταπληκτικό
έπιμνημόσυνο:

—Αδελφά ή μήτηρ των ύπέρ Πί-
στεως και Πατριδός πεσόντων έν
Πλευνά Όθωμανών!

Κατά δέ την εποχή το Ρωσοτουρ-
κικού πολέμου, όποτε συνεκροτήθη
και ή περίφημη μάχη της Πλευνάς,
ό Γεωργαντάρας ανέθηκε στο βήμα
της Βουλής—ήταν βουλευτής τότε—
κι' άπήγγειλε τό εξής καταπληκτικό
έπιμνημόσυνο:

—Αδελφά ή μήτηρ των ύπέρ Πί-
στεως και Πατριδός πεσόντων έν
Πλευνά Όθωμανών!

κατ' άλλους έφρονούσαν πανήγυ-
κατ' άλλους έκατό χιλιάδες!

Όταν ή Ελλάδα κατά τό 1850 ήλ-
θε σε ρήξη με την Άγγλία λόγω της
γνωστής ύπόθεσις το Έβραίου Πα-
ταφίκου, είχε ισχυρό σύμμαχο της τη
Γαλλία.

Στις αβάσεις μάλιστα διακονούσε
της Βρετανικής Κυβερνήσεως άπαν-
τούσε ό διευθύνων τότε την έν Άθή-
ναις γαλλική πρεσβεία Τουβανέλ, ό
όποιος μετεχειρίετο στα έγγραφα το
έξαιρετικά θαρραλέα γλώσσα.

Ο τότε δέ ύπουρ-
γός των Έξωτερικών
Λόντος, υιός το
πριφίμου άγωνιστο
Σωτήρη Λόντου ήρ-
κείο μόνο να ύπογρά-
ψη τά έγγραφα αυτά,
άναφρονώντας κομπα-
στικά σε κάθε τέτοια
περίστασι, σάν να ά-
πειθονόταν νεαρά πρ-ός
τό συνάδελφό του της
Άγγλιας:

—Θά σού δείξω έ-
γώ, Πάλαμερστον, ποι-
ός είνε ό γιός το
Σωτηράκη!...

Αναφορά διευκόλυνε το 1850:
—Πρ-ός τόν Εισαγγελέα το τμήμα-
τος Μαρονα

Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

ΠΕΡΣΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

—Τὰ πλούτη τοῦ Ἀλνασχάρ.

Μιά φορὰ κι' ἔναν καιρὸ ζούσε ἕνας νέος πολὺ τεμπέλης, ὁ Ἀλνασχάρ, ποὺ δὲν ἔκανε ἄλλη δουλειά, παρὰ νὰ κάθεται ὅλη μέρα μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα.

Ἀμα ὅμως ἔχασε τὸν πατέρα του, ἀποφάσισε νὰ κἀνῃ κι' αὐτὸς κάτι γιὰ νὰ ζήσῃ. Πῆρε λοιπὸν ὅλη του τὴν κληρονομία ποὺ ἦταν δέκα λίρες κι' ἀγόρασε μ' αὐτὲς ποτῆρια, ἀγύα κι' ἄλλα γυάλινα σκεύη.

Ῥώτερα τῶν ἄλλων μὲσα σ' ἕνα καλάθι καὶ τὰ τοποθέτησε μπροστὰ στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ του γιὰ νὰ τὰ δοῦν οἱ διαβάτες καὶ νὰ τὰ ψωνίσουν.

Ὁ ἴδιος στρώθηκε μπρὸς στὸ καλάθι σταυροπόδι καὶ περιμένε τὴν πελάτηα. Καθὼς μάλιστα εἶχε τὸ κεφάλι του ἀκουμπισμένο σ' ἕνα προσκέφαλο, παραδόθηκε σὲ βαθειὰ σύλλογῃ.

«Αὐτὸ τὸ καλάθι μὲ τὸ περιεχόμενό του, συλλογιζόταν, μοῦ κόστισε δέκα λίρες.

»Ἀμα ὅμως πουλήσω ὅλα ὅσα ἔχει μέσα, θὰ κερδίσω, καὶ ἡ δέκα λίρες θὰ γίνουν ἑκατόν...

»Ἐπειτα, ἡ ἑκατὸ λίρες μὲ τὸ ἐμπόριο θὰ αὐτῶνθον σὲ διακόσιες, τετρακόσιες, πεντακόσιες, χίλιες.

»Κι' ὅταν ἡ χίλιες λίρες γίνουν δέκα χιλιάδες, θ' ἀφῆσω αὐτὸ τὸ ἐπ' αὐγέλμα καὶ θὰ γίνω χρυσικός.

»Πουλῶντας διαμάντια, μαργαριτάρια καὶ πολυτίμητα πετράδια θὰ πλουτίσω γρήγορα καὶ τότε πειὰ θάχω ἑκατὸ χιλιάδες λίρες...

»Θ' ἀγοράσω τότε ἕνα ἀρχοντοσπίτι, θὰ πάω δοῦλους καὶ πλούσια ρούχα καὶ θ' ἀρχίσω νὰ παρουσιάζωμαι στὸν κόσμο σὰν τράνος καὶ μεγάλος ἀφέντης.

»Σὰν ἀρχοντας πειὰ πὺθ ὁ ἄμα, θὰ λογαριάζωμαι ὅμοιος μὲ τὸν βαζύρη καὶ θὰ τοῦ γυρῶ τὴ θυγατέρα σὲ γάμο.

»Ὅθι τοῦ πῶ πῶς μὲν τὴν πένανθε πολλὰ γιὰ τὴν ὁμορφίαν της, τὴν καλοσύνη καὶ τὴν φρονιμίδα της καὶ τὴ θεώρησα κατὰλλλη γιὰ γυναικα μου.

»Ἀκόμα θὰ τοῦ πῶ πῶς τὴν βραδυὰ πὺθ θὰ γίνῃ ὁ γάμος, θὰ τῆς χαρίσω χίλια ἀσημένια νομίσματα.

»Ἀμα τὴν πάω ὅμως, θὰ τῆς δώσω ὅχι μόνον τὰ χίλια ποὺ ὑποσχέθηκα, ἀλλὰ διπλάσια.

»Κι' ὅταν ὁ βαζύρης παραξενευτῇ θὰ τοῦ πῶ:

—Ἀπ' τί θαρρεῖς! Ἔτσι κάνουν οἱ κουδαντζήδες!...

»Ὅταν ὅμως φέω τὴ νύφῃ σὺ σπῖτι μου, θὰ τῆς δείξω πῶς ἐγὼ εἶμαι πολὺ ἀνώτερός της καὶ πῶς πρέπει νὰ μοῦ φέρονται μὲ σεβασμό.

»Γι' αὐτὸ θὰ τὴν κλειδώνω μέσα στὴν κἀμαρά της καὶ δὲν θὰ τὴν ἀφίνω νὰ βγαίνει ἔξω χωρὶς ἐμένα.

»Τότε αὐτὴ θὰ παραπνεύθῃ στὴ μητέρα της κι' ἐκείνη θάβῃ μὲ δάκρυα νὰ μὲ παρακαλέσῃ νὰ μὴ βασανίζω ἔτσι τὴν κόρη της.

»Ἐγὼ ὅμως θὰ τὴ σπρώξω περιφρονητικὰ μὲ τὸ πόδι μου καὶ θὰ τὴ ρίξω κάτω στὸ πάτωμα τὴν παλιόγρηκα!...

Καί, λέγοντας αὐτὰ, ὁ Ἀλνασχάρ,

σῆκωσε τὸ πόδι του κι' ἔδωσε μιά γερὰ κλωτσιά στὸ καλάθι μὲ τὰ γυαλικά, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ.

Τὸ καλάθι τότε ἀναποδογυρίστηκε, τὰ γυαλικά τσακίστηκαν καὶ γίνηκαν ὅλα, μαζὺ μὲ τὰ ὄνειρα τοῦ φτωχοῦ τεμπέλη, χίλια κομμάτια.

Κι' ἀπὸ τότε ὁ Ἀλνασχάρ δὲν ἐκνεῖται πρὸς κοπέλ...

—Ὁ Χαλίφης καὶ τὸ κρασί.

Ὁ περίφημος Χαλίφης τῶν Ἀράβων Μαχαδὴ ἔτρεφε ἀληθινὰ πᾶσι τὸν πᾶσι γιὰ τὸ κυνήγι.

Μιά μέρα ποὺ εἶχε βγαί κατὰ τὴ συνήθειά του γιὰ νὰ κυνηγήσῃ, ἔχασε τὸ δρόμο του καὶ μπῆκε σὲ σπῖτι ἐνὸς χωρικοῦ, ἀπὸ τὸν ὁποῖο ἐζήτησε κάτι γιὰ νὰ βροσι-

στῇ.

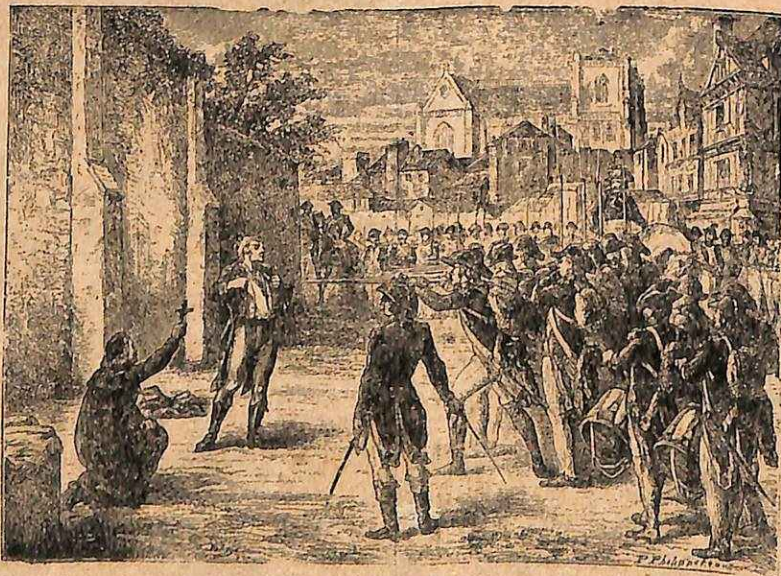
Αὐτοῦ τοῦ πρόσφερε τότε μιά στάμνα γεμάτη κρασί καὶ ὁ Χαλίφης, ἀφοῦ ἤπιε μερικά ποτῆρια, κι' ἤλθε σὸ κέφι, ρώτησε τὸ νοικοκύρη ἂν τὸν ἐγνώριζε.

Ἐπειδὴ αὐτὸς ἀπάντησε ἀρνητικὰ, ὁ Χαλίφης τοῦ εἶπε:

—Εἴμαι ὁ πρῶτος ἀκόλουθος τοῦ Χαλίφης.

Ἐπειτα ἤπιε ἕνα ἀκόμα ποτήρι.

Τὸ ΤΕΛΟΣ ΕΝΟΣ ΑΝΤΕΠΑΝΑΣΤΑΤΟΥ

Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ Σαρὲφ ντὲ λα Κοντρί. Ὁ Σαρὲφ ἀπὸ τῆς μὲν στὸ θάνατο προτείνει στὸ ἐκτελεστικὸ ἐπαναστατικὸ ἀποσπασμα τὸ σῆμας του.

κρασί καὶ τοῦ ξανάκανε τὴν ἰδίαν ἐρώτησι.

Ὁ χωρικός φυσικὰ τοῦ ἀπάντησε πῶς ἦταν ὁ πρῶτος ἀκόλουθος τοῦ Χαλίφης, ὅπως ἄλλοτε τοῦ εἶχε πει κι' ὁ ἴδιος.

—Δὲν εἶνε ἀλήθεια αὐτό, τοῦ εἶπε ὁ Μαχαδὴ. Εἴμαι ὁ ἴδιος ὁ Χαλίφης!

Ἐκεῖ ὅμως ποὺ περιμένε νὰ δῇ τὸ χωρικό νὰ πέφτῃ καὶ νὰ τὸν προσκυνήσῃ, τὸν εἶδε νὰ παίρνῃ τὴν στάμνα του καὶ νὰ τὴν βάζῃ στὴ θύρα.

—Τί κάνεις αὐτοῦ; τοῦ φώναζε. Φοβήθηκες μήπως παρῆς τὴν ἐντολή τοῦ Μωάμεθ, ποὺ ἀπαγορεύει στοὺς πιστοὺς τὴν οἰνοποσία;

—Ὁχι, δὲν ἐφοβόμην αὐτό, ἀποκρίθηκε ὁ χωρικός. Ἀλλ' ἂν ἐπῇνες κι' ἄλλο ποτήρι, φοβήθηκα μήπως.

—Ὁχι, δὲν ἐφοβόμην αὐτό, ἀποκρίθηκε ὁ χωρικός. Ἀλλ' ἂν ἐπῇνες κι' ἄλλο ποτήρι, φοβήθηκα μήπως.

—Ὁχι, δὲν ἐφοβόμην αὐτό, ἀποκρίθηκε ὁ χωρικός. Ἀλλ' ἂν ἐπῇνες κι' ἄλλο ποτήρι, φοβήθηκα μήπως.

—Ὁχι, δὲν ἐφοβόμην αὐτό, ἀποκρίθηκε ὁ χωρικός. Ἀλλ' ἂν ἐπῇνες κι' ἄλλο ποτήρι, φοβήθηκα μήπως.

—Ὁχι, δὲν ἐφοβόμην αὐτό, ἀποκρίθηκε ὁ χωρικός. Ἀλλ' ἂν ἐπῇνες κι' ἄλλο ποτήρι, φοβήθηκα μήπως.

—Ὁχι, δὲν ἐφοβόμην αὐτό, ἀποκρίθηκε ὁ χωρικός. Ἀλλ' ἂν ἐπῇνες κι' ἄλλο ποτήρι, φοβήθηκα μήπως.

—Ὁχι, δὲν ἐφοβόμην αὐτό, ἀποκρίθηκε ὁ χωρικός. Ἀλλ' ἂν ἐπῇνες κι' ἄλλο ποτήρι, φοβήθηκα μήπως.

—Ὁχι, δὲν ἐφοβόμην αὐτό, ἀποκρίθηκε ὁ χωρικός. Ἀλλ' ἂν ἐπῇνες κι' ἄλλο ποτήρι, φοβήθηκα μήπως.

—Ὁχι, δὲν ἐφοβόμην αὐτό, ἀποκρίθηκε ὁ χωρικός. Ἀλλ' ἂν ἐπῇνες κι' ἄλλο ποτήρι, φοβήθηκα μήπως.

—Ὁχι, δὲν ἐφοβόμην αὐτό, ἀποκρίθηκε ὁ χωρικός. Ἀλλ' ἂν ἐπῇνες κι' ἄλλο ποτήρι, φοβήθηκα μήπως.

—Ὁχι, δὲν ἐφοβόμην αὐτό, ἀποκρίθηκε ὁ χωρικός. Ἀλλ' ἂν ἐπῇνες κι' ἄλλο ποτήρι, φοβήθηκα μήπως.

—Ὁχι, δὲν ἐφοβόμην αὐτό, ἀποκρίθηκε ὁ χωρικός. Ἀλλ' ἂν ἐπῇνες κι' ἄλλο ποτήρι, φοβήθηκα μήπως.

—Ὁχι, δὲν ἐφοβόμην αὐτό, ἀποκρίθηκε ὁ χωρικός. Ἀλλ' ἂν ἐπῇνες κι' ἄλλο ποτήρι, φοβήθηκα μήπως.

—Ὁχι, δὲν ἐφοβόμην αὐτό, ἀποκρίθηκε ὁ χωρικός. Ἀλλ' ἂν ἐπῇνες κι' ἄλλο ποτήρι, φοβήθηκα μήπως.

—Ὁχι, δὲν ἐφοβόμην αὐτό, ἀποκρίθηκε ὁ χωρικός. Ἀλλ' ἂν ἐπῇνες κι' ἄλλο ποτήρι, φοβήθηκα μήπως.

—Ὁχι, δὲν ἐφοβόμην αὐτό, ἀποκρίθηκε ὁ χωρικός. Ἀλλ' ἂν ἐπῇνες κι' ἄλλο ποτήρι, φοβήθηκα μήπως.

—Ὁχι, δὲν ἐφοβόμην αὐτό, ἀποκρίθηκε ὁ χωρικός. Ἀλλ' ἂν ἐπῇνες κι' ἄλλο ποτήρι, φοβήθηκα μήπως.

—Ὁχι, δὲν ἐφοβόμην αὐτό, ἀποκρίθηκε ὁ χωρικός. Ἀλλ' ἂν ἐπῇνες κι' ἄλλο ποτήρι, φοβήθηκα μήπως.

—Ὁχι, δὲν ἐφοβόμην αὐτό, ἀποκρίθηκε ὁ χωρικός. Ἀλλ' ἂν ἐπῇνες κι' ἄλλο ποτήρι, φοβήθηκα μήπως.

—Ὁχι, δὲν ἐφοβόμην αὐτό, ἀποκρίθηκε ὁ χωρικός. Ἀλλ' ἂν ἐπῇνες κι' ἄλλο ποτήρι, φοβήθηκα μήπως.

προσευχὴ τοῦ στὸν Ἀλλάχ, ἔφαρνε, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ κι' αὐτός... ἔβριζε ἀνάποδα.

Οἱ πιστοί, ἀκούγοντας τὸν κρότο, ἐφύγαν βιαστικὰ ἀπὸ τὸ μαγαριζμένο τζαμί καὶ ἄφησαν τὸν χότζα μοναχό.

Τότε κι' αὐτός, ἀπὸ τὴ μεγάλη του ντροπὴ καὶ τὴ βουή τοῦ κόσμου, πῆρε τὰ μᾶτια του κι' ἔγινε ἄφαντος ἀπ' τὸν τόπο τριάντα-σαράντα χρόνια.

Σὰν πέρασε τόσος καιρὸς, ὁ χότζας εἶπε μὲ τὸ νοῦ του πῶς ὅχι λησμονηθεῖ πειὰ τὸ ρεζιλίκι τοῦ κι' ἀποφάσισε νὰ ξαναγυρίσῃ στὴν πατρίδα του.

Ἐῖχε γεράσει κιόλας πολὺ κι' ἦταν βεβιασμένος πῶς κανένας δὲν θὰ τὸν γνῶριζε.

Σὰν ἔφτασε τέλος πάντων ὡς πέντε ὥρες ἔξω ἀπ' τὸ χωριὸν του, ἐπέζεψε καὶ ρώτησε τὸν ἀγωγιάτη:

—Δὲν μοῦ λές, παλλητάρη μου, πῶς χρόνων εἶσαι;

—Τὰ χρόνια μου, τοῦ εἶπε ὁ ἀγωγιάτης, δὲν τὰ ξέρω. Ἀκουσα μόνον ἀπὸ τὴ συζωμένη τῇ μάνα μου πῶς μὲ γέννησε τὴν ἰδίαν χρονιά πού... ἔβριζε ἀνάποδα ὁ χότζας στὸ τζαμί!

Τότε ὁ χότζας στάθηκε καὶ γυρίζοντας εἶπε στὸν ἀγωγιάτη:

—Ἔλα, πάμε πάλι ἀπὸ καὶ πού ἤρθαμε!

—Ὁ πατέρας τοῦ Βεζύρη.

Κάποιος παλιὸς Τούρκος εἶχε ἕνα γυιὸ ποὺ ὅσο μαγάλωνε τόσο μερμπάντευε καὶ μάθαινε καταγεγραμμένους.

Μιά, δύο, τρεῖς, τέσσερες φορές ὁ πατέρας τοῦ τοῦ εἶπε νὰ πάρῃ τὸν καλὸ δρόμο, ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἄκουγε τίποτε.

Τότε κι' αὐτὸς τοῦ εἶδει τὴ στράτα καὶ τοῦ εἶπε:

—Φύγε ἀπὸ τὸ σπῖτι μου! Νὰ μὴ σὲ ξαναδοῦν τὰ μᾶτια μου! Ἐσὺ δὲν θὰ γίνῃς ποτὲ ἄνθρωπος!

Ὁ κακοκέφαλος γυιὸς, ἀφοῦ τὸν εἶδω ὁ πατέρας του, πῆγε ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ καὶ γύρεψε δουλειὰ γιὰ νὰ ζήσῃ.

Μὲ τὸν καιρὸ ἔγινε δουλεὺς, πρόκοψε κι' ὕστερα ἀπὸ κάμποσα χρόνια γίνηκε βαζύρης στὴν Πόλη.

Ἐδῶτα τότε ἕνα φριζάνι καὶ διέταξε νὰ τοῦ φέρου ἀμέσως μπροστὰ του τὸν πατέρα του θάλλοντας καὶ μὴ.

Οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἔτρεξαν σὸ σπῖτι τοῦ γέροντος, τὸν ἄρπαξαν μὲ τὸν στανιὸ καὶ τὸν πῆγαν στὸν βαζύρη σχεδὸν μισοπεθαμμένο ἀπὸ τὴν τραμάρα τοῦ κι' ἀπὸ τὸ ξύλο ποὺ τοῦδωσαν στὸ δρόμο.

Ὁ βαζύρης, ὅμως εἶδε τὸν πατέρα του, τὸν ἐξύψωσε καὶ τοῦ εἶπε:

—Βλέπεις, πατέρα, ποὺ μοῦλεγε; πῶς δὲν θὰ γίνω ποτὲ ἄνθρωπος κι' ἐγὼ ἔγινα βαζύρης;

—Βεζύρης, πατέρα, ποὺ μοῦλεγε; πῶς δὲν θὰ γίνω ποτὲ ἄνθρωπος κι' ἐγὼ ἔγινα βαζύρης;

—Βεζύρης, πατέρα, ποὺ μοῦλεγε; πῶς δὲν θὰ γίνω ποτὲ ἄνθρωπος κι' ἐγὼ ἔγινα βαζύρης;

—Βεζύρης, πατέρα, ποὺ μοῦλεγε; πῶς δὲν θὰ γίνω ποτὲ ἄνθρωπος κι' ἐγὼ ἔγινα βαζύρης;

—Βεζύρης, πατέρα, ποὺ μοῦλεγε; πῶς δὲν θὰ γίνω ποτὲ ἄνθρωπος κι' ἐγὼ ἔγινα βαζύρης;

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΤΑ ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΤΕΧΝΗΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΜΕΛΗ

Τὸ ψεύτικο ποδὶ τοῦ γίγαντος σωματοφύλακος. Ἐνα περίεργο γκαμήλιο δῶρο. Τὸ μοντέλλο τοῦ ζωγράφου Χούντ. Ὁ Πολωνὸς στρατηγὸς μὲ τὸ χρυσὸ πόδι. Τὸ φιλιτισιένιο χέρι τῆς ὠραίας αὐλικῆς. Πῶς χάθηκε ἕνα πολυτίμητο κειμήλιο. Ὁ ὑπὲρ τῆς μὲ τὸ χρυσὸ καὶ μπρι-λάντινιο μᾶτι. Ἡ χρυσὴ μύτη ἐνὸς μεγάλου ἀστρονόμου, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

«Ὅλοι ξέρουμε ὅτι τὰ τεχνητὰ χέρια καὶ πόδια, μὲ τὰ ὁποῖα οἱ δυστυχισμένοι ἀνάνθρωποι εἶνε ἀναγκασμένοι ν' ἀντικαθιστοῦν τὰ χαμένα τους ἄκρα, εἶνε ἐξαιρετικὰ ἀκριβὰ. Μερικὰ μάλιστα ἀπ' αὐτὰ στοιχίζουν πανάκριβα, γιὰτὶ εἶνε τόσο τέλεια κατασκευασμένα, ὥστε δὲν διαφέρουν καθόλου ἀπὸ τὰ ἀληθινὰ καὶ ἀναπληρῶνουν στὴν ἐντέλεια τὰ χαμένα πόδια καὶ χέρια.

Αὐτὸ ὅμως ποὺ πολὺ λίγοι θὰ γνωρίζουν, εἶνε ὅτι πολλοὶ ἀνάνθρωποι ἀντικατέστησαν τὰ χαμένα μέλη τους μὲ ἄλλα τεχνητὰ, τὰ ὁποῖα εἶνε πολυτίμητα, ὅχι τόσο γιὰ τὴν τέχνη τους, ὅσο γιὰ τὰ πολυτίμητα ὑλικά ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἦσαν κατασκευασμένα.

Ἔτσι, μεταξὺ τῶν γυναικείων τῆς φρουρᾶς τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσίας Φρειδερίκου Γουλιέλμου τοῦ Α' ὑπῆρχε ἕνας στρατιώτης, πραγματικὸς γίγας, ὅπως δὲν ἔμετρεται, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν ἀτυχία νὰ χάσῃ σὲ μιά μάχη τὸ δεξιὸν ποδὶ. Τότε ὁ βασιλεὺς, ὁ ὁποῖος δὲν ἤθελε νὰ χάσῃ ἕνα τόσο ὠραῖο καὶ ἐπιβλητικὸν στρατιώτη, τοῦ ἔχαριξε ἕνα ψεύτικο ποδὶ ἐξ ὁλοῦ, τοῦ ὁποῖου ὅλας ἡ κλειδώσεις ἦσαν κατασκευασμένες ἀπὸ χρυσάφι. Μ' αὐτὸ τὸ πόδι ὁ κουτσὸς Ἡρακλῆς μπορούσε νὰ λαμβάνῃ μέρος στὶς ἐπισημεῖς τελετὰς καὶ νὰ φαντάζῃ μὲ τὸ ἀνδράγματο.

Ἔτσι, μεταξὺ τῶν γυναικείων τῆς φρουρᾶς τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσίας Φρειδερίκου Γουλιέλμου τοῦ Α' ὑπῆρχε ἕνας στρατιώτης, πραγματικὸς γίγας, ὅπως δὲν ἔμετρεται, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν ἀτυχία νὰ χάσῃ σὲ μιά μάχη τὸ δεξιὸν ποδὶ. Τότε ὁ βασιλεὺς, ὁ ὁποῖος δὲν ἤθελε νὰ χάσῃ ἕνα τόσο ὠραῖο καὶ ἐπιβλητικὸν στρατιώτη, τοῦ ἔχαριξε ἕνα ψεύτικο ποδὶ ἐξ ὁλοῦ, τοῦ ὁποῖου ὅλας ἡ κλειδώσεις ἦσαν κατασκευασμένες ἀπὸ χρυσάφι. Μ' αὐτὸ τὸ πόδι ὁ κουτσὸς Ἡρακλῆς μπορούσε νὰ λαμβάνῃ μέρος στὶς ἐπισημεῖς τελετὰς καὶ νὰ φαντάζῃ μὲ τὸ ἀνδράγματο.

Ἔτσι, μεταξὺ τῶν γυναικείων τῆς φρουρᾶς τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσίας Φρειδερίκου Γουλιέλμου τοῦ Α' ὑπῆρχε ἕνας στρατιώτης, πραγματικὸς γίγας, ὅπως δὲν ἔμετρεται, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν ἀτυχία νὰ χάσῃ σὲ μιά μάχη τὸ δεξιὸν ποδὶ. Τότε ὁ βασιλεὺς, ὁ ὁποῖος δὲν ἤθελε νὰ χάσῃ ἕνα τόσο ὠραῖο καὶ ἐπιβλητικὸν στρατιώτη, τοῦ ἔχαριξε ἕνα ψεύτικο ποδὶ ἐξ ὁλοῦ, τοῦ ὁποῖου ὅλας ἡ κλειδώσεις ἦσαν κατασκευασμένες ἀπὸ χρυσάφι. Μ' αὐτὸ τὸ πόδι ὁ κουτσὸς Ἡρακλῆς μπορούσε νὰ λαμβάνῃ μέρος στὶς ἐπισημεῖς τελετὰς καὶ νὰ φαντάζῃ μὲ τὸ ἀνδράγματο.

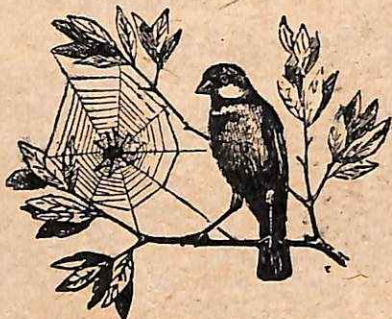
Ἔτσι, μεταξὺ τῶν γυναικείων τῆς φρουρᾶς τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσίας Φρειδερίκου Γουλιέλμου τοῦ Α' ὑπῆρχε ἕνας στρατιώτης, πραγματικὸς γίγας, ὅπως δὲν ἔμετρεται, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν ἀτυχία νὰ χάσῃ σὲ μιά μάχη τὸ δεξιὸν ποδὶ. Τότε ὁ βασιλεὺς, ὁ ὁποῖος δὲν ἤθελε νὰ χάσῃ ἕνα τόσο ὠραῖο καὶ ἐπιβλητικὸν στρατιώτη, τοῦ ἔχαριξε ἕνα ψεύτικο ποδὶ ἐξ ὁλοῦ, τοῦ ὁποῖου ὅλας ἡ κλειδώσεις ἦσαν κατασκευασμένες ἀπὸ χρυσάφι. Μ' αὐτὸ τὸ πόδι ὁ κουτσὸς Ἡρακλῆς μπορούσε νὰ λαμβάνῃ μέρος στὶς ἐπισημεῖς τελετὰς καὶ νὰ φαντάζῃ μὲ τὸ ἀνδράγματο.

Ἔτσι, μεταξὺ τῶν γυναικείων τῆς φρουρᾶς τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσίας Φρειδερίκου Γουλιέλμου τοῦ Α' ὑπῆρχε ἕνας στρατιώτης, πραγματικὸς γίγας, ὅπως δὲν ἔμετρεται, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν ἀτυχία νὰ χάσῃ σὲ μιά μάχη τὸ δεξιὸν ποδὶ. Τότε ὁ βασιλεὺς, ὁ ὁποῖος δὲν ἤθελε νὰ χάσῃ ἕνα τόσο ὠραῖο καὶ ἐπιβλητικὸν στρατιώτη, τοῦ ἔχαριξε ἕνα ψεύτικο ποδὶ ἐξ ὁλοῦ, τοῦ ὁποῖου ὅλας ἡ κλειδώσεις ἦσαν κατασκευασμένες ἀπὸ χρυσάφι. Μ' αὐτὸ τὸ πόδι ὁ κουτσὸς Ἡρακλῆς μπορούσε νὰ λαμβάνῃ μέρος στὶς ἐπισημεῖς τελετὰς καὶ νὰ φαντάζῃ μὲ τὸ ἀνδράγματο.

Ἔτσι, μεταξὺ τῶν γυναικείων τῆς φρουρᾶς τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσίας Φρειδερίκου Γουλιέλμου τοῦ Α' ὑπῆρχε ἕνας στρατιώτης, πραγματικὸς γίγας, ὅπως δὲν ἔμετρεται, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν ἀτυχία νὰ χάσῃ σὲ μιά μάχη τὸ δεξιὸν ποδὶ. Τότε ὁ βασιλεὺς, ὁ ὁποῖος δὲν ἤθελε νὰ χάσῃ ἕνα τόσο ὠραῖο καὶ ἐπιβλητικὸν στρατιώτη, τοῦ ἔχαριξε ἕνα ψεύτικο ποδὶ ἐξ ὁλοῦ, τοῦ ὁποῖου ὅλας ἡ κλειδώσεις ἦσαν κατασκευασμένες ἀπὸ χρυσάφι. Μ' αὐτὸ τὸ πόδι ὁ κουτσὸς Ἡρακλῆς μπορούσε νὰ λαμβάνῃ μέρος στὶς ἐπισημεῖς τελετὰς καὶ νὰ φαντάζῃ μὲ τὸ ἀνδράγματο.

Ἔτσι, μεταξὺ τῶν γυναικείων τῆς φρουρᾶς τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσίας Φρειδερίκου Γουλιέλμου τοῦ Α' ὑπῆρχε ἕνας στρατιώτης, πραγματικὸς γίγας, ὅπως δὲν ἔμετρεται, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν ἀτυχία νὰ χάσῃ σὲ μιά μάχη τὸ δεξιὸν ποδὶ. Τότε ὁ βασιλεὺς, ὁ ὁποῖος δὲν ἤθελε νὰ χάσῃ ἕνα τόσο ὠραῖο καὶ ἐπιβλητικὸν στρατιώτη, τοῦ ἔχαριξε ἕνα ψεύτικο ποδὶ ἐξ ὁλοῦ, τοῦ ὁποῖου ὅλας ἡ κλειδώσεις ἦσαν κατασκευ

ΕΠΕΙΤΑ ΑΠΟ ΕΝΑ ΑΙΩΝΑ

ΟΙ ΣΗΜΕΡΙΝΟΙ ΑΡΜΑΤΩΛΟΙ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ

Η παντοδυναμία των Σήδρων. Μιά περίεργη συνήθεια. «Για να φύγουν ή θέρμες...». Σύγχρονοι αρματωλοί. Χωριά υπό την φύλαξη των αρματωλών. Μάχες αρματωλών και κλεφτών. Οι «πρεσβήρηδες» και οι «δραγαταράιοι». Ένα κληροδότημα του 'Αβέρωφ. Η προμήθειες των αρματωλών, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Όνομα Κλεφτοχώρα, γιατί ήταν ασυλα των κλεφτών, έμαθα πολλά καινούργια πράγματα για τους κλέφτες και για τους αρματωλούς.

Ακόμα έμαθα με εκπλήξη πώς και σήμερα ακόμα υπάρχουν αρματωλοί. Μωρέ παιδί μου, μου είπες ο άγωγιάτης μου καθώς τον ρωτούσα σχετικά. Κι' εγώ πού με βλέπει τώρα μπροστά σου, είμαι ένας απίστευτος αρματωλός... Έχω κάνει σαράντα χρόνια αρματωλός, μόνο κλέφτης πού δεν έχω κάνει ποτέ... Η Σαμαρίνα, το Περέβλι, η 'Αδδέλλα, η Σαίξ, ήταν το αρματωλίκι μας. Τα χωριά αυτά το χειμώνα έρημωνονταν από τους κατοίκους των, γιατί τα πιαχώνει το χιόνι και κλείνουν οι δρόμοι. Οι χωριάτες λοιπόν κατεβαίνουν στα χαμηλότερα και μένουν σ'

Οι αρματωλοί; Δεν ανθεαίνετε στη Σαμαρίνα να ιδείτε αρματωλούς λεβεντιά!... Όλα τα χωριά της Πίνδου έχουν τους αρματωλούς των. Αν δεν τους είχαν, θα τα σήμαζαν οι κλέφτες. Πριν από είκοσι χρόνια μάλιστα, τα αρματωλικά στέκονταν αντράνταχτα, γιατί έπρεπε να πολεμάνε τους 'Αρβανίτες που στήριζαν μεγάλες συμμορίες και έκαναν γιουρούσι στα χωριά. Τότε οι αρματωλοί του ενός χωριού έδιναν χέρι στους αρματωλούς του άλλου χωριού. Γινότουσαν πραγματικές μάχες. «Αμα νικούσαν οι κλέφτες, λεηλατούσαν τα χωριά. Αμα νικούσαμε εμείς, οι κλέφτες δεν έβγαναν και σπουδαία πράγματα. Αφίχαν κανένα-δυό νεκρούς στον τόπο και έβρυναν με τα άλογά τους γρήγοροι σαν αστραπή.

Αρματωλοί της Πίνδου.

αυτά μόνον οι αρματωλοί για να φυλάνε τα σπίτια και το βίος του κόσμου.

—Και πούδς πληρώνει τους αρματωλούς, καπετάνιο; ρώτησα τον άγωγιάτη, στον οποίο άρχισα κιόλας να δίνω τον τιμητικό αυτό τίτλο.

—Οί νοικοκυραίοι. Κάθε οικογένεια δίνει το μερίδι της. Έτσι βγάλαμε και μεις στον καιρό μας το φονί μας. Από του 'Αγίου Δημητρίου και πέρα άρχισε η δουλειά μας. Τ' 'Αη Γιωργιού τα καρβάνια ανεβαίνουν πάλι στα χωριά και τότε σταματά το χρέος των αρματωλών. Τότε καθάριστε και μεις. Τρώγαμε πεινά και πίνουμε από το έτοιμα.

Ο γέρος άγωγιάτης ξαφνίστηκε όταν του είπα πως νόμιζε ότι δεν υπάρχουν πεινά αρματωλοί...

—Ποιοι χάθηκαν! μου άπάντησε.

ΤΟΝ Κ. Κ. ΦΑΛΤΑΪΤΣ

κλέφτες, τους άφιναν και εγγύωναν τα χωριά και ύστερα έμοιραζόντουσαν μαζί τους τα λάφυρα.

Η δουλειά των αρματωλών άρχίζει τώρα το φθινόπωρο. Άρχετο από τους σημερινούς αρματωλούς είνε παιά γέροι και έχουν είκοσι, τριάντα και σαράντα χρόνια αρματωλοί. Μά είνε και άλλοι τρεθόν άμυστάκια παιδιά.

Καθώς βλέπετε λοιπόν, ο αρματωλός δεν πέθανε στην 'Ελλάδα. Έξοφλήσθη μόνο και άδονήτισε και περιώριστηκε στα όρεινά χωριά της Πίνδου, ενώ πιδ πάλι ήταν άπλωμένοι σε όλη τη στεριανή 'Ελλάδα. Τέτοιον αρματωλό διατηρούνται ακόμα λίγοι και στα όρεινά χωριά των Καλαβρύτων και της Γορτυνίας. Έχουν το όνομα πρεσβήρηδες ή δραγαταράιοι και φυλάγουν το χειμώνα τα χωριά. Υπάρχει επίσης και στα όρεινά χωριά της Βέρροιας ο θεσμός των αρματωλών, μα κατά τα τελευταία τρία-τέσσερα χρόνια οι κάτοικοι πολλών χωριών της Βέρροιας πού ήταν Βλάχοι ρουμανίζοντες, παράτησαν τα μέρη τους και μεταναστεύσαν στη Δοβρουσά. Έτσι άδόνησε στα όρεινά χωριά της Βέρροιας ο θεσμός του αρματωλισμού.

Αρματωλοί ήταν εδώ και σαράντα χρόνια και στο Μέτσοβο, γιατί οι περισσότεροι Μετσοβίτες άφιναν το χειμώνα τον τόπο τους και κατέβαιναν στις πολιτείες και στα χαμηλότερα. Οι δρόμοι έλοι πού από το βουνό τδ Περιστέρη οδηγούν στο Μέτσοβο σκεπάζονταν από χιόνια και αν δεν έβρυναν οι Μετσοβίτες, θα κλείνονταν το χειμώνα στο χωριό των σάν σε φάκα.

Ο Γεώργιος 'Αβέρωφ όμως πού ήταν Μετσοβίτης, όπως και ο Στουρνάρας και ο Τσιότσας, άφινε με τη διαθήκη του χατήματα για να βγάλουν τη χειμώνα τα χιόνια από τους δρόμους του Μετσόβου και από τότε οι Μετσοβίτες έπαψαν να άφινουν οι πιδ πολλοί το χειμώνα τον τόπο τους.

Η δυτική όμως πλευρά της Πίνδου πού λέγεται Περιστέρη, έχει, έξω από το Μέτσοβο, και άλλα όνομαστά χωριά, όπως το Συρράκο, την πατρίδα του Κωλέττη, του Ζαλοκώστα, του Κρυστάλλη, και τις Καλαυήτες, την πατρίδα του Λάμπρου, στα όποια υπάρχουν ακόμα αρματωλοί. Τα χωριά όμως αυτά πού γλήγορα θ' αποκτήσουν αυτοκινητική συγκοινωνία και έτσι τα ύπολειμματα του σημερινού αρματωλισμού θα πάθουν νέα φοβρά.

Οι αρματωλοί πού μένουν στα βουνά χωρία το χειμώνα εφοδιάζονται από όλα και κλείνονται μέσα στα σπίτια πριν τους άποκλείσουν τα χιόνια. Πρώτα-πρώτα θα φροντίσουν για τα όπλα των, για τις σφαίρες, για το μπαρούτι, για τα χονδρά και για τα φιλιά σκάγια. Έχουν κοντά τους γκαζάδες και άμυλνιχερ για τους ανθρώπους και δίκανα όπισθογεμιά για

δεχόμενο καινούργιο βανδαλισμό!

—'Ω! κύριε! Υπολογαγέ μου! φώναζε με δάκρυα ο φύλακας. 'Η ιδέα σας είνε λαμπρή! 'Ω! ναί! Έτσι πρέπει να κάνουμε...

Άνέσους, κατόπιν διαταγής του ντ' 'Οριάν, δυό στρατιώτες άρχισαν να σκάβουν ένα λάκκο, τόσο βαθύ, ώστε να χωρέσει το άγλυμα...

Όταν ο λάκκος τελείωσε, κατέβασαν το άγλυμα απ' το ύψος του και έτοιμάστηκαν να το θάψουν...

Μά την ίδια στιγμή, ένα άμαξι φάνηκε στο βάθος της δεντροστονίας. Μιά κυρία ντυμένη στα κατάνυκτα κατέβηκε απ' αυτό.

—'Η κυρία κόρησα! φώναξε ο Μπαρμπού, έτοιμος να λιποθυμήσει από την ταραχή του...

Πράγματι, ήταν η κόρησα, η όποια έφύγαν τρέχοντας πιδ το μέρος όπου βρισκόμαστε συγκεντρωμένοι...

Έξωθεν στάθηκε μπροστά στ' λάκκο...

Βλέποντας το άγλυμα της άγαπημένης της άνεμιάς στο βάθος του, χωρίς κεφάλι. Έβγαλε μία κραυγή πού δεν είχε τίποτε το ανθρώπινο, και πριν προστάξουμε να τη συγκεράσουμε, σωριάστηκε κάτω, έπάνω σ' αυτό.

Όταν την άναστήλωσαμε, είδαμε πώς ήταν νεκρή!

ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΡΩΜΗΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΣΩΣΗ ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ ΤΟΥ

Στα χρόνια της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας ζούσε κάποιος νέος δικαστής, ο όποιος ήταν φίλος του αυτοκράτορος της Ρώμης και είχε ένα από τα ανώτερα αξιώματα.

Μία μέρα λοιπόν οδήγησαν μπροστά του μερικούς στασιαστές, οι όποιοι είχαν πολεμήσει κατά των στρατευμάτων της Ρώμης, μαζί με τους έλκρούς της και είχαν συλλέψει αίμαλωτοι σε μία μάχη.

Μεταξύ αυτών ήταν και κάποιος γέρος με κάτασπρα μαλλιά, άξυριστη γενειάδα και ξεσχισμένα ρούχα. 'Αλλά, παρ' όλη αυτή τη μεταμόρφωση, ο δικαστής δεν άφηνε να άναγνωρίσει την πατέρα του, τον όποιο είχε άρκετον καιρό να ιδεί.

Η άναγνώριση αυτή την κατέταραξε. Ο πατέρας του έλκρός της πατρίδας και ένοχος έσχίστης προδοσίας; Ήταν τρομερό!...

Το χειρότερο όμως ήταν ότι την πονη έπρεπε να του την επιβάλει ο ίδιος, και ο νόμος προέβλεπε για τέτοιες περιπτώσεις θανατική καταδίκη. 'Αλλά χωρίς να σκεφτή περισσότερο, ο γενναίος δικαστής άφινε στην έδρα του, έπληθισσε τον αυτοκράτορα πού είχε έλθει για να παρακολουθήσει τη δίκη και το είπε με φανερό συμπόνησι:

—Μονάχα μία χάρι ζητώ από σας. Έγώ είμαι φίλος σας, ο πατέρας μου ύπηρξε έλκρός σας. Σας παρακαλώ λοιπόν ή να συγχωρήσετε για χάρι μου τον πατέρα μου ή να με σκοτώσετε κι' έμένα μαζί του!

Ο αυτοκράτορας, συγκινημένος από την εκδήλωσι αυτή της υιικής στοργής, συγχώρησε το γέρο αίμαλωτο και του άπέδωσε την έλευθερία πιδ άπάνταστη χαρά του μεγαλοφύχου δικαστού.

ΠΑΛΗΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ένας Γάλλος πρόσφυγς στη Βετοφαλία. Ο πονηρός και φιλοχρήματος χωριάτης. Τι κάνει το κρύο. Η έμεταλλεύσις. Στο ξενοδοχείο. Το κέλο του ξενοδόχου. Στο δικαστή. Ηθελές τα κι' επαθές τα. Η άπονομή της δικαιοσύνης, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Κατ' το χειμώνα του 1794, κάποιος πρόσφυγας Γάλλος βρισκόταν έγκατεστημένος σ' ένα χωριό της Βετοφαλίας, του όποιου έλοι οι κάτοικοι ήταν σχεδόν ξένοι γι' αυτόν, λόγω του ότι άγνοούσε τη γλώσσα του τόπου.

Έπειδή δε δεν κέρδιζε πολλά χρήματα από τη δουλειά του, ήταν αναγκασμένος να ζή όσο μπορούσε πιδ οικονομικά. Μία παγωμένη αύγη του Γενάρη είχε να περνάει μπρος από την κατοικία του ένας χωρικός, ο όποιος είχε το άλογό του φορτωμένο με έβλα για πούλτινα.

Ο Γάλλος τον άσταμάτησε και τον ρώτησε πώς πούλαει τα έβλα του. Ο χωρικός όμως κατέλαβε από την προσφορά του πώς δεν ήταν ντόπιος και σκέφτηκε να τον έκαταλλευθή.

Τού άπάντησε λοιπόν πώς ζητούσε για τα έβλα τρία λουδοβίκια. Με κανένα δε τρόπο δεν δέχεται να κατέβαση την τιμή τους, παρ' όλης τ' παρακλήσεως του ξένου.

Επί τέλους, ο Γάλλος, βλέποντας ότι δεν έκατόφευγε τίποτε κι' έφοντα εζ' άλλοι πού μεγάλη άνάγκη από έβλα, του έδωσε όσα ζητούσε και κράτησε το φόρτωμα.

Ο χωρικός, ικανοποιημένος απ' την πούλτι των έβλων, τράβηξε με το άλογό του ως το πιδ κοντινό γάνι και παρόργειλε να του έτοιμάσουν ένα πρόγευμα.

Εν τδ μεταξύ, μέχρι ότου έτοιμασθή το φαγητό του, άφινε να διηγείται στον ξενοδόχο το κατ'όνομά του, εκφράζοντας συνάμα τον όκτο του για την άνοστία του ξένου πού πλήρως τρία λουδοβίκια για τα έβλα, ενώ αυτά δεν άξίζαν παραπάνω από έφτά σολδιά.

Ο ξενοδόχος όμως, πού ήταν άνωτερος με καλή καρδιά, άγανάκτησε για τη διαγωγή του πλάτου του και τού είπε ότι πρέπει να ντρέπεται πιδ να ύπερφημείσαι γι' αυτό πού έκανε.

—Κουταμάρες! φώναξε ο χωρικός χαλινάζοντας. Τα έβλα ήταν δικά μου και είχα δικαίωμα να ζητήσω όσα μου βαστούσε η ψυχή...

Ο ξενοδόχος δεν άπάντησε τίποτα. Τού πήγε το πρόγευμά του και τον άφινε να φάη.

Όταν όμως άργότερα ο χωρικός έτοιμάστηκε να φύγη και τον ρώτησε για την τιμή του φαγητού, τού είπε πιδ το πρόγευμά του άξίζει τρία λουδοβίκια.

—Τρία λουδοβίκια για ένα ποτήρι...

ρι γάλα, λίγο βούτυρο και μία φέτα ψωμί! έκαρύγασε κατ'άπληκτος ο χωρικός.

—Μάλιστα! άποκρίθηκε ο ξενοδόχος με άταραξία. Το γάλα, το ψωμί και το βούτυρο ήταν δικά μου και έχω δικαίωμα να σου ζητήσω όσα μου βαστάει η καρδιά. Θέλω τρία λουδοβίκια σωστά, κι' αν δεν μου τα δώσεις, θα σου κρατήσω το άλογο!...

Ο άισχυροεχής χωρικός κατέλαβε ότι είχε βρει το δάσκαλό του κι' ότι...

δεν θα άποστύσε να τδ βγάλη πέρα με το καλό.

Έπειδή όμως του καλόωμισαν να δώσει ένα τόσο μεγάλο ποσό για ένα συνήθισμένο πρόγευμα, κατέφυγε στη δικαστή του τόπου.

Εκείνος παραθέτοντας για το φέσιμο του ξενοδόχου τον όποιο έγνωσε ως άνωτερο άνθρωπο, και την κάλεσε ν' άπολογηθή.

Όταν όμως άκουσε από το στόμα του όλη την αλήθεια, ότι δηλαδή ο...

χωρικός είχε έκαταλλευθεί την άγνοια του ξένου για να κερδοσκοπήσει, έδωσε το δίκιο στον ξενοδόχο και δέταξε τον πωλητή των έβλων να του μεταφέρει τα τρία λουδοβίκια.

Άλλ' ο ξενοδόχος, αντί να τδ κρατήσει για τον έαυτό του, έδωσε έφτά σολδιά στο χωριό για την πραγματική αξία των έβλων και τδ ύπολοιπα τδ άπέστειλε στον ξένο, ο όποιος δεν ήξερε πιδ πώς να του εκφράση την ευγνωμοσύνη του.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΣ

Ο περίφημος Άγγλος άρχιδικαστής Θωμάς Μάο ήταν ένας από τους άκροαυτούς άνδρες του επανγελματός του και ποτέ δεν έχαρίζεταν σε κανένα.

Μία μέρα έπόκειτο να συζητηθή στο δικαστήριο η ύποθεση ενός λόρδου, ο όποιος, αν και είχε το δική με το μέρος του, δεν ήταν εν τούτοις βέβαιος αν θα του άπονευμθή δικαιοσύνη.

Για να προσελκύση λοιπόν την εύνοια του άρχιδικαστού, από τον όποιο ελπίσαστο η έκδοσις της άποφάσεως, έσκέφτηκε να του στείλη κατά την παραμονή της δίκης δυό άσημέρια βάζα ως δώρο.

Τότε ο Μάο διάταξε να γεμίσουν τα βάζα με κόκκι και να τδ στείλουν πίσω, πρηνά πιδ έπεισε τον λόρδο για τη βεβαία άπόκλιση της δίκης του.

Άλλά την άλλη μέρα, άφω έξετάστηκαν οι άκείρες, το δικαστήριο έέδωσε την άποφασί του, η όποια ήταν εύνοική για τον λόρδο.

Ο λόρδος, κατ'άπληκτος για το άνέμιστο άποτέλεσμα της δίκης, έσπευσε να εύχαριστήσει τον άρχιδικαστή και να τον έρωτηση γιατί δεν είχε δεχτεί το μικρό δώρο του.

Τότε ο Μάο γέμισε και τού έδωσε την έζη: άδονημένην απάντησι:

—Ο δικαστής πού δέχεται έστω και το παραμικρό δωροδόχημα, έχει κάνει ήδη το πρώτο βήμα προς την άδικία. Ο δικαστής επίσης πού άκούει έκείνον πού θέλει ν' άγοράση τη δίκη, δεν θ' άφύγη και να τού πούληση την άπόφασί του!...

ΟΙ ΜΕΣΟΙ ΤΩΝ ΕΡΩΤΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΩΡΑΙΑ ΑΡΤΕΜΙΣ ΝΤΕ ΜΟΝΣΟΡ

(ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.)

Την τελευταία νύχτα της Αποκριάς του έτους 1578, στο μέγαρο Μονμρανσού του Παριζι γίνονται οι γάμοι του εγγενούς ντε Σαί-Λουκ με την κόρη του στρατηγού Κοστέ-Μπρισσάκ. Στους γάμους αυτούς παρευρίσκεται και ο βασιλεύς της Γαλλίας Έρρίκος Γ' μαζί με τους ακόλουθους του Κέλο, Μωζιρόν, Σωμπέρ, ντ' Ο' και ντ' Επερόν, και το γελωτοποιό του Σικό. Αντίθετος, αποσιώζει ο αδελφός του βασιλέως δούδ' του Άνζού, ο οποίος εποφθαλμιά το θρόνο του. Τον Άνζού όμως τον αντικαθιστά ο φίλος του και περίφημος ιππότης και ποιητής της εποχής Μπουσσού ντ' Αμπουά, ο οποίος δεν κάνει τίποτε άλλο παρά να ειρωνεύεται διαρκώς και στα φανερά το βασιλέα και τους ευνουμένους του. Οι τελευταίοι μάλιστα, εφελκόμενοι απ' τα πειράγματά του και για ν' απαλλάξουν τον κόπο τους από έναν ενοχλητικό αντιπάλου, αποφασίζουν να του στήσουν κρετέρι την ίδια νύχτα και να τον σκοτώσουν... Πράγματι οι ευνουμένοι του βασιλέως, ενδεδυμένοι σ' ένα σκοτεινό δρόμο κοντά στη Βαστιλλή, περιμένοντας τον Μπουσσού να περάσει από τη λίγη όραση ο Μπουσσού παρουσιάζεται ολιγοήμερος και άμεσως του επιτίθενται και οι πέντε. Μά ο γενναίος ευπατριδής αποκρούει τις επιθέσεις του και τραυματίζει το Σωμπέρ.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου.)

Ενώ ο Σωμπέρ έδενε το τραύμα του, ο Μπουσσού, ταχύς σαν άστραπη, διασπαθίζοντας με τους τέσσαρους άλλους αντιπάλους του και άπεκρους τις επιθέσεις των. Δεν ήθελε να κινιέται και να ζητήσει βοήθεια, γιατί αυτό το θεωρούσε κατώτερο του εαυτού του. Τόλιξε μονάχα το μανδύα του γύρω απ' το άριστερό του χέρι, για να τον έχει για άσπίδα και άρχιος να τραβίσει πίσω, όχι για να άπισθοχωρήσει, αλλά για να στηριχτεί σ' έναν τοίχο. Έτσι πού οι έχθροι του να μη μπορούν να τον χτυπήσουν από πίσω. Μά την ίδια στιγμή, ο Κέλος, έπωφελούμενος της ευκαιρίας, τον χτύπησε στο πλευρό.

— Τόν πέτυχε! φώναξε ο Κέλος.
— Όχι! είπε ο Μπουσσού, ο οποίος δεν καταδεχόταν να άμολόγησε πως είχε πληγωθεί.

Και άρμυώντας με το ξίφος του άναντίον του Κέλου, του χτύπησε το σπαθί του με τόση δύναμη, ώστε το πό πέταξε δέκα μέτρα μακριά. Μά την ίδια στιγμή, ο ντ' Ο' και ντ' Επερόν και ο Μωζιρόν του άντεπετέθησαν με λύσσα. Ο Σωμπέρ είχε εκπέσει εν τώ μεταξύ το τραύμα του και ο Κέλος είχε ξαναπάρει το σπαθί του. Γι' αυτό, ο Μπουσσού, για να μην περικυλωθεί, έκανε φρόνιμα το παλιό χτύπημα προς τον τοίχο. Έκεί στάθηκε άποκρούοντας με έπιτυχία τα χτυπήματα των έχθρων του.

Έξαφνα, άνοιωσε ιδρώτα στο μέτωπό του κι ένα σύννεφο πέρασε από τα μάτια του.

Έ'χε ξεχάσει την πληγή του και τα συμπτώματά της λιποθυμίας που άνοιωθε τώρα του την άναυδήσαν.

— Ά! έξαπλώθηκε! φώναξε ο Κέλος διπλοσφάλλοντας τα χτυπήματά του.

— Κρίνε από το χτύπημα αυτό άν έξαπλώθηκε! του άπάντησε ο Μπουσσού.

Και άμέσως του κυσάφερε ένα τρομερό χτύπημα στον κρόταφο.

Ο Μωζιρόν άγκάλιασε τον Κέλο και τον άποστήριξε...

Παγωμένος ιδρώτας έτρεχε από το μέτωπό του, τ' αυτιά του βούβιζαν, τα μάτια του είχαν θολώσει κι' όλα του προανήγγελλαν ότι θα σωριζόταν σε λίγο εξαντλημένος κάτω. Τό σπαθί του δεν άκούλουσε πια τη διεύθυνση που του έδινε το χέρι του.

Ήταν αίγιονα χαμένος.
Μά καθώς άκούμπησε στον τοίχο, άνοιωσε με μεγάλη του έκπληξη τον... τοίχο να άπισθοχωρεί.

Τότε ο Μπουσσού επανέκτησε άμέσως τις έλπίδες του και, άναυδαρεώντας έτσι, άρχισε να χτυπάει τους αντίπαλους του με τόση γρηγοράδα, ώστε τους άνάγκασε να άπισθοχωρήσουν και πάλι.

Τότε, έπωφελούμενος της ευκαιρίας, γλύτωσε μέσ' απ' την πόρτα,

την οποία έκλεισε άμέσως με βρόντο.

Είχε τελειώσει πια... Ο Μπουσσού ήταν έκτός κινδύνου και είχε σωθεί.

Τότε ο Μπουσσού, γεμάτος χαρά, κύτταξε μέσ' από τη χαλαριά της πόρτας τους έχθρούς του, που κόντευαν να χάσουν από το κακό τους.

Άκουσε τα μανιασμένα χτυπήματα των σπαθιών τους στην πόρτα, την οποία του κάκου προσπαθούσαν να σπάσουν και τις κραυγές της λύσσας τους.

Έξαφνα όμως του φάνηκε ότι ή γη άνοιξε κάτω απ' τα πόδια του. Έκανε τρία βήματα έμπρός και βρέθηκε σε μια αύλη. Έπειτα στριφογύρισε γύρω από τον εαυτό του και σι- ριάστηκε μπρός σε μια σκάλα.

Δεν άνοιωσε πια τίποτε και του φάνηκε ότι κατέβαινε μέσα στη σιω-

κάδους της κι' ένα άξιολάτρευτο πλάσμα, ντυμένο μ' ένα μακρύ άσπρο φόρεμα σαν κι' αυτά που φορούν οι άγγελοι, με ήλιμυρα μάτια, με βελου- δένια μακριά βλέφαρα, με έπίδερμίδα κάτω από την οποία φαινόταν σχε- δόν το αίμα να κυκλοφορεί, προχώ- ρησε προς αυτόν.

Ή γυναίκα αυτή ήταν τόσο καταπληκτικά όμορφή, ώστε ο Μπουσσού έκανε μια άπεγνω- σμένη προσπάθεια να στηρωθεί και να σωριαστεί στα πόδια της. Μά του φαινόταν πως ήταν δεμένος στο κρεβάτι του με δεσμά, όμως μ' αυτά που κρατούν το σώμα στον τόφο.

Μά έξαφνα ή γυναίκα εξαφανίστηκε κι' ένας νέος άντρας παρουσιάστη- κε, ο οποίος πλησίασε στο κρεβάτι του.

— Ά! καταλαβαίνω τώρα, είπε ο νέος. Είστε πληγωμένος; Δεν είν' έτσι, άγαπητέ μου κύριε... Θα προσπα- θήσουμε ώστόσο να σάς σώσουμε.

Ο Μπουσσού θέλησε ν' άπαντήσει, μά άμέσως κατάλαβε πως αυτό ήταν άνωτερο των δυνάμεών του.

— Μήπως το τραύμα είναι θανάσι- μο; άκούστηκε την ίδια στιγμή ή φωνή της νέας γυναίκας, ή οποία εξα- κολουούσε να βρίσκειται μέσ' στο δω- μάτι χωρίς να μπορεί να τη βλέπει ο πληγωμένος, άκίνητος καθώς ήταν.

— Δεν ξέρω τίποτε ακόμα, της ά- πάντησε ο νέος. Άλλά θα δούμε σε λίγο... Έπ' του παρόντος ο πληγω- μένος μας λιποθύμησε πάλι.

Αυτά άκουσε ο Μπουσσού και έχυ- σε τις αισθήσεις του.

Όταν όμως συνήλθε, είδε πως δεν βρισκόταν πια στο δωμάτιο εκείνο, αλλά σ' ένα χαντάκι κοντά στο Τάμπλ. Μερικοί άνθρωποι τον είχαν περιτομήσει και του παρείχαν τις πα- ριστάσεις των.

— Σας εύχαριστώ, καλοί μου άν- θρωποι, τους είπε. Μά κρυώνω και θα ήθελα να είμαι στο σπίτι μου για να ζεσταθώ.

— Και πού είνε το σπίτι σας; ρώ- τησαν οι παριστάμενοι.

— Είνε το άνώτερο Μπουσσού! ά- πάντησε ο πληγωμένος.

— Πώς! φώναξαν ύλοι μ' ενδιαφέ- ρον. Άνήκετε στην υπηρεσία του χ- ντ' Μπουσσού;

— Ε'μαι; ο ίδιος ο Μπουσσού!

— Ο Μπουσσού! φώναξε το πλη- θος. Ο άρχων Μπουσσού, ο γενναίος Μπουσσού, ο τρώμος των βασιλικών ε- νουμένων! Ζήτω ο Μπουσσού!

(Ακολουθεί).

ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

Ταχυδρόμοι... άμφίβια! Τό κινητό ταχυδρομείο των Ίνδιων! Ταχυδρόμοι με κοστούμι μπάνιου και με φελλούς! Ταχυδρόμοι ψάρια! Ό- που οι ταχυδρόμοι δεν κάνουν τίποτε άλλο, παρά να κολυμπούν. Ταχυδρομικές βάρκες φέρετρα! Τό βαρέλι του Μαγγελανείου Πορθμού. Τά «Κάϊρν» της Γροιλανδίας. Τά γράμματα των έξερευνητών του Πόλου. Πώς έσώθηκε μια άποστολή, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Υπάρχουν χώρες, όπου ή φύσις πα- ρεμβάλλει κάθε έμπόδιο στους δυστυ- χημένους ταχυδρόμους. Στις χώρες αυτές ο ταχυδρόμος για να κάνει κα- λά τη δουλειά του, πρέπει να είνε... άμφίβιο!

Τά έμπόδια αυτά είνε κυρίως τα πο- τάμια. Έτσι στις χώρες όπου δεν ύ- παρχουν γέφυρες και όπου τα ποτά- μια είνε πολυάριθμα, ο ταχυδρόμος όλ- βρισκόταν άναγκασμένος να σταματάει σε κάθε βήμα του, αν δεν ήταν εξί- σον καλός δρομέας και κολυμβητής.

Αυτό συμβαίνει και' έξοχην στις Ίνδιες. Έκεί, ο ταχυδρόμος, ο οποίος φοράει ένα κόκκινο έγγλέζικο κοστού- μι, είνε πραγματικώς ένα όλόκληρο φορητό ταχυδρομείο. Εκτός από τους σάκκους με τους οποίους είνε φορτω- μένος, κρατάει συγχρόνως και ένα με- τάλλινο γραμματοκιβώτιο, στο οποίο μπορεί καθέναν να ρίχνει τις έπιστο- λές του!

Μά δεν είνε αυτά όλα. Ο Ίνδος ταχυδρόμος έχει φορτωμένο στους ώ- μους του και ένα γυλιό, ο οποίος περι- είχει τα πρόφια του, γιατί συχνά περπατάει ημέρες όλόκληρες χωρίς να συναντήσει στο δρόμο του ψυχή ζων- τανή. Στο χέρι του πάλι κρατάει ένα σιδερένιο μπαστούνι μ' ένα κουδούνι, το οποίο κουνάει άδιάκοπα για να εί- δοποιή τους κατοίκους περί της άφι- ξεώς του και για να τρομάξει τα φεί- δια, από τα οποία, ως γνωστόν, ύ- παρχουν εκατομμύρια στις Ίνδιες.

Τό καλοκαίρι ο Ίνδος ταχυδρόμος διασχίζει τα ποτάμια εύκολα, περνών- τας από πρόχειρες γέφυρες, ή οποίες υπάρχουν σσημένες σ' αυτά. Μά όταν έρχεται ή περίοδος των βροχών και ή γέφυρες παρσύρονται, ενώ συγχρό- νως ο μικρότερος χειμαρρός μεταβάλ- λεται σε άρριμένο ποτάμι, μεταβάλ- λει τακτική.

Και πρώτα-πρώτα αλλάζει τη στο- λή του και φοράει ένα άπλό κοστούμι του... μπάνιου! Δένει όλόγυρα στη μέση του φελλούς για να μπορεί να έπιπλέει στο νερό, χωρίς τους ό- ποιους θα πήγαινε και' εύθιαν στον πάτο, κάτω από το τεράστιο βάρος του ταχυδρομικού σάκκου, τον οποίο έχει δεμένο στην πλάτη του. Έτσι εφωδιασμένος, ο Ίνδος ταχυδρόμος ρίχνεται στο νερό κάθε φορά που συ- ναντάει ποτάμι στο δρόμο του. Είνε δέ εύτυχης όσάκις δεν συναντήσει κα- νένα άγριο θηρίο, με το οποίο είνε ά- ναγκασμένος να παλέψει, χρη- σιμοποιώντας το σιδερένιο μπασ- τούνι του—το μόνο όπλο που του επιτρέπεται ή άγγλική διοί- κησις.

***

Ο ταχυδρόμος στο Παρόν είνε άληθινό... ψάρι! Έκεί τα ποτάμια δεν άποτελούν πια έμ- πόδιο... Είνε, αντίθετος, οι κα- νονικοί δρόμοι της χώρας. Γι' αυτό, ο ταχυδρόμος πρέπει να είνε όχι πια δρομέας, αλλά κυ- λυμβητής!

Τά παρθένα δάση του Παρόν είνε άλιπαράστα και ή φυλή των Ίθαγε- νών δεν έχουν άλλον τρόπο να ταξεί- δεύουν παρά ν' ακολουθούν κολυμπών- τας, άνδρες, γυναίκες και παιδιά, τα ρούχατα των ποταμών και των παρα- ποτάμιων τους. Τό ίδιο άκριβώς κάνουν και οι ταχυδρόμοι. Δεν βγαίνουν από το νερό, παρά όταν, συναντούν στο δρόμο τους χωριά, στα οποία πηγαί- νουν για να μοιράσουν τις έπιστολές!

Στην Κίνα πάλι, της οποίας ένα μεγάλο τμήμα διασχίζεται από μεγά- λα ποτάμια, οι ταχυδρόμοι έχουν στη διάθεσί τους βαρκούλες, μά τόσο μι- κρές, ώστε με δυσκολία χωρούς με- σα αυτοί και τα γράμματά τους. Η βάρκα αυτή είνε έξοχον το σχή- μα και το μέ- γεθος ενός φε- ρέτρου... *

Στη νοτιω- τηρή άκρη της Αμερικής, με- ταξύ της Πα- ταγονίας και της Γης του Πυρός, υπάρχει ένα τρομερό πέ- ρασμα. Είνε ο περίφημος Μαγ- γελάνιος πορ- τιάς, ο οποίος ένώνει τον Ά- τλαντικό με τον Ειρηνικό Ωκεανό και οι δύο όκεανοί συγχρουν με μανία τα τεράστια κύματά τους... Έκεί λοιπόν, έπάνω σ' έναν ύψαλο υπάρχει ένα με- γάλο βαρέλι, έπάνω στο οποίο είνε γραμμένη ή έπιγραφή: «Ταχυδρομική υπηρεσία». Κάθε δέ πλοίο που περνάει από και, επειδή είνε άδύνατον να προ- σγγίσει, σταματάει και, κατεβάζον- τας μια βάρκα, βγάζει στη στεριά με- ρικούς ναύτες, οι οποίοι άφύνουν στο βαρέλι όσα γράμματα προορίζονται για τα μέλη αυτά. Έπειτα πηγαίνουν οι κάτοικοι και τα παραλαμβάνουν.

Οι ταξιδιωτάι πάλι των πολικών χωρών που διασχίζουν τις έρήμους και παγωμένες εκτάσεις της Γροιλαν- δίας και της Δανίας, άφύνουν τα γράμματά τους κάτω από ειδικούς σωρούς και πέτρες, οι οποίοι όνομα- ζονται «Κάϊρν». Η έπιστολή αυτή:

παραλαμβάνεται έπειτα από μήνες και πολλές φορές έπειτα από χρόνια. Χάρις σε μια έπιστολή άφημένη σ' ένα από τα «Κάϊρν» αυτά, σώθηκε το πλήρωμα του πλοίου «Ίνδστιγκ- τόρν», το οποίο είχε άποστείλει στα 1850 ή Άγγλία στον Πόλο προς ά- νεύρεση μιας ομάδας έξερευνητών.

Επί τρία όλόκληρα χρόνια το πλοίο αυτό βρισκόταν άποκλεισμένο ανάμεσα στους πάγους. Κατά τον δεύτερο χρό- νο, ο πλοίαρχος του Μάκ Κλέμ ξεκί- νησε μ' ένα έλκυστρο για να πάει να βοηθήσει. Διέσχισε άπέραντες πα- γωμένες εκτάσεις, χωρίς όμως να συ- ναντήσει άπολύτως τίποτε. Άποφάσις λοιπόν να ξαναγυρίσει άπρακτος στί- πλοίο του. Πήν το κάνη όμως αυτό, έδωσε κά- τω από ένα «Κάϊρν» μια έ- πιστολή, στην ο- ποία περιέγραφε την κρίσιμη θέση του πλοίου του και ή οποία τε- λείωνε έτσι:

«Όποιος βρει την έπιστολή αυ- τη, άς φροντίσει να την παραδώ- σι στο Άγγλικό ναυαρχείο. 12 Α π ρ ι λ η 1852».

Όστόσο, δύο χρόνια περσαν, χωρίς ή έπιστο- λή αυτή να φέρη κανένα άποτέλεσμα.

Έξαφνα, στις 2 Απριλίου 1854 —γράφει ο πλοίαρχος Κλέμ στο ήμε- ρολόγιό του—είδαμε προς τ' άνατο- λικά ένα μαύρο σημάδι που έρχόταν προς τη διεύθυνση μας, και πού με- γάλωνε όλοένα. Σε λίγο το σημάδι αυτό ξεκαθάρισε και ξεχωρίσαμε ένα πολύπληθό όμιλο ανθρώπων, οι όποι- οι έρχόντουσαν προς εμάς. Ήταν μια άποστολή την οποία το Άγγλικό Ναυαρχείο είχε άποστείλει για να μας άνεύρει... Κι' αυτό όφειλετο στο ότι κάποιος Νορβηγός κυνηγός άρ- νων είχε βρει την έπιστολή μου και την είχε άποστείλει στον προορισμό της!...

Λιγότερο τυχερός στάθηκεν ή έπι- στολή της οποίας είχε άφήσει σε διά- φορα «Κάϊρν» ο έξερευνητής Φραγ- κλίνος.

Η έπιστολή αυτής, τις ό- ποιες ο άτυχής έξερευνητής άφησε το 1845, βρέθηκαν το 1859, μετά έντε- κα χρόνια δηλαδή. Εν τώ μεταξύ ο Φραγκλίνος είχε πεθάνει έρμος στους πάγους!

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

Ο ΣΚΥΛΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΓΓΡΑΦΙΟ

Στον περίφημο Ιεραπόστολο Μεφ- φάτ, ο οποίος έκέρυττε το ευαγγέλιο στους Ιθαγενείς της Νοτίου Αμερικής, συνέθεε κάποτε το έξης περιστατικό:

Μία μέρα ενώ έδίδασκε, παρουσιά- στηκε σ' αυτόν ένας μαύρος από αυ- τούς που είχαν προσέλθει στο χριστιανισμό, για να του άναγγείλει ότι ο σκύλος του είχε ξεσπάσει την Κανή Διαθήκη και είχε φάει μερικά φύλ- λα της.

—Τό ακού! αυτό μου ήταν χρο- σίμο, έτέλειωσε τη διήγησί του ο μαύρος, άλλ' από δω και πέρα φοβού- μαι μήπως δεν μου χρειστατεί.

—Για ποιο λόγο το λες αυτό; ρώ- τησε έκπληκτος ο Ιερακήρ.

—Γιατί τα λόγια της Κανής Δια- θίκης ήταν όλο άγάπη και γλυκύτη- τα, άποκρίθηκε ο άπλοικός μαύρος, και ο σκύλος που τάφαγε υπάρχει φό- βος να μην κυνηγή πια τα θηρία μα- ζύ μου!

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΕΦΙ

ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Κάποιος γιατρός, θέλοντας να φέ- ρη π' έδυσκολη θέση έναν παπα, τον έρώτησε:

—Δεν μου λές, πάτερ, γιατί οι προσκυνοτές μας Άδρατι, Ισακ και άλλοι ζούσαν τόσα πολλά χρόνια;

—Γιατί επειδή τότε δεν ύπήρχαν γιατροί! άποκρίθηκε μ' ατακτοσύνη ο λειτουργός του Γ' αιώνα.

Κάποτε ένας Ιολανδός φοιτητής παρουσιάστηκε σ' ένα μουσικοδιδάσκα- λο για να του μάθει βιολί και τον ρώ- τησε τί άποδοτή ήθελε γι' αυτό.

—Τόν πρώτο μήνα παίρνω δύο λί- ρες, το δεύτερο μία, άποκρίθηκε ο μουσικοδιδάσκαλος.

—Ε, λοιπόν, έχω δ' άκούσω από τό... δεύτερο, άποκρίθηκε ο φοι- τητής.

ΚΙΝΕΖΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

—Όποιος πιάνει στα χέρια του κιννάβαρι κοκκινίζει κι' ό- ποιος πιάνει μελάνη μαυρίζει.

—Όποιος έργάζεται με το νού κωθερόν άλλους κι' όποιος έργάζεται με το σώμα κωθε- ρώνει από άλλους.

—Όπως το άπελάκτρο λι- θό: είνε άγροστο, έτσι κι' ο άμόρφωτος άνθρωπος δεν αξί- ζει τίποτε.

Λάπων ταχυδρόμος μεταφερόμενος από ρένους, μέσα στο έλκυστρό του.

ΝΑΥΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΜΑΡΙΕΤΤΑΣ

ΤΟΥ EDMONT BENJAMIN

Ο Λουκάς ήταν ένα ωραίο μελαγχρινό, γερό και δυνατό ναυτοπούλο της Βρεταννίας. Από μικρό τον είχε τραβήξει η θάλασσα και, για πολλόν καιρό, αυτή ήταν η μόνη του άσπλη. Όταν όμως έγινε είκοσι χρόνων, δεν του έφταναν πια μόνο της θάλασσας η όμορφος και τα μάγια. Κι' άρχισε τότε να ονειρεύεται μια κοπέλλα με μαλλιά χρυσά, σαν το ήλιοβασιλευσα επάνω στα κύματα, με μάτια σμαραγδένια, όπως ο όκεανός, άσπρη σαν της θάλασσας τον άφρο και γλυκούλητη σαν τα σιγαλά κύματα της άκουαλις. Μονάχα την άσπρη ψυχή της θάλασσας δεν ήθελε ο Λουκάς νάχη η άσπρημένη του.

Πόσες πολιτείες, πόσα χωριά γνώρισε ο Λουκάς στη ζωή του! Τό καράβι του γύρισε όλο τον κόσμο σχεδόν! Πόσες γυναίκες δεν είχε δει τό όμορφο ναυτοπούλο της Βρεταννίας! Είθε Άνατολίτισσες, άσπρες σαν το χιόνι, με μαλλιά και μάτια μαύρα σαν την πίσσα, είθε Εύρωπαιές, γυναίκες του Βορρά, με ξανθά μαλλιά και μάτια γαλάζια, είθε όμορφες μελαψές με κορμί σαν πορτοκαλίνα και μάτια κολοσσινά... Μα καμιά, καμιά απ' αυτές τις γυναίκες δεν άπορσε να του πει την καρδιά του. Ο Λουκάς ονειρευόταν πάντα την κόρη με τα χρυσά μαλλιά και τα περσινά μάτια, μέσα στα όποιον θα κοιμότανε μια θάλασσα σμαραγδένια και φωτεινή... Ονειρευόταν την κόρη που δέ ήταν άσπρη σαν τον άφρο και γλυκούλητη σαν τα κύματα, είθε νεράϊδα, της θάλασσας πεντάμορφη αδελφή... Και την καρδιά αυτή την νεκρωμένη την είδε έξαφνα μια μέρα ο Λουκάς, όχι σε καμιά ξένη χώρα, αλλά στην πατρίδα του τ' άκουαλις...

Ήταν η Μαριέττα, η κόρη του μπάρμπα Τακώβου του ψαρά. Ήταν στ' αλήθεια πεντάμορφη σαν νεράϊδα κι' όλοι οι νέοι του χωριού την αγαπούσαν. Άλλ' αυτή κανένα δεν γύριζε να κιντάξει. Μόνο—τί θαύμα!—όταν ο Λουκάς τη συνάντησε μονάχη ένα βράδυ στ' άκουαλις και της είπε πως την αγαπά, αυτή δεν γέλασε ειρωνικά, όπως γελούσε όταν της έκαναν άλλοι ειρωνικές έξωλογήσεις... Κόπταξε το Λουκά στα μάτια, χαμογελώντας γλυκά και έδωσε το χέρι της μέσα στο δικό του...

Ο Λουκάς ήταν τοισευτοχρόνιος... Στις χώρες που γύρισε ταξιδεύοντας, δεν έκανε τίποτε άλλο παρά να διαλέγη ένα σωρό ωραία παρτίκα για την άρραβωνιαστική του, την πανύμερη Μαριέττα. Τι δεν της άγόριζε!... Όρασι θάματα μετρίως σπολίζια, γάντια, βεντάγιες!... Όλες του τις οικονομίες τις έδωσε για να εγγυησθή την άσπρημένη του, για να βλέπη ν' άνθισσι στα χείλη της το πλάσι έκαινο χαμόγελο, που τόσο του μάγευε.

Κι' έφτασε τέλος η ώρα, που ο Λουκάς ξαναγύρισε, έπειτα από ένα μεγάλο ταξίδι, στην άσπρημένη του άκουαλις της Βρεταννίας... Η χαρά της Μαριέττας ήταν μεγάλη για το γιο της κι' όσα δώρα της έδωσε ο Λουκάς, τόσα φίλια του έδωσε κι' εκείνη... Σέ λίγες μέρες παντρεύτηκαν. Ο Λουκάς όμως δεν μπορούσε να μείνει πολλόν καιρό μαζί με τη λατρευτή του γυναίκα. Το πλοίο όπου υπηρετούσε έβγαζε πάλι από τη Γαλλία, για μακρινά ταξείδια... Έτσι λοιπόν ήταν υποχρεωμένος να φύγη και ν' άσπρη τη Μαριέττα του τόσο γρήγορα. Η Μαριέττα έκλαψε πολύ στον άπορωισμό του και του όρκίστηκε ότι δεν θα γύρισε ποτέ να κιντάξει άλλον άντρα.

Τό πλοίο άρχισε να γυρίζει πίσω στη Γαλλία. Έξη δόκιμη-ρους μήνες ο Λουκάς δεν είχε ιδεί τη Μαριέττα... Μα ζούσε με την ένθεσή της, υνό. Παρά-ένα όμως β-ναιρα τάχα-ζαν συνή-τη ν ψυχή του. Έβλεπε διαρκώς τη Μαριέττα μπροστά του, με ένθ' άπλω-νε τα χέρια του για να την άγκυλιά-στ, αυτή τον έσπρωχνε κι' έφευγε μακριά του φωνάζοντας: «Δεν σ' αγαπώ πια!» Και γελούσε μ' ένα γέλιο ειρωνικό, παράδοξο, σκληρό! Ο Λουκάς ξυπνούσε τρομαγμένος, με καρδιά που χτυπούσε δυνατά από την αγωνία, με σέ λίγο ήσυχάζε, γιατί θυμόταν τα δάκρυα και τους όρκους της Μαριέττας.

Όταν μετά έξη μήνες γύρισε πάλι στο σπίτι του, βρήκε εκεί τη γυναίκα του άσπρη και γελαστή σαν πάντα. Της είπε φέρε πάλι ένα σωρό δώρα κι' αυτή του έδινε άπειρα φίλια. Σέ λίγο πήγε στο σπίτι του κι' ο Ροβέρτος, ένας παιδικός φίλος του Λουκά. Για μια στιγμή, καθώς είδε έξαφνα τον Λουκά μπροστά του, στάθηκε έκπληκτος. Η Μαριέττα όμως, χωρίς να παραστή καθόλου, εί-πε: «Τι γέλας;»

«Ο καλός μου ο Ροβέρτος έχει την καλοσύνη να γελάει κάποτε και να μ' άσπρη συντροφιά...»

Καλώς ήλθε, Λουκά, του είπε τότε ο Ροβέρτος, και του έδωσε το χέρι. Ο Λουκάς, ύστερα από κάποιον δια-σταγμό, του έδωσε κι' αυτός το δικό του. Μα, σαν φείδι, η ζήλεια του δάγκωσε την καρδιά. *** Την άλλη μέρα, ο Ροβέρτος ξανα-πήγε στο σπίτι του Λουκά. Και, σέ μια στιγμή, ενώ αυτός βρισκόταν στο διπλανό δωμάτιο, άκουσε τη Μαριέττα να του λέει: —Μην έρχεσαι, Ροβέρτε μου, όσο αυτός είναι εδώ... Φοβάμαι μήπως τα καταλάβει... Δέν ύπηρεζε πια καμιά άσπρη-λίκια για τον καλόνό του Λουκά... Η Μαριέττα, η άσπρημένη του γυναί-κα, την άπατούσε!... Ένώ αυτός τη συλλογίζταν άδίκως πα-γερώντας ά-πό θάλασσα σέ θάλασσα και από πο-λιτεία σέ πο-λιτεία, αυτή η άχάριστη τον πρόδινε με τον παι-δικό του φί-λο. Έπνιξε ώστόσο τον πόνο του μέ-σα στην καρδιά του και παρουσι-άστηκε με έργο πρό-σωπο μέ-σα στην κάμα-ρα όπου βρισκό-ταν ο Ροβέρ-τος με τη Μαριέττα.

Πάτες μέρες θα μεί-νω ακόμα έ-δώ μαζί σας; εί-πε σέ λίγο. Θα ήθε-λα να τις περάσω ωραία αυτές τι μέρες... Θέλω να γλεντήσουμε κι' οι τρεις. Γι' αυτό σήμερα σ' άς προ-τείνω να πάμε με τη βάρκα... Τι λέτε κι' εσείς, Μαριέττα και Ρο-βέρτος; —Άμέσως η Μαριέττα χτύπησε με χαρά τα χέρια της. —Ναι, του άπάντησε, να πάμε! Μου άρέσει τόσο η θάλασσα... Και χαμογέλασε με το γοητευτικό της χαμόγελο. Ο Λουκάς την κιν-τάξε μέσα στα μάτια. «Άχ, δεν είχε μόνο της θάλασσας το χρώμα και τα μάγια μέσα στα σμαραγδένια της μάτια, εί-πε και της θάλασσας την άπυσία μέσα στην καρδιά της. ***

—Λουκά, φοβάμαι! εί-πε με φωνή που έφρε η Μαριέττα πολύ στ' ά-νοιχτά... —Έκεί στ' άνοιχτά, εί-πε με μια παρτίκα λήψη, στα μάτια του ο ταλώς... Της μιλάτε τόσο πολύ!

Ο Λουκάς, έκεί η θάλασσα είχε πιά ω-ραία, έκεί είχε τόσο πράσινη σαν τα μάτια σου... Η μικρή βάρκα είχε άρρίσει πια να σαλεύη μέσα στα κύματα. —Μά ξέρεις, Λουκά, φώναξε έ-ξαφνα ο Ροβέρτος, μάς παράσχε το ρεύμα... Πολύ άσχημα οδηγείς. Δώ-σε μου άμείνα τα κουπιά... Ο Λουκάς γέλασε σαρκαστικά. —Τό ξέρω! Τό ξέρω! φώναξε. Έδώ η θάλασσα είναι άπιστη και πα-ρακαρή, όπως ε'νε η καρδιά της Μα-ριέττας και η δική σου... Έκείνη τη στιγμή, ένα τεράστιο κύμα λίγο έπαιξε ν' άναποδογυρίσει τη βάρκα. —Έλεος! Έλεος! φώναξε η Μα-ριέττα. Λουκά, μή μ' άς πνίξεις! Ο Ροβέρτος βέλησε ν' άρπάξει τα κουπιά, με το Λουκάς τον χτύπησε με το ένα άπ' αυτά στο κεφάλι και τον ζάλισε. Η Μαριέττα, τρελλή από τον φό-βο της, έκτεσε, κλαίγοντας παρ-α-χτίκι, τον σύζυγό της. —Έτσι! Έτσι! εί-πε ο Λουκάς. Μου είχες όρκιστεί πως δεν θα κιντά-ξαι ποτέ άλλον άντρα στη ζωή σου. Μα ενώ εγώ χαροπαίλευα για την με-τ' άγρία κύματα, εσύ με πρό-δινες!... —Έλεος! Έλεος! φώναξε η Μα-ριέττα. Συγχώρεσέ με! Μή με πνίξεις, μή... Ο Ροβέρτος έξαφνα συνήλθε από τη ζήλη του και θέλησε να όρμησει έναντιόν του Λουκά. Μα αυτός πρό-φτασε και γύρισε πίσω το τιμόνι, ώ-στε η βάρκα άναποδογυρίστηκε... Τό ρεύμα ήταν έκεί τόσο όρμητικό, που γρήγορα τους παρέσυρε και τους τρείς. Και η αιτία όλου αυτού του κακού ήταν δυο μάτια πράσινα, όπως η θά-λασσα, και μια καρδιά άσπρη, όπως η θάλασσα...

Τό πλοίο άρχισε να γυ-ρίζει πίσω στη Γαλλία. Έξη δόκιμη-ρους μήνες ο Λουκάς δεν είχε ιδεί τη Μαριέττα... Μα ζούσε με την ένθεσή της, υνό. Παρά-ένα όμως β-ναιρα τάχα-ζαν συνή-τη ν ψυχή του. Έβλεπε διαρκώς τη Μαριέττα μπροστά του, με ένθ' άπλω-νε τα χέρια του για να την άγκυλιά-στ, αυτή τον έσπρωχνε κι' έφευγε μακριά του φωνάζοντας: «Δεν σ' αγαπώ πια!» Και γελούσε μ' ένα γέλιο ειρωνικό, παράδοξο, σκληρό! Ο Λουκάς ξυπνούσε τρομαγμένος, με καρδιά που χτυπούσε δυνατά από την αγωνία, με σέ λίγο ήσυχάζε, γιατί θυμόταν τα δάκρυα και τους όρκους της Μαριέττας.

Όταν μετά έξη μήνες γύρισε πάλι στο σπίτι του, βρήκε εκεί τη γυναίκα του άσπρη και γελαστή σαν πάντα. Της είπε φέρε πάλι ένα σωρό δώρα κι' αυτή του έδινε άπειρα φίλια. Σέ λίγο πήγε στο σπίτι του κι' ο Ροβέρτος, ένας παιδικός φίλος του Λουκά. Για μια στιγμή, καθώς είδε έξαφνα τον Λουκά μπροστά του, στάθηκε έκπληκτος. Η Μαριέττα όμως, χωρίς να παραστή καθόλου, εί-πε: «Τι γέλας;»

«Ο καλός μου ο Ροβέρτος έχει την καλοσύνη να γελάει κάποτε και να μ' άσπρη συντροφιά...»

Καλώς ήλθε, Λουκά, του είπε τότε ο Ροβέρτος, και του έδωσε το χέρι. Ο Λουκάς, ύστερα από κάποιον δια-σταγμό, του έδωσε κι' αυτός το δικό του. Μα, σαν φείδι, η ζήλεια του δάγκωσε την καρδιά. *** Την άλλη μέρα, ο Ροβέρτος ξανα-πήγε στο σπίτι του Λουκά. Και, σέ μια στιγμή, ενώ αυτός βρισκόταν στο διπλανό δωμάτιο, άκουσε τη Μαριέττα να του λέει: —Μην έρχεσαι, Ροβέρτε μου, όσο αυτός είναι εδώ... Φοβάμαι μήπως τα καταλάβει... Δέν ύπηρεζε πια καμιά άσπρη-λίκια για τον καλόνό του Λουκά... Η Μαριέττα, η άσπρημένη του γυναί-κα, την άπατούσε!... Ένώ αυτός τη συλλογίζταν άδίκως πα-γερώντας ά-πό θάλασσα σέ θάλασσα και από πο-λιτεία σέ πο-λιτεία, αυτή η άχάριστη τον πρόδινε με τον παι-δικό του φί-λο. Έπνιξε ώστόσο τον πόνο του μέ-σα στην καρδιά του και παρουσι-άστηκε με έργο πρό-σωπο μέ-σα στην κάμα-ρα όπου βρισκό-ταν ο Ροβέρ-τος με τη Μαριέττα.

Πάτες μέρες θα μεί-νω ακόμα έ-δώ μαζί σας; εί-πε σέ λίγο. Θα ήθε-λα να τις περάσω ωραία αυτές τι μέρες... Θέλω να γλεντήσουμε κι' οι τρεις. Γι' αυτό σήμερα σ' άς προ-τείνω να πάμε με τη βάρκα... Τι λέτε κι' εσείς, Μαριέττα και Ρο-βέρτος; —Άμέσως η Μαριέττα χτύπησε με χαρά τα χέρια της. —Ναι, του άπάντησε, να πάμε! Μου άρέσει τόσο η θάλασσα... Και χαμογέλασε με το γοητευτικό της χαμόγελο. Ο Λουκάς την κιν-τάξε μέσα στα μάτια. «Άχ, δεν είχε μόνο της θάλασσας το χρώμα και τα μάγια μέσα στα σμαραγδένια της μάτια, εί-πε και της θάλασσας την άπυσία μέσα στην καρδιά της. ***

Ο Λουκάς, έκεί η θάλασσα είχε πιά ω-ραία, έκεί είχε τόσο πράσινη σαν τα μάτια σου... Η μικρή βάρκα είχε άρρίσει πια να σαλεύη μέσα στα κύματα. —Μά ξέρεις, Λουκά, φώναξε έ-ξαφνα ο Ροβέρτος, μάς παράσχε το ρεύμα... Πολύ άσχημα οδηγείς. Δώ-σε μου άμείνα τα κουπιά... Ο Λουκάς γέλασε σαρκαστικά. —Τό ξέρω! Τό ξέρω! φώναξε. Έδώ η θάλασσα είναι άπιστη και πα-ρακαρή, όπως ε'νε η καρδιά της Μα-ριέττας και η δική σου... Έκείνη τη στιγμή, ένα τεράστιο κύμα λίγο έπαιξε ν' άναποδογυρίσει τη βάρκα. —Έλεος! Έλεος! φώναξε η Μα-ριέττα. Λουκά, μή μ' άς πνίξεις! Ο Ροβέρτος βέλησε ν' άρπάξει τα κουπιά, με το Λουκάς τον χτύπησε με το ένα άπ' αυτά στο κεφάλι και τον ζάλισε. Η Μαριέττα, τρελλή από τον φό-βο της, έκτεσε, κλαίγοντας παρ-α-χτίκι, τον σύζυγό της. —Έτσι! Έτσι! εί-πε ο Λουκάς. Μου είχες όρκιστεί πως δεν θα κιντά-ξαι ποτέ άλλον άντρα στη ζωή σου. Μα ενώ εγώ χαροπαίλευα για την με-τ' άγρία κύματα, εσύ με πρό-δινες!... —Έλεος! Έλεος! φώναξε η Μα-ριέττα. Συγχώρεσέ με! Μή με πνίξεις, μή... Ο Ροβέρτος έξαφνα συνήλθε από τη ζήλη του και θέλησε να όρμησει έναντιόν του Λουκά. Μα αυτός πρό-φτασε και γύρισε πίσω το τιμόνι, ώ-στε η βάρκα άναποδογυρίστηκε... Τό ρεύμα ήταν έκεί τόσο όρμητικό, που γρήγορα τους παρέσυρε και τους τρείς. Και η αιτία όλου αυτού του κακού ήταν δυο μάτια πράσινα, όπως η θά-λασσα, και μια καρδιά άσπρη, όπως η θάλασσα...

Τό πλοίο άρχισε να γυ-ρίζει πίσω στη Γαλλία. Έξη δόκιμη-ρους μήνες ο Λουκάς δεν είχε ιδεί τη Μαριέττα... Μα ζούσε με την ένθεσή της, υνό. Παρά-ένα όμως β-ναιρα τάχα-ζαν συνή-τη ν ψυχή του. Έβλεπε διαρκώς τη Μαριέττα μπροστά του, με ένθ' άπλω-νε τα χέρια του για να την άγκυλιά-στ, αυτή τον έσπρωχνε κι' έφευγε μακριά του φωνάζοντας: «Δεν σ' αγαπώ πια!» Και γελούσε μ' ένα γέλιο ειρωνικό, παράδοξο, σκληρό! Ο Λουκάς ξυπνούσε τρομαγμένος, με καρδιά που χτυπούσε δυνατά από την αγωνία, με σέ λίγο ήσυχάζε, γιατί θυμόταν τα δάκρυα και τους όρκους της Μαριέττας.

Όταν μετά έξη μήνες γύρισε πάλι στο σπίτι του, βρήκε εκεί τη γυναίκα του άσπρη και γελαστή σαν πάντα. Της είπε φέρε πάλι ένα σωρό δώρα κι' αυτή του έδινε άπειρα φίλια. Σέ λίγο πήγε στο σπίτι του κι' ο Ροβέρτος, ένας παιδικός φίλος του Λουκά. Για μια στιγμή, καθώς είδε έξαφνα τον Λουκά μπροστά του, στάθηκε έκπληκτος. Η Μαριέττα όμως, χωρίς να παραστή καθόλου, εί-πε: «Τι γέλας;»

«Ο καλός μου ο Ροβέρτος έχει την καλοσύνη να γελάει κάποτε και να μ' άσπρη συντροφιά...»

Καλώς ήλθε, Λουκά, του είπε τότε ο Ροβέρτος, και του έδωσε το χέρι. Ο Λουκάς, ύστερα από κάποιον δια-σταγμό, του έδωσε κι' αυτός το δικό του. Μα, σαν φείδι, η ζήλεια του δάγκωσε την καρδιά. *** Την άλλη μέρα, ο Ροβέρτος ξανα-πήγε στο σπίτι του Λουκά. Και, σέ μια στιγμή, ενώ αυτός βρισκόταν στο διπλανό δωμάτιο, άκουσε τη Μαριέττα να του λέει: —Μην έρχεσαι, Ροβέρτε μου, όσο αυτός είναι εδώ... Φοβάμαι μήπως τα καταλάβει... Δέν ύπηρεζε πια καμιά άσπρη-λίκια για τον καλόνό του Λουκά... Η Μαριέττα, η άσπρημένη του γυναί-κα, την άπατούσε!... Ένώ αυτός τη συλλογίζταν άδίκως πα-γερώντας ά-πό θάλασσα σέ θάλασσα και από πο-λιτεία σέ πο-λιτεία, αυτή η άχάριστη τον πρόδινε με τον παι-δικό του φί-λο. Έπνιξε ώστόσο τον πόνο του μέ-σα στην καρδιά του και παρουσι-άστηκε με έργο πρό-σωπο μέ-σα στην κάμα-ρα όπου βρισκό-ταν ο Ροβέρ-τος με τη Μαριέττα.

Πάτες μέρες θα μεί-νω ακόμα έ-δώ μαζί σας; εί-πε σέ λίγο. Θα ήθε-λα να τις περάσω ωραία αυτές τι μέρες... Θέλω να γλεντήσουμε κι' οι τρεις. Γι' αυτό σήμερα σ' άς προ-τείνω να πάμε με τη βάρκα... Τι λέτε κι' εσείς, Μαριέττα και Ρο-βέρτος; —Άμέσως η Μαριέττα χτύπησε με χαρά τα χέρια της. —Ναι, του άπάντησε, να πάμε! Μου άρέσει τόσο η θάλασσα... Και χαμογέλασε με το γοητευτικό της χαμόγελο. Ο Λουκάς την κιν-τάξε μέσα στα μάτια. «Άχ, δεν είχε μόνο της θάλασσας το χρώμα και τα μάγια μέσα στα σμαραγδένια της μάτια, εί-πε και της θάλασσας την άπυσία μέσα στην καρδιά της. ***

—Λουκά, φοβάμαι! εί-πε με φωνή που έφρε η Μαριέττα πολύ στ' ά-νοιχτά... —Έκεί στ' άνοιχτά, εί-πε με μια παρτίκα λήψη, στα μάτια του ο ταλώς... Της μιλάτε τόσο πολύ!

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

Η ΠΑΡΑΦΡΟΣΥΝΗ ΤΟΥ ΧΑΙΛΝΤΕΡΛΙΝ

Η ζωή του Χαίλντερλιν. Ο έρως του με τη γυναίκα του έμπόρου. Μία άγρια σκηνή. Η περιπλανήσις του ποιητού. Ο ένθεουσιασμός του για την Ελλάδα. Τα πρώτα συμπτώματα της τρέλλας. Στο φρενοκομείο. Ένα σι ευδαίο ντοκου-μέντο. Τριαντάξη χρόνια τρέλλος. Η ύποκλισις και οι βασιλικοί τίτλοι, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ο Χαίλντερ-λιν, ένας από τους με-γαλειότερους ποιητάς της Γερμανίας, γεννήθηκε στα 1770. Δυό χρόνια μετά τη γέννησή του, ο πατέρας του, ο όποιος ήταν πάστορ και δά-σκαλος, πέθανε, έπειτα δέ από άλλα δυό χρό-να, η μητέρα του ξα-ναπανευρέθηκε με το Δημάρχο του Νόρτιν-γκεν.

Η μητέρα του Χαίλντερλιν θέλησε στην αρχή να τον κάνει κι' αυτόν πά-στορα και γι' αυτό, σέ ηλικία δεκάξη χρόνων, τον έκλεισε στο κολλέγιο του Μέλμφορν. Έκεί, ο Χαίλντερλιν έ-γραφε τα πρώτα του ποιήματα. Άμα τελείωσε τις σπουδές του, άντι να γί-νη κληρικός έγινε δάσκαλος. Την έπο-χή εκείνη γνώρισε τό Γκαίτε και τό Σύλλερ, των όποιων κι' έξασφάλισε τη φιλία.

Κατά τό 1795, ο Χαίλντερλιν πήγε στην Φραγκφούρτη ως οικοδιδάσκαλος στο σπίτι του έμπόρου Γκοντάφ. Εκεί όμως άνάτησε την φραία και νεαρή οικοδέσποινα, η όποία άναποδογύρισε στον έρωτά του.

Η έποχή αυτή ήταν η πιο εύτυχι-σμένη της ζωής του Χαίλντερλιν. Τό-τε έγραψε και τό περίφημο έργο του των «Υπερίωνα», και άρχισε τό δρά-μα του «Ευπεδοκλής».

Μά η άγάπη του Χαίλντερλιν προς την κυρία Γκοντάφ είχε δυσάρεστα ά-ποτελέσματα. Ο σύζυγός της έμαθε τις σχέσεις τους και, έπειτα από μια άγρία σκηνή μαζί του, ο Χαίλντερλιν άναγκάστηκε να φύγη από τό σπίτι του, κατά τό φθινόπωρο του 1797.

Η άναχώρησις αυτή ήταν ένα από τα γεγονότα που έπέδρασαν έξαιρετι-κά στη ζωή του ποιητού.

Όστόσο, και μετά τό χωρισμό τους, οι δυό πιστοί έραστοί έξακολουθούσαν ν' άλληλογραφούν. Κάθε τόσο μάλι-στα συντηνώντο χωράφ.

Φεύγοντας από τη Φραγκφούρτη, ο Χαίλντερλιν κατέφυγε στο σπίτι του φίλου του Σίγκλαφ, στο Χάμπουργκ. Μά η οικονομίος του έξανθήθηκαν πολ-λύ γρήγορα και σ' ένα χρόνο, αφού πια έμεινε χωρίς πένταρα, άναγκά-στηκε να ξαναγυρίσει στην οικογένειά του.

Μά η περιπέτειος αυτές τον εξάν-τησαν σωματικά και διανοητικά. Ο χαρκτηήρας του έχει ύποστει περιέργες μεταβολές. Πολλές φορές κυριευότα-νε από ένθουσιασμό και χαρά, χωρίς κανένα λόγο.

Τότε έγραφε στο Σύλλερ ζητώντας την ύποστηρίξει του για να καταλάβη κάποια θέσι, μά ο Σύλλερ ούτε του άπάντησε.

Την ίδια έποχή, ο ένθεουσιασμός τον άποϊον ο ποιητής έγνωσθε από πολύ νέος για την Ελλάδα, έφτασε στο κα-τακόρυφόν του. Όλα τον σχεδόν τ' ά-εργα τό έμπευστηκε από αυτήν.

Μά έντομεταξό το μυαλό του άρχι-σε να παθαίνει περιέργες διαταραχές.

Στην κατάσταση αυτή, φεύγει για τό Μπορντό της Γαλλίας, όπου κατώ-θωσε να προσληφθή ως οικοδιδάσκ-λος στο σπίτι του Γερμανού Προξένου Μάγερ.

Έξαφνα όμως έπειτ' από λίγους μή-νες ξαναγύρισε στην πατρίδα του, με καταφανείς ένδείξεις τρέλλας. Κατά τό 1806, η κατάστασίς του έπεδεινώνη τόσο, ώστε άναγκάστηκαν να τον κλεί-σουν σέ μια κλινική. Κρίσεις τρομε-ρές τον κυριεύον κάθε τόσο, πράγμα που άναγκάζει τους νοσοκόμους του να του φορούν τό ζουρλομανδύα.

Όταν πια οι δικοί του έχασαν κά-θε έλπίδα θεραπείας του τον τοποθέ-τησαν στο σπίτι του εύπόρου μυλωνά Ζιμμέρ στο Τουμπίγκεν, όπου ο μεγα-λός ποιητής παρέμεινε τρέλλος, σέ μια κατ'άσας άνάλογη προς την ήλιότη-τα, έπ' τριαντάξη δόκνηρα χρόνια.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Ένα σωρό περίεργα κομπλιμέντα. Τό-τε η κόρη του μυλωνά μ' άς ψιθύρισε με τόπο :

—Είπε Αιτός! Η περιέργη αυτή εμφάνισις του ποιητού με είχε καταταράξει. Ωστό-σο τον έλλησασα και του έδωσα μι-νή συστατική έπιστολή που μου είχε δώ-σει γι' αυτόν κάποιος φίλος του.

Ο Χαίλντερλιν άκούμπησε τότε τό δεξί του χέρι σ' ένα κομποδινό κοντά στην πόρτα, και μ' έντταξε μ' ένα βλέμμα, του όποιου η έκφρα-σις ήταν τόσο άξιοθρήνητη, ώστε μ' έκανε ν' άνατριχιάσω βαθειά.

Έπειτα, κάνοντας μπροστά μου μια ύπόκλισι, μου είπε έξαφνα :

—Μεγαλειότατε!... Και άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Καί άρχισε άμέσως να λήθ δια-φορές λέξεις, γερμανικές και γαλι-κές, που δεν είχαν κανένα νόημα.

Τότε η κόρη του μυλωνά μ' άς έδωσε νά καταλάβουμε! Ένα σημείο, ότι δεν έπρεπε να πουμε νά μιλάμε.

Άμέσως ο Βοϊ μ' τον έρώτησε αν ή τελευταίος εχό νατες είδησεις για τις νίκες των Έλλήνων επαναστα-τών τον είχαν χαινοποιήσει, ξερόντας ποιά τρελλό έθνος πασιό έκλεινε μέ-σα τον ο Χαίλντερλιν για την Έλ-λάδα, όταν ήταν κόμα καλά.

Ο Χαίλντερλιν, άντι νάπαντήση, ξαναέρχισε πάλι νά ύποκλίνεται, νά λή άκατανόητα λίγια και στο τέλος είπε τό στερεότυπο :

—Μεγαλειότατε, στην έρώτησι που μου κάνετε δ ν μπορώ, δεν έχω τό δικαίωμα να ε'ς άπάντησω...

Καθ' όλη τη διάρκεια της έπισκέ-φώς μας, δεν έπε παρά μια κου-έβντα λογική. Όταν δηλαδή ο Βούρη τον έρώτησε αν ή θέα από τό παρα-θυρο προς την έσοχή ήταν ωραία, άπάντησε :

—Ναι, ναι, ! Μεγαλειότατε, πολύ όραία, πολύ όραία... Έπειτα πήρε τό στάθηκε στη μέση του δωματίου και άρχισε να ύ-ποκλίνεται μπροστά μ' άς, λυγρίζοντας κι' άνορθώνοντας άδιάκοπα τό σώμα του και λέγοντας διαρκώς :

—Η ύμετερα βασιλική Ύψηλό-της. Αί ύμετεροι βασιλικοί μεγαλει-ότητες, κλπ., κλπ. Δέν είχαμε τη δύναμη να μείνουμε

ΤΟΥ ΑΛΜΠΕΡ ΚΙΜ

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΕΝΑΣ ΓΑΜΟΣ

Στο τηλεγραφείο του Ρ... υπηρέτουσε την εποχή εκείνη—θάρουν περάσει δώδεκα χρόνια από τότε—ένας γραφεύς β' τάξεως, ο οποίος είχε ένα μεγάλο πόθο, μία τρελή επιθυμία, που δεν τολμούσε να τη φανερώσει σε κανένα: "Ήθελε να παντρευτεί!"

Δυστυχώς όμως ο 'Εδμόνδος Σαρουά—έτσι λεγόταν ο γραφεύς αυτός—ήταν ντροπαλός, πολύ ντροπαλός, ο πιο ντροπαλός άνθρωπος του κόσμου.

Οι γονείς του, αγαθοί γεωργοί των περιχώρων του Ρ..., ήθελαν κι' αυτό να δούν το γιό τους, που πλησίαζε άλλωστε τα σαράντα, άποκαταστημένο. Καταλάβαιναν όμως καλά πως μια χωριάτισσα δεν θα του ταίριαζε, και πως θα έπρεπε μάλλον να κυστήσουν να κάνουν νύφη καμιά μορφωμένη κοπέλλα της πολιτείας, με το πένιο της και την προικούλα της.

Γιατί δηλαδή; Μήπως ο 'Εδμόνδος δεν ήταν άξιος μιάς τύχης;... "Είχα όμως που δεν είχαν σχέσεις με τις άστικές οικογένειες του Ρ...". "Όσο για το γιό τους, αυτός με την αδεξιότητά του, την αργιότητα του και την έμφοτη δειλία του, δεν είχε κατ'εξοχή, αν και δημόσιος υπάλληλος—τίτλος σπουδαίος για τη μικρή αυτή πόλη—να γίνει δεκτός στα σπίτια των συναδέλφων του και των γνωστών του.

Σ' αυτή την ψυχολογική κατάσταση βρισκόταν ο γραφεύς β' τάξεως 'Εδμόνδος Σαρουά, όταν ένα πρωί, αντελήφθη ότι ο άνταποκριτής του, ο συνάδελφός του δηλαδή, που βρισκόταν στην άλλη άκρη της γραμμής, στο Παρίσι, και με τον οποίο συνεννοείτο για όλα τα υπηρεσιακά ζητήματα της ημέρας, είχε αλλάξει κι' ότι στη θέση του βρισκόταν αμιά συνάδελφος—ανύπαντρος μάλιστα! Αυτό το τελευταίο του είχε καταλάβει γιατί, όταν είχε πει την πρώτη φορά: "Ναι, κυρία... Καλά, κυρία... Εάν θέλετε, κυρία...". η συνάδελφός του τον διόρθωσε με τη λακωνική φράση: "Όχι, κυρία! Δεσποινίς!"

—Σάν να τὰ λέη χαριτωμένα η καινούργια συνάδελφος... Φαίνεται εξυπνούται, σκεφτόταν ο 'Εδμόνδος Σαρουά.

Κάποτε την έρωτισε πως ονομαζόταν. —Μαρία Βαλντιέ, τοῦ ἀποκριθῆκε αὐτή. —Καὶ πόσων χρόνων εἶσαι; —Δὲν ντρέπεσαι!

Ρωτοῦν ποτὲ μιὰ γυναίκα γιὰ τὰ χρόνια της; Ὡστόσο, ἐγὼ σὰς ἀπαντᾶω: Εἰμαι εἰκοσι ἔξη χρόνων! Ἰκανοποιήθηκε τώρα ἡ περιέργειά σας;

Μιὰ ἄλλη φορὰ πάλι τὸ θάρρος τοῦ 'Εδμόνδου ἔφτασε μέχρι τοῦ σημείου—ἦσαν γενναίωτος, ὅπως εἶπαμε, ἀπὸ μακριὰ—νὰ τὴ ρωτήσῃ πὼς ἦταν ἐξωτερικῶς: "Ἀν ἦταν ψηλὴ ἢ κοντὴ, ἀδύνατη ἢ παχιά..."

—Μάλλον ψηλὴ. —Λεπτὴ; —Ναί. —Ξανθὴ ἢ μελαχροινὴ; —Ξανθὴ. —Μὲ γαλανὰ μάτια; —Ναί. —Καί, στοιχηματίζω, μὲ λευκὰ τὰ δόντια! —Στοιχηματίζατε καὶ θὰ κερδίσετε!

—"Α! "Α! Καὶ τὰ χέρια σας, πῶς εἶναι; Παχουλὰ; "Ἡ λεπτὰ καὶ κρινοδοχίω;"

—"Ὀ! Ἀρετὰ ὡς ἐδῶ! τοῦ ἀπάντησε ἡ συνάδελφός του. Εἴστε ἀναιδέστατος, κύρις! Ἄν σὰς ἀφίνα νὰ προχωρήσετε, καὶ ἐγὼ δὲν ξέρω ποῦ θὰ καταλήγατε... Περιγράψατέ μου καλύτερα τὸ δικό σας ἐξωτερικόν..."

Καὶ ὁ 'Εδμόνδος ἄρχισε νὰ περιγίρει τὸν αὐτὸ του—τὸ ψηλὸ του ἀνίστημα, τὰ μαῦρα του μαλλιά καὶ τὸ φιλοκομμένο μoustache του, ὅσο κομικτικτικώτερα μπορούσε...

Ὁ 'Εδμόνδος Σαρουά κατέληξε, ἔτσι, ὅπως ἄλλωστε ἦταν φυσικὸ, νὰ ἐρωτεύσῃ τὴ συνάδελφό του. Καί, τότε, χωρὶς νὰ χάνῃ καιρὸ, ἀποφάσισε νὰ πεταχθῇ ὡς τὸ Παρίσι γιὰ νὰ τὴ δῇ κι' ἀπὸ κοντὰ. Μιὰ μέρα λοιπόν, χωρὶς νὰ πῇ τίποτε στὴ δεσποινίδα Βαλντιέ, ἐξήγγισε ἀπὸ τὸν προϊστάμενό του «διήμερο ἀδεια ἀπουσίας».

Ἡ ἀδεια τοῦ ἐδόθη καὶ ὁ 'Εδμόνδος, νοιώθοντας τὴν καρδιά του νὰ χτυπᾷ δυνατὰ, ξεκίνησε γιὰ τὴν πρωτεύουσα.

—Ἡ ὁμιλία της καὶ τὸ πνεῦμα της μ' ἀρέσουν, σκεφτόταν στὸ τραῖνο. Ἄν μ' ἀρέσῃ κι' ἐξωτερικῶς, θὰ τὴν πάρω! Δὲν ἔχει βέβαια προίκα, φαίνεται ὅμως πῶς εἶναι νοικοκυρὰ καὶ οἰκονόμος... Αὐτὴ εἶναι ἡ γυναίκα ποὺ μοῦ χρειάζεται...

Ὅσο πλησίαζε ὁ μὲς πρὸς τὸ Παρίσι, ἐννοίωσε νὰ τὸν κυριεύῃ ἡ ἀνίατη δειλία του. Γι' αὐτό, πρὶν ἐκτεθεῖ, ἀποφάσισε νὰ τὴ δῇ, χωρὶς νὰ τὸν δῇ κι' αὐτὴ. Ἦξερε τὴ διεύθυνσί της—δὸς Πανεπιστημίου 198, τοῦ εἶχε πεῖ. Ἦξερε ἐπίσης ποῖες ὥρες πήγαινε στὴν ἐργασία της—τὶς ἰδιεὺς ὥρες ποὺ πήγαινε κι' αὐτός. Δὲν εἶχε λοιπὸν παρὰ νὰ κρυφτῇ κάπου κοντὰ στὸ σπίτι της, κατὰ τὸ μεσημέρι, γιὰ νὰ τὴ δῇ ὅταν θὰ γύριζε ἀπὸ τὴ δουλειά της.

Ἔτσι καὶ συνέβη. Τὴν ἐπομένη τῆς ἀφίξεώς του στὸ Παρίσι, πήγε καὶ κρυφτῆς, κατὰ τὶς δώδεκα, πίσω ἀπὸ ἕνα δέντρο, ἀπέναντι ἀπὸ τὴν ἐξορία τοῦ σπιτιοῦ της.

Κατὰ τὶς δώδεκάμιση, πράγματι, μιὰ ψηλὴ νέα, ξανθὴ καὶ μὲ ὠραία μαλλιά καὶ γαλανὰ μάτια, ἐπρόβαλε ἀπὸ τὴ γωνιά τοῦ δρόμου. Ἡ καρδιὰ τοῦ 'Εδμόνδου χτύπησε δυνατὰ. Ἡ νέα διεύθυνσός του στὸ 198 τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἀνοίξε τὴν πόρτα. Δὲν ὑπῆρχε καμμιὰ ἀμφιβολία... Αὐτὴ θὰ ἦταν!

Ἡ νέα ἦταν πράγματι θαυμασία: Ὀμορφὴ, καλοκαμωμένη, σικ... Ὅλα τὰ εἶχε... Ὡς καὶ τὰ χεράκια της, κρυμμένα μέσα σὲ κάτι κομψότατα πεταχτά γάντια, φαινόταν πῶς θὰ ἦσαν πολὺ ὡραία...

Ἡ νέα τὰ χεράκια της, κρυμμένα μέσα σὲ κάτι κομψότατα πεταχτά γάντια, φαινόταν πῶς θὰ ἦσαν πολὺ ὡραία...

—Ποτέ μου δὲν θὰ βρῶ καλύτερη νύφη! συλλογίζεταν ὁ 'Εδμόνδος κατανουσιάζοντας. Εἰμαι τυχερός, πάει, τελείωσε!

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωί, περίμενε ἀπὸ τὴς ἑπτὰ ἕως ἀπὸ τὸ σπίτι της. Στὶς ἑφτάμιση ἡ νέα βγήκε... Στὸ δρόμο τὴν ἀκολούθησε ὡς τὸ τηλεγραφείο... Στὸ δρόμο τοῦ ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νὰ τὴ θαυμάσῃ ἀκόμα καλύτερα. —Ὁ Θεὸς μοῦ τὴ στέλνει! σκέφτηκε. Φτάνει νὰ δεχθῇ τὴν πρότασί μου...

Καί, εὐτυχισμένος, ξεκίνησε γιὰ νὰ γυρίσῃ στὴ μικρὴ του ἐπαρχιακὴ πόλη.

Ἡ πρώτη του δουλειά, φυσικὰ, μάλις ἔφτασε στὸ σπίτι του, ἦταν ν' ἀνακοινώσῃ στοὺς γέροντες του τὴν ἀπόφασί του. Τὸς εἶπε ὅτι θὰ παντρευόταν τὴ δεσποινίδα Βαλντιέ. Ὁ πατέρας του, εἰνὴ ἡ ἀλήθεια, ἔφερε μερικὲς ἀντιρρήσεις στὴν ἀρχή, ὅταν ἔμαθε ὅτι ἡ μέλλουσα νύφη του δὲν εἶχε καθόλου προίκα. Στὸ τέλος ὅμως, μπρὸς τὴν ἐπιμονὴν τοῦ ἐρωτευμένου, ἀναγκάστηκε νὰ ὑποκύβῃ.

—Τί νὰ γίνῃ... εἶπε καρτερικὰ. Ὅταν θελήσῃ, θάρω καὶ ἐγὼ στὸ Παρίσι...

Μόλις ἐπῆγε στὸ γραφεῖο του, ὁ 'Εδμόνδος ἔπιασε κουβέντα μὲ τὴ Μαρία...

—Τί γίνετε αὐτὲς τὶς δύο μέρες; τὸν ἐρώτησε ἡ νέα. Ὁ ἀντικαταστάτης σας μοῦ εἶπε πῶς δὲν εἰσάτε ἀρρώστους.

—Καὶ βέβαια δὲν ἦμουν ἀρρώστους! τῆς ἀπάντησε ὁ 'Εδμόνδος. Εἶχα πεταχθῇ ὡς τὸ Παρίσι!

—Στὸ Παρίσι; ! —Ναί... Γιὰ σὰς... Γιὰ νὰ σὰς δῶ... Καὶ σὰς εἶδα... Σὰς ἀκολούθησα μάλιστα ἀπὸ τὸ σπίτι σας ὡς τὸ γραφεῖό σας!

—Μὰ γιατί τὸ κάματε αὐτό; —Γιατί... γιατί σὰς ἀγαπῶ... σὰς ἀγαπῶ!...

Καὶ ἄρχισε νὰ τῆς ἐξημολογεῖται τὸν ἔρωτα ποὺ τοῦ ἐφλόγιζε τὴν καρδιά. Στὸ τέλος τὴν παρηκόλλασε νὰ μὴν ἀπορρίψῃ τὴν αἵτησί του.

—Δὲν περιμένω παρὰ τὴν ἀδειά σας γιὰ νὰ φέρω τὸν πατέρα μου νὰ ζητήσῃ τὸ χέρι σας ἀπὸ τὸν δικό σας πατέρα! τῆς εἶπε.

Ἡ νέα τὰ χεράκια στὴν ἀρχὴ ἀκούγοντας τὴν ἀπροσδόκητὴ αἵτησί του. Δὲν ἄρχισε ὅμως νὰ συνέλθῃ καὶ ὠμολόγησε στὸν συνάδελφό της ὅτι καὶ αὐτὴ εἶχε μελετήσει τὸν χαρακτήρα του ἀπὸ τὶς κουβέντες τους καὶ εἶχε ἀρχίσει νὰ τὸν συμπαθεῖ.

—Σὰς περιμένω, τοῦ εἶπε στὸ τέλος... Ὁ πατέρας μου δὲν ποῦ ἀρνέεται ποτὲ τίποτε... Σὰς ὑπόσχομαι ὅτι ἡ αἵτησίς σας θὰ γίνῃ δεκτὴ.

Η ΚΑΤΑΣΚΟΠΕΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΟΛΕΜΟ

Η ΩΡΑΙΑ ΕΔΟΥΑΡΔΑ ΝΑΠΙΡ

(Ἀπ' τὶς ἀποκαλύψεις τοῦ Ἀγγλοῦ ἀρχικατασκόπου ΜΑΚ ΠΕΤΕΡ ΕΞΑΕΡΑΥ)

Μέσα στὸ τραῖνο. Ἡ κατάσκοπος τῆς Γερμανίας καὶ ὁ Ἀγγλὸς ἀντικατάσκοπος. Ὁ ἔρως τῆς ὠραίας Ἐδουάρδας. Τὸ καταχθόνιο τέχνασμα τῆς κατασκόπου. Πῶς τὴν ἔπαθε ὁ Ἀγγλὸς κατάσκοπος ἀπὸ τὶς ἑλβετικές ἀρχές. Ἡ σύλληψις τῆς Ναπιρ καὶ ἡ κατάσχεσις τῶν ἐγγράφων. Ἡ καταδίκη της καὶ ὁ τουφεκισμός της, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ἦμουν μόνος καὶ μὲ τὴ Ναπιρ στὸ βαγόνι... Μολονότι εἶχα ἀνέβει στὸ τραῖνο τὴν τελευταία στιγμὴ, γιὰ νὰ νομίσῃ ὅτι τυχαίως εἶχα μπεῖ στὸ διαμέρισμά της, ἐν τούτοις ἀπὸ τὴν πούνη ματιά ποὺ μοῦ ῥιζοῖε ἡ ὠραία Ἐδουάρδα Ναπιρ, κατάλαβα ὅτι εἶχε ὑποπτευθεῖ πῶς ἐγὼ ἦμουν ὁ ἔξνος κατάσκοπος ποὺ τὴν παρακολουθοῦσε!

Σὲ λίγο μάλιστα εἶδα τὰ μάτια της νὰ λάμπουν καὶ νὰ παίρνουν μὲ ἀλλοκοτὴ ἔκφρασι εἰρωνείας. Φαίνονταν σὰν νὰ μοῦ ἔλεγε: «—Ἐννοία σου, φιλάρακο μου, κι' ἐγὼ θὰ εἰς συγύριση!» Ὁμολογῶ ὅτι αὐτὸ μ' ἀνησύχησε κάπως. Τί ἐσχολοῦσε τάχα ἐναντίον μου;...

Σιγά-σιγά ὅμως ἄρχισα νὰ ἡσυχάζω καὶ νὰ θεωρῶ ὡς βέβαια τὴν ἐπιτυχία μου. Μόλις σὲ λίγες ὥρες θὰ περνούσαμε τὰ Γαλλοελβετικὰ σύνορα καὶ θὰ μπαίναμε στὸ γαλλικὸ ἔδαφος, στὸν πρώτο σταθμὸ ποὺ θὰ συναντούσαμε.

Ὅταν ἐπῆγε στὸ γραφεῖο του, ὁ 'Εδμόνδος ἔπιασε κουβέντα μὲ τὴ Μαρία... —Τί γίνετε αὐτὲς τὶς δύο μέρες; τὸν ἐρώτησε ἡ νέα. Ὁ ἀντικαταστάτης σας μοῦ εἶπε πῶς δὲν εἰσάτε ἀρρώστους.

—Καὶ βέβαια δὲν ἦμουν ἀρρώστους! τῆς ἀπάντησε ὁ 'Εδμόνδος. Εἶχα πεταχθῇ ὡς τὸ Παρίσι! —Στὸ Παρίσι; ! —Ναί... Γιὰ σὰς... Γιὰ νὰ σὰς δῶ... Καὶ σὰς εἶδα... Σὰς ἀκολούθησα μάλιστα ἀπὸ τὸ σπίτι σας ὡς τὸ γραφεῖό σας!

—Μὰ γιατί τὸ κάματε αὐτό; —Γιατί... γιατί σὰς ἀγαπῶ... σὰς ἀγαπῶ!...

Καὶ ἄρχισε νὰ τῆς ἐξημολογεῖται τὸν ἔρωτα ποὺ τοῦ ἐφλόγιζε τὴν καρδιά. Στὸ τέλος τὴν παρηκόλλασε νὰ μὴν ἀπορρίψῃ τὴν αἵτησί του.

—Δὲν περιμένω παρὰ τὴν ἀδειά σας γιὰ νὰ φέρω τὸν πατέρα μου νὰ ζητήσῃ τὸ χέρι σας ἀπὸ τὸν δικό σας πατέρα! τῆς εἶπε.

Ἡ νέα τὰ χεράκια στὴν ἀρχὴ ἀκούγοντας τὴν ἀπροσδόκητὴ αἵτησί του. Δὲν ἄρχισε ὅμως νὰ συνέλθῃ καὶ ὠμολόγησε στὸν συνάδελφό της ὅτι καὶ αὐτὴ εἶχε μελετήσει τὸν χαρακτήρα του ἀπὸ τὶς κουβέντες τους καὶ εἶχε ἀρχίσει νὰ τὸν συμπαθεῖ.

ρίσι, κι' ὅταν γύρισε, ἀνεκρίνωσε στὸ γιό του πῶς ὅλα εἶχαν τελειώσει: κατ' εὐχὴν.

—Μπορεῖς ν' ἀναγγείλῃς τοὺς γάμους σου στοὺς προϊστάμενους σου, τοῦ εἶπε, καὶ νὰ πάρῃς ἐνός μηνὸς ἀδεια.

Ὁ 'Εδμόνδος, ἀφοῦ δέχτηκε τὴ συγκαταθήκη τῶν συναδέλφων του καὶ τοῦ προϊστάμενός του, ἔφυγε γιὰ τὸ Παρίσι. Ὅταν τὸ τραῖνο σταμάτησε στὸ σταθμὸ τοῦ Παρισιῦ, ἐννοίωσε τὴν καρδιά του νὰ χτυπᾷ δυνατὰ. Μόλις μπῆκε στὴν ὁδὸ Πανεπιστημίου, ἄρχισε νὰ τρέμῃ. Κι' ἦταν χτύπος τοῦ κορδαῖνός της πόρτας τῆς ἀγαπημένης του, ἦταν ἔτοιμος νὰ λιποθυμήσῃ.

Τρέμοντας μπῆκε μέσα στὸ σαλόνι, ὅπου τοῦ ἀνῆγγελλον πῶς τὸν περιμένε ἡ νύφη τὸν.

Μόλις προχώρησε ὅμως λίγα βήματα, κόντεψε νὰ πέσῃ κάτω λιποθύμως. Ἡ νέα ποὺ περίμενε ὄρθια, κοντὰ στὸ παράθυρο, δὲν ἦταν αὐτὴ! Ναί, δὲν ἦταν αὐτὴ ποὺ εἶχε δει ὅταν πωροτοπῆς στὸ Παρίσι... Δὲν ἦταν οὐτε ψηλὴ, οὔτε ξανθὴ, οὔτε κἂν ὠραία... Ἦταν μιὰ χοντρή καὶ κατακόκκινη κοπέλλα μὲ μαλλιά ροῦσσο...

—Πῶς! κατ'ὀρθωσε μόνον ν' ἀθερώσῃ... Σείς εἰστε ἡ ἀνταποκριτριά μου; Σείς εἰστε ἡ δεσποινὶς Βαλντιέ!...

—Βεβαίως... τοῦ ἀπάντησε ἐκείνη γαυροελώντας. Πῶς δὲν μὲ ἀνγνωρίζετε ἀφοῦ μὲ εἶδατε, καθὼς ποὺ εἵπατε!...

Ὁ 'Εδμόνδος ντοάπηκε νὰ βυολογήθῃ τὴν ἀλήθεια... Ἦταν πολὺ ἀργά πεισά... Κι' ἔτσι τὰ πράγματα ἀκολούθησαν τὸν μοιρὰ δρόμο τους...

Ἦταν ἀπὸ τρεῖς μέρες ἔγιναν οἱ νύμμοι. Αἰγὴν ὦρα πρὶν ἀπὸ τὴν στέφῃ, ἡ νύφη τὸν τὸν ἐκάλεσε κοντὰ της καὶ τοῦ εἶπε:

—Ἔλα νὰ σοῦ συστήσω τὴν κομπάρσα μου.

Ὁ 'Εδμόνδος χλόμιασε... Μὲ τὸ κόκκινο ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς καὶ τὶς χιονιστοὺς γοῖς της ἡ νύφη τὸν τοῦ ἔδειξε μιὰ νέα, ψηλὴ, ξανθὴ, μὲ γαλανὰ μάτια... Ἦταν Ἐλκί... ἔννευσε πῶς εἶχε δει ὅταν ἐπῆγε στὸ Παρίσι...

—Ἡ δεσποινὶς Βέρονα Μανὶ. εἶπε ἡ Μαρία. Εἶναι πολὺ φίλη μου... Καθόμαστε στὸ ἴδιο σπίτι... Εἶναι καὶ συνάδελφος. Ἐργάζεται κι' αὐτὴ στὸ τηλεγραφείο...

Ὁ 'Εδμόνδος ἔριξε μιὰ ματιὰ ὀλόγυρα, εἶδε τοὺς καλσιμένους, εἶδε τὴν παπὰ, εἶδε τὰ στέφανα καὶ ἀναστενάζοντας εἶπε μόνον:

—Χαίρω πολὺ, δεσποινίς...

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤ

ΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ ΤΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΑΝΑΡΩΝ

Ὁ Λουκιανὸς εἶχε πατέρα μεταπράτη, ὁ Κολόμβος ὑφαντή, ὁ Μολιέρος ταπητουργό, ὁ Ἡσίοδος γεωργό, ὁ Δηροσθένης ζευγὰ καὶ ὁ Τερεντίος δούλο. Ἐπίσης: ὁ Κρόμβελ ἦταν γυῖος ζυθοποιῦ, ὁ Φραγκλίνος κηροποιῦ, ὁ Βιργίλιος ἀχθοφόρο, ὁ Ὀράτιος ἐργαστασιάρχου καὶ ὁ Σαίξπηρ ἐμπόρου ὑφανμάτων.

Οἱ δικοὶ μας πάλι κύκλοι ἔλεγαν ὅτι ἡ χορεύτρια δὲν εἶχε ξεχάσει τὴν ἀγγλικὴν καταγωγὴ της καὶ ὅτι θὰ ἔμαθε ὅτι ὁ ἀγαπημένος της ἦταν κατάσκοπος, γι' αὐτὸ δὲ καὶ τὸν ἔδωκε. Οἱ ἀρχηγοὶ μάλιστα τῆς Ἀγγλικῆς Κατάσκοπειας τῆς Ἑλβετίας ἐσκέφτοντο νὰ τῆς προτείνουν ν' ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν σὲ μᾶς. Εὐτυχῶς τώρα δὲν θὰ πρόφταναν νὰ τὸ κάνουν.

Γιατί, ἀπὸ εἰσοσπεσσάρων ὥρων, ἡ ἔρα τὸ μυστικὸν της. Ὁ ἀγαπημένος της Γερμανὸς ἀξιωματικὸς δὲν εἶχε διακόψει καθόλου τὶς σχέσεις καὶ τῆς. Ἀπλοῦστατα τὴν εἶχε κάνει κι' αὐτὴ ὄργανο τῆς Γερμανικῆς Κατάσκοπειας! Ἰσως μάλιστα νὰ βρισκόταν κι' αὐτὸς στὴ Γαλλία, καὶ ἡ δειγνὴς ποὺ μετέφερε ἡ Ναπιρ νὰ παρουρίζοντο γιὰ ἐκτέλεσιν!

Ἀπὸ τὶς σκέψεις μου αὐτὲς μὲ ἔβαλαν ἀπότομα μερικὲς παράξενες κινήσεις τῆς συνταξιδιώτισσάς μου.

Μὲ ἀέλειε ἔβγαλε τὸ καπέλλο καὶ τὴν ἀνέβηκε ἀπὸ τὸν σταθμὸν ἐπὶ τὸν ἀνταποκριτὴν ἐπὶ τὴν βάσει τῆς καταθέσεως τῆς Ἐδουάρδας Ναπιρ.

Εὐτυχῶς ὁ ἀστυνομικὸς σταθμάρχης ἦταν ἔμπειρος ἄνθρωπος καὶ πρακτικὸς. Μὲ ἄκουσε μὲ ψυχραιμία καὶ ὅταν τοῦ εἰδείξῃ τὸ δελτίο τῆς ταυτότητός μου καὶ τοῦ ἐξήγησα ποῖα ἦταν ἡ συνταξιδιώτισσά μου καὶ γιατί τάχαμε αὐτὰ, μοῦ εἶπε:

—Ἐφόσον οἱ δύο χωροφύλακες τοῦ τραῖνου σὰς ἔχουν καταγγείλει, ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ σὰς ἀρῶμαι ἐλευθερῶν. Ὁ νόμος εἶναι ἁπλῶς: Ὅσοι στείλῃ στὸ αὐτόφορο Πταισματοδικεῖο. Μπορῶ ὅμως νὰ σὰς προσφέρω μιὰ ἄλλη ἐκδοῦσιν: Νὰ διαδίδω στοὺς ἀστυνομικοὺς σταθμάρχας τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς τοῦ γαλλικοῦ ἐδάφους τηλεγράφημά σας γιὰ τὴ σύλληψί της κυρίας αὐτῆς.

—Σὰς εὐχαριστῶ πολὺ, τοῦ ἀπάντησα.

Καὶ συνέταξα ἀμέσως τὸ τηλεγράφημά μου.

Ἔτσι, ἔπειτα ἀπὸ λίγες ὥρες, ἡ ὠραία Ναπιρ συλλαμβάνεται στὰ γαλλικὰ σύνορα. Ἐπὶ τῆς κατασχέσεώς της ὅλες τὶς διατάξεις τοῦ Στρατοφωρὸς τὰ ὄργανά του στὴ Γαλλία. Μεταξὺ αὐτῶν ὑπῆσαν καὶ ὁδηγίαι γιὰ τὴν ἀνατίναξί τριῶν γαλλικῶν ἐργαστασίων πυροακμῶν καὶ ἕνα ὀλόκληρο ἐρωτηματολόγιον γιὰ τὴν κινήσει τῶν στρατευμάτων τοῦ Μετώπου.

Τὰ ὄργανά της ὅμως τῶν ἀνθρώπων πρὸς τοὺς ὁποίους ἐστῆσαν τὰ ἐγγράφα αὐτὰ δὲν ἦσαν γράμματα πωθενά, ἡ δὲ Ναπιρ, παρ' ὅλες τὶς πιέσεις στὶς ὁποῖες ὑποβλήθη, ἀνῆλθε καὶ τὰ ματαίωσεν.

Τὸ στρατοδικεῖο ποὺ τὴν ἐδικάσε τὴν κατέδικε σὲ θάνατο καὶ ἡ ὠραία χορεύτρια ὑπέστη τὴν ποινὴν τῆς θανάτου. Λίγες μάλιστα στιγμὲς πρὶν δολθῇ τὸ παράγγελμα αἰβῶν στὸ ἐκτελεστικὸ ἀπόσπασμα, ψιθύρισε:

—Στέλνω ἕνα γλυκὸ χαιρετισμὸν στὸν ἀγαπημένο μου!

ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

ΑΙ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΑΙ ΠΕΡΙΣΤΕΡΑΙ

Ἡ περιστέρα τῆς Κιβωτοῦ. Ἡ πρώτη χρησιμοποίησις τῶν περιστέρων. Περιστέρια δημοσίαι ὑπάλληλοι. Τὰ ἐναερία ταχυδρομεία τῶν Ἀράβων. Πῶς ἐσώθη, χάρις σὰ περιστέρια, τὸ Λέυντ. Τὰ χρηματιστηριακά νέα. Πῶς ἐπλούτισαν οἱ Ρότσιλδ. Ἡ ἀναγγελία τῆς ἡττῆς τοῦ Βατερλώ. Ἡ σφύριχτες τῶν περιστέρων τῆς Κίνας, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Τὸ περιστέρι εἶνε ἓνα ἀπὸ τὰ πρὸ ἐξημερωμένα πουλιά. Ὅλοι γνωρίζουν τὴν παράδοσιν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία ὁ Νῶες, μετὰ τὸν κατακλυσμὸν, ἐπέστρεψε μὲ περιστέρια, ἡ ὁποία γύρισε σὲ λίγο πρὶν φέρνοντας τὸν σπύρον τῆς ἐν ἡλικίᾳ ἐλπίδας, πού ἐσήμαινε ὅτι τὰ ὕδατα ἐχρύνθησαν.

Στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα ἡ ἀνθρώπινη γὰρ γνωστοποιεῖται στὰς διαφόρους πόλεις τὰ δόγματα τῶν νηπίων σπουδῶν. Ὁ ἡμιμακρὸς ἀγώνιστος μετὰ περιστέρια, τὰ ὁποία ἐκτελοῦσαν ἀπὸ ὅτε χρὴ ταχυδρομίου.

Ἐπίσης, κατὰ τὴν ἐποχὴ τῶν βασιλέων οἱ ναυτικοὶ τοῦ Νείλου, τῆς Εὐφράτου καὶ τῆς Κρήτης, ὅταν ἐπληροῦντο στὴν σπέρμα, ἀνέγγελλον τὸν ἐργασμὸν τῶν σπέρματων, ἀπολύοντας περιστέρια.

Οἱ Ῥωμαῖοι τέλος ἐχρύναν πάντα μὲ τὸν σπύρον τὰς πόλεις μερικὰ περιστέρια, τὰ ὁποία ἀνέβαιναν μετὰ τὸ τέλος τῶν ἀγωνισμάτων, γὰρ νὰ πάνε στοὺς οὐρανούς τῶν νικητῶν τὸ χαριόσυνο μῆμα.

Ὁ Ἰσπανικὸς Πλίνιος ἀναφέρει ὅτι, κατὰ τὴν πολιτείαν τῆς Μοδένης, ὁ Δέκιμος Ιουλιὸς ἐστὲν ἐπὶ τοὺς ὑπάτους ἐπιστολὰς, μὲ τὴν ὁποίαν τοὺς πληροφοροῦσε γὰρ τὴν κατεστῶσιν καὶ τὴν ὁποίαν εἶδεν στὰ πόδια περιστέρων.

Ἀπὸ τῆς μαρτυρίας αὐτῆς, καθὼς καὶ ἀπὸ μερικῶν ἄλλων πληροφοριῶν Ῥωμαίων ἱστορικῶν συμπεραίνουμε ὅτι ὁ Ῥωμαϊκὸς στρατὸς χρησιμοποίησε τὰ περιστέρια ὡς ταχυδρόμους.

Ἐπίσης στὴν Ἀνατολή, κατὰ τὴν περίοδον τοῦ ἀραβικοῦ πολιτισμοῦ, τὰ περιστέρια, ἀπὸ προηγουμένων ἐγνωσμένων, ἐχρησιμοποιεῖτο κατόπιν γὰρ τὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν, καὶ συνκατατέλλοντο μετὰ τὸν δημοσίον ὑπάλληλον.

Στὴν ἀρχὴ τῆς χρησιμοποίησιν γὰρ τὴν μεταφορὰ ἐπιστολῶν μὲ ἀσήμερον περιεχόμενον, ἀλλὰ ἀργότερα μετέφεραν καὶ ἔγγραφα σπουδαιότητος περιεχομένου. Μόλις τὰ περιστέρια ἔφταναν στὸ τέμα τῆς ἀποστολῆς τῶν, τὰ ἔπαιναν οἱ στρατιωτικοὶ φύλακες καὶ τὰ πῆγαν στὸ Σουλτάνον, ὁ ὁποῖος ἔπαιρνε τὰ ἔγγραφα μὲ τὸ ἴδιον τὸν τῆς.

Γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸν, σὲ ὅλη τὴν ἐκτασὶ τῆς ἀραβικῆς αυτοκρατορίας, ἡ πᾶσα περιστρεφόμενος μετὰ σὲ μέγαν κλίμα, ὅπου διετηροῦντο πάντοτε περιστέρια.

Ὅταν ἀργότερα οἱ Ἀραβες σουλτᾶνοι κατέκτησαν τὴν Αἴγυπτον, συνέστησαν εἰδικὴ ἐναερίαν ταχυδρομικὴν συγκοινωνίαν, τὴν ὁποία ἐκτελοῦσαν περιστέρια καὶ διαπαντοῦσαν ἀνεκτὰ χρήματα γὰρ τὴν συντήρησιν τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς.

Μεταξὺ μάλιστα τῶν διαφόρων ἄλλων ὑποστηρικτῶν βιβλίων ὑπῆρχε καὶ ἓνα, σὺν ὁποῖο ἀνεγράφετο τὰ εἰδη καὶ τὰ γένη τῶν περιστέρων, τὰ ὁποία ἐθεωροῦντο καταλλήλότερα γὰρ τὴν μεταφορὰ τοῦ ταχυδρομείου. Ἔτσι σ' ὅλη τὴν ἀραβικὴν αυτοκρατορίαν ὑ-

πῆρχαν εἰκοσι ἓνα περιστρεφόμενα ἐν ὅλῳ, καθένας ἀπ' τοὺς ὁποίους εἶχε τὸ διεθυντήριον καὶ τοὺς φύλακας πού περιέμεναν τὴν ἀφίξιν τῶν περιστέρων, ἐκτὸς δὲ αὐτῶν καὶ ἰδιαιτέρους ὑπηρεσίας γὰρ τὴν καθαριότητα. Οἱ περιστρεφόμενοι αὐτοὶ στοιχίζαν ἀνεκτὰ ἔξοδα σὺν κράτος καὶ μερικὸν ἀπ' αὐτοὺς ἐσώζοντο μετὰ τῶν μέσων τοῦ ἰδίου αἵματος στὴν Κάτω Αἴγυπτον.

Ὁ Τορκονάτος Τάσος στὴν περίφημην «Ἀπελευθερωθεῖσα Ἱερουσαλὴμ» του ἀναφέρει σχετικῶς ὅτι μὲ περιστέρια, καταδικασμένη κάποτε ἀπὸ ἓνα γεράκι, ἔπεσε μέσα σὲ μὴ συνάφουσι χριστιανῶν. Οἱ χριστιανοὶ βόρσαν κάτω ἀπ' τὸ φτερό τῆς ἓνα μικρὸ σημεῖωμα, ἀπὸ τὸ ὁποῖο πληροφορηθῆκαν τὰ ἐναντίον αὐτῶν σχέδια τοῦ Σουλτάνου καὶ ἐσπευσαν νὰ λάβουν τὰ μέτρα τους.

Εἶνε ἐπίσης γνωστὸν ὅτι ὁ Σουλτάνος Σαλαδίνος, κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς

ἡ ὁποία ἔστειλε ἀνεκτὰς τὸν τάφον. Ἐνῷ λοιπὸν οἱ πολιορκούμενοι ἐχρύναν χάσιν πρὶν καὶ ἐλπίδα καὶ ἦσαν ἐτοιμοὶ νὰ συνθηκολογήσουν καὶ νὰ παραδοθῶν. Ἐφθασαν ἔξαφνα μερικὰ περιστέρια, φέρνοντας μὴ ἀνέλιπτον εἰδη.

Τοὺς πληροφοροῦσαν δηλαδὴ ὅτι τὰ ὑδατοφράγματα τῶν δύο γειτονικῶν ποταμῶν τοῦ Λέυντ ἐχρύναν καταρροὺς καὶ ἐπρόκειτο σὲ λίγο νὰ πλημμυρίσουν μετὰ νερά τους ὅλη τὴ γύρω ἐκτασιν. Συγχρόνως ἐπληροφοροῦντο καὶ ὅτι μικρὸς στόλος ἀπὸ βάρκες ἀναχωροῦσε γὰρ νὰ φέρῃ τροφίμα στυὺς πολιορκουμένους.

Τότε οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως πῆραν θάρρος καὶ ὅταν οἱ ἐχθροὶ τοὺς ἐρώτησαν ἀν δέχονται νὰ παραδοθῶν, ἐκείνοι τοὺς ἀπάντησαν ὅτι θὰ φάγονται προτίτερα τὸ ἀριστερὸν χεὶρ τους καὶ δὲ ὑπερασπιστοὶν τὴν πόλιν τους μόνον τὸ δεξιόν. Εὐτυχῶς ὅμως δὲν βρέθηκαν στὴν ἀνάγκη νὰ πραγματοποιη-

Αἱ περιστέραι κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἐχρησιμοποιεῖτο σὲ χίλιες δύο δουλειάς, τὴν ὁποίαν κατέμενον περίφημα. Ἔτσι οἱ κερδοσκόποι ἀνθρώποι τῶν λαχίων ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ σὲ μακρινὰς ἀποστάσεις μετὰ περιστέρια. Ἐπίσης ἡ διακινῆσις τῶν δημοσίων χρεωγράφων μὲ τὸ ἴδιον μέσον μετεβιβάζοντο στοὺς ἐνδιαφερομένους. Φαίνεται δὲ ὅτι ἂν δὲν ἀνεκαλύπτετο ὁ τηλεγράφος, τὸ ταχυδρομικὸν τῶν περιστέρων θὰ εἶχε ἐπιτελέσει μέχρι σήμερον σημαντικὰς ἀποστολὰς. Καὶ θὰ ἐξυτηροῦσε θωμάσια τὴν ἀνάγκη τῶν ἀνθρώπων.

Τὰ ὑπερωκεάνεια γὰρ νὰ ἀναγγέλλουν τὴν ὥραν τῆς ἀφίξεώς των ἀπὸ τῶν περιστέρων, ἡ ὁποία ἐφθάναν δὲ καὶ ὁλόκληρος ὥρην πρὶν ἀπ' αὐτῆς. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον μπορούσαν καὶ οἱ ἐπαύτας τῶν πλοίων νὰ στέλλουν ἀπὸ τὸ πέλμας διαφόρους εἰδήσεις στοὺς φίλους των.

Ἐπίσης καὶ στὴν Ἰσπανίαν εἶχε ἐισαχθεῖ ἄλλοτε τὸ σύστημα τῆς αἰνῶντος κατὰ τὸν πειρατὸν διὰ περιστέρων. Σὲ ὅλες τὴς παραλίες δηλαδὴ ὑπῆρχαν περιστρεφόμενες καὶ κάθε φορὰ πού θὰ φαινόταν στὴν θάλασσαν κανένα πειρατικό πλοῖον, οἱ τελωνοφύλακες τῆς ἀκτῆς ἐδοιοῦντο ἀπὸ τὰ περιστέρια, περιμένοντες μὲ τὸ δαλὸν στὸ χεὶρ τὴν ἀποκρίσιν τῶν πειρατῶν, τοὺς ὁποίους τὴς περισσότερες φορὰς συνελάμβαναν αἰχμαλώτους.

Στὴν Κίνα ὅπου ἐπίσης τὰ περιστέρια ἐχρησιμοποιεῖτο πρὸς ἀποστολὴν ἐπιστολῶν, μετεχειρίζοντο ἓνα πλὸν περιεργὸν μέσον γὰρ νὰ μὴν τοῖμα κανένα πουλὶ νὰ τὴν πλησίον, ὅταν πετιοῖν. Ἐβδὸν δηλαδὴ στὴν οὐρὰ τῶν περιστέρων σφύριχτες ἀπὸ ξύλον μπαμποῦ ἐλαφρῆς καὶ διαφάνους μεγέθους. Ἡ σφύριχτες αὐτῆς ἦσαν τόσο εὐαίσθητες, ὥστε μόνον καὶ τραπεζιτῶν πρὸς μεταδιδόντων εἰδησέων οἰκονομικῆς φύσεως καὶ ἐμπροσθεντικῶν χαρακτῆρος.

Ἡ τεραστίαν περιουσίαν τοῦ μεγάλου τραπεζιτικοῦ οἴκου τῶν Ρότσιλδ ἀφεί-

λεται κατὰ μέγα μέρος στὴν ἐπιφανὴ χρησιμοποίησιν τῶν εἰδησέων τὴς ὁποίας ἐλάβαιναν κάθε τόσο ἀπὸ τὰ ταχυδρομικὰ περιστέρια. Ἔτσι, τὴν εἰδησιν τῆς ἡττῆς τοῦ Μ. Ναπολέοντος στὸ Βατερλώ τὴν ἔφερε πρώτη μὴ περιστέρα στὸν οἶκον Ρότσιλδ στὸ Λονδίνον, τὴ στιγμή πού σὲ ὅλο τὸ Λονδίνον ὑπῆρχε ἡ φήμη ὅτι ὁ Ναπολεὼν νίκησε. Μόλις ἔλαβαν τὸ ἀνέλιπτον αὐτὸ ἀγγελία οἱ δύο ἀδελφοὶ τραπεζίται ἀγόρασαν ἀπὸ τὴν ἀγορὰν ἀπειρος μετοχὰς σὲ ἀσήμενη τιμῇ, τὴν ὁποίαν ἐπώλησαν τὴν ἑλπίαν, ὅταν ἐγνώσθη ὁ ὀριστικὸς θάνατος τῶν Ἀγγλων καὶ ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐκέρχισαν μισθὸν ποσὸν ἐλάχιστον χρονικὸν διάστημα.

Αἱ περιστέραι κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἐχρησιμοποιεῖτο σὲ χίλιες δύο δουλειάς, τὴν ὁποίαν κατέμενον περίφημα. Ἔτσι οἱ κερδοσκόποι ἀνθρώποι τῶν λαχίων ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ σὲ μακρινὰς ἀποστάσεις μετὰ περιστέρια. Ἐπίσης ἡ διακινῆσις τῶν δημοσίων χρεωγράφων μὲ τὸ ἴδιον μέσον μετεβιβάζοντο στοὺς ἐνδιαφερομένους. Φαίνεται δὲ ὅτι ἂν δὲν ἀνεκαλύπτετο ὁ τηλεγράφος, τὸ ταχυδρομικὸν τῶν περιστέρων θὰ εἶχε ἐπιτελέσει μέχρι σήμερον σημαντικὰς ἀποστολὰς. Καὶ θὰ ἐξυτηροῦσε θωμάσια τὴν ἀνάγκη τῶν ἀνθρώπων.

Τὰ ὑπερωκεάνεια γὰρ νὰ ἀναγγέλλουν τὴν ὥραν τῆς ἀφίξεώς των ἀπὸ τῶν περιστέρων, ἡ ὁποία ἐφθάναν δὲ καὶ ὁλόκληρος ὥρην πρὶν ἀπ' αὐτῆς. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον μπορούσαν καὶ οἱ ἐπαύτας τῶν πλοίων νὰ στέλλουν ἀπὸ τὸ πέλμας διαφόρους εἰδήσεις στοὺς φίλους των.

Ἐπίσης καὶ στὴν Ἰσπανίαν εἶχε ἐισαχθεῖ ἄλλοτε τὸ σύστημα τῆς αἰνῶντος κατὰ τὸν πειρατὸν διὰ περιστέρων. Σὲ ὅλες τὴς παραλίες δηλαδὴ ὑπῆρχαν περιστρεφόμενες καὶ κάθε φορὰ πού θὰ φαινόταν στὴν θάλασσαν κανένα πειρατικό πλοῖον, οἱ τελωνοφύλακες τῆς ἀκτῆς ἐδοιοῦντο ἀπὸ τὰ περιστέρια, περιμένοντες μὲ τὸ δαλὸν στὸ χεὶρ τὴν ἀποκρίσιν τῶν πειρατῶν, τοὺς ὁποίους τὴς περισσότερες φορὰς συνελάμβαναν αἰχμαλώτους.

Στὴν Κίνα ὅπου ἐπίσης τὰ περιστέρια ἐχρησιμοποιεῖτο πρὸς ἀποστολὴν ἐπιστολῶν, μετεχειρίζοντο ἓνα πλὸν περιεργὸν μέσον γὰρ νὰ μὴν τοῖμα κανένα πουλὶ νὰ τὴν πλησίον, ὅταν πετιοῖν. Ἐβδὸν δηλαδὴ στὴν οὐρὰ τῶν περιστέρων σφύριχτες ἀπὸ ξύλον μπαμποῦ ἐλαφρῆς καὶ διαφάνους μεγέθους. Ἡ σφύριχτες αὐτῆς ἦσαν τόσο εὐαίσθητες, ὥστε μόνον καὶ τραπεζιτῶν πρὸς μεταδιδόντων εἰδησέων οἰκονομικῆς φύσεως καὶ ἐμπροσθεντικῶν χαρακτῆρος.

Ἡ τεραστίαν περιουσίαν τοῦ μεγάλου τραπεζιτικοῦ οἴκου τῶν Ρότσιλδ ἀφεί-

λεται κατὰ μέγα μέρος στὴν ἐπιφανὴ χρησιμοποίησιν τῶν εἰδησέων τὴς ὁποίας ἐλάβαιναν κάθε τόσο ἀπὸ τὰ ταχυδρομικὰ περιστέρια. Ἔτσι, τὴν εἰδησιν τῆς ἡττῆς τοῦ Μ. Ναπολέοντος στὸ Βατερλώ τὴν ἔφερε πρώτη μὴ περιστέρα στὸν οἶκον Ρότσιλδ στὸ Λονδίνον, τὴ στιγμή πού σὲ ὅλο τὸ Λονδίνον ὑπῆρχε ἡ φήμη ὅτι ὁ Ναπολεὼν νίκησε. Μόλις ἔλαβαν τὸ ἀνέλιπτον αὐτὸ ἀγγελία οἱ δύο ἀδελφοὶ τραπεζίται ἀγόρασαν ἀπὸ τὴν ἀγορὰν ἀπειρος μετοχὰς σὲ ἀσήμενη τιμῇ, τὴν ὁποίαν ἐπώλησαν τὴν ἑλπίαν, ὅταν ἐγνώσθη ὁ ὀριστικὸς θάνατος τῶν Ἀγγλων καὶ ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐκέρχισαν μισθὸν ποσὸν ἐλάχιστον χρονικὸν διάστημα.

Αἱ περιστέραι κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἐχρησιμοποιεῖτο σὲ χίλιες δύο δουλειάς, τὴν ὁποίαν κατέμενον περίφημα. Ἔτσι οἱ κερδοσκόποι ἀνθρώποι τῶν λαχίων ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ σὲ μακρινὰς ἀποστάσεις μετὰ περιστέρια. Ἐπίσης ἡ διακινῆσις τῶν δημοσίων χρεωγράφων μὲ τὸ ἴδιον μέσον μετεβιβάζοντο στοὺς ἐνδιαφερομένους. Φαίνεται δὲ ὅτι ἂν δὲν ἀνεκαλύπτετο ὁ τηλεγράφος, τὸ ταχυδρομικὸν τῶν περιστέρων θὰ εἶχε ἐπιτελέσει μέχρι σήμερον σημαντικὰς ἀποστολὰς. Καὶ θὰ ἐξυτηροῦσε θωμάσια τὴν ἀνάγκη τῶν ἀνθρώπων.

Τὰ ὑπερωκεάνεια γὰρ νὰ ἀναγγέλλουν τὴν ὥραν τῆς ἀφίξεώς των ἀπὸ τῶν περιστέρων, ἡ ὁποία ἐφθάναν δὲ καὶ ὁλόκληρος ὥρην πρὶν ἀπ' αὐτῆς. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον μπορούσαν καὶ οἱ ἐπαύτας τῶν πλοίων νὰ στέλλουν ἀπὸ τὸ πέλμας διαφόρους εἰδήσεις στοὺς φίλους των.

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

Η ΥΓΕΙΑ ΤΟΥ ΝΕΑΡΟΥ ΜΑΡΚΗΣΙΟΥ

ἀκόμα πῶς κοκκίνιζε ἀπὸ ντροπὴ καὶ ὅς φορὰ πού θὰ τὸν συναντοῦσε μέσα στὰ διαμερίσματα.

Ἄλλ' ὁ Ρογῆρος δὲν ἔδλεπε οὐτὲ τὰ ἐρωτικά βλέμματά της, οὐτὲ τὰ ζαρκιὰ τῆς κοκκινύσαντα. Καὶ κάθε μέρα γλῶμαιζε πρὸ πολλοῦ καὶ τὰ μάτια τοῦ βαθυβλάνων...

Ἡ μαρκησία ὅμως δὲν μπορούσε νὰ περμενῇ περισσότερον. Γι' αὐτὸ, κάλεσε ἓνα βράδυ τὴν ὑπηρετρίαν της καὶ τῆς εἶπε:

— Ἀκουσε, Καικιλία. Ἀπὸ αὐρὶνὰ θὰ πηγαίνης ἐσὺ τὴν σοκολάταν τοῦ Ρογῆρου στὸ δωμάτιόν του.

Ἡ ὑπηρετρία ὑπάκουσε μ' εὐχαρίστησιν, μαντεύοντας τὴν κρυφὴ πρόθεσιν τῆς κυρίας της, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἡ προστάθεια εἰσινε χωρὶς ἀποτέλεσμα.

Ὁ Ρογῆρος δὲν ἔλεγε τίποτε ἄλλο πρὸς τὴν Καικιλίαν, ἐκτὸς ἀπὸ ἓνα τυπικὸν «Εὐχαριστῶ» καὶ ἔτρωγε μὲ ὁρεξίαν τὴν φρουγανίαν πού τοῦ σερβίριζε, χωρὶς νὰ δίδῃ σημασίαν στὴ νέα κοπέλλα μὲ τὴν ἀφράτη σάρκα πού τὸν κρυφούταν.

Κανένας ὅμως δὲν εἶχε βρεθεῖ νὰ τὸν μᾶθῃ τὸν ἔρωτα, καὶ αὐτὴ ἡ ἐλπίς στενοχωροῦσε πολλὴ τὴν γιανιά του.

Ἡ γιανιά του, εἶπε μὴ μὲρὰ στὸ θεράπευτον τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου καὶ μεθυστικὰ γιανιά, τί νὰ εἴη ὁ Ρογῆρος; Κυριεύεται σὺν γὰρ ἀνθρώπων ἀνόντες καὶ ἀπὸ ἀνέξευγες θλίψεις. Νῆαν ἀρρωστὸς τάχα ἡ νὰ πληρῆται;

Ὁ γιανιὸς ἐξέτασε τὸ νέο καὶ, ἔξω βρεθείσας γὰρ τὴν αἰτίαν τῆς ἀρρώστειας τοῦ τῆς εἶπε μὲ κάποια δυσφορία:

— Φίλτατε γιανιᾶ,

Μοῦ ἐδώσατε γὰρ τὸν ἔργονό μου μὴ συνταγῇ. Ἀφοῦ βρήκατε τὸ φάρμακόν μου, ἄρα εἶπε μὲ κάποια δυσφορία:

— Κυρία μαρκησία, ὁ Ρογῆρος ἔχει ἀρίστην κράσιν. Ἡ ἀδυναμία τοῦ ὀφείλεται σὲ μερικὰ αἰτία κάπως λεπτομερῶς...

Χωρὶς περιφράσεις, γιανιᾶ, πέτε μου τί συμβαίνει. Εἰμαι γιανιά του καὶ μπορῶ ν' ἀκούσω τὰ πάντα...

Τότε ὁ γιανιὸς τῆς ἀνακίνησε μὲ τρόπον ὅτι ἦσαν ἀπαράτητος στὸ Ρογῆρος νὰ συνάψῃ ἐρωτικὰς σχέσεις γιανιᾶ ἀπὸ καὶ κρυμτῶν ἡ ὑγεία του.

Ἡ παραβολὴ αὐτῆς συνταγῆς τοῦ γιανιᾶ δὲν πολὺ ἔφερε στὴν μαρκησίαν. Ὁ λόγος ἦταν ὅτι, μολοντοῦ εἶχε μεγάλη ἐλευθερίαν μὲ τὸν ἔργονό της, δὲν μπορούσε νὰ τοῦ πῇ ἡ ἴδια τέτοιον πράγμα...

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ κατάσταση δὲν ἐπιδέχεται ἀναβολήν, ἀποφάσισε νὰ μὴ μείνῃ καὶ αὐτὴ μὲ τὰ χεῖρα στενωμένη.

Κι' ἀμέσως, μετὰ τὴν ἀποκάλυψιν καὶ τὴν ὑπόδειξιν τοῦ γιανιᾶ, ὁ νοῦς τῆς πῆγε στὴν ὑπηρετρίαν της. Ἡ ὑπηρετρία τοῦ πύργου ἦταν μὴ γερὰ κοπέλλα εἰκοσι χρόνων περίπου, μὲ καλοδοκίμην κορμὴν καὶ λιπαρὰ μάτια. Ἐργάζετο μὲ εὐσυνειδήτη καὶ φαινόταν πῶς δὲν εἶχε κανέναν φίλον, μ' ἂν τῇ φιλαρέσκῃ ἔφρασε τοῦ προσώπου της, μ' ὅλη τὴν φλογερὴ λάμψιν τοῦ βλέμματός της.

Ἡ μαρκησία δὲν ἄργησε νὰ παραστήσῃ πῶς ἡ Καικιλία—ἔτσι λεγόταν ἡ νέα—ἔργωνε κάθε τόσο παθητικῶς—κατιῆς στὸν Ρογῆρον, ὅταν ἐκείνος ἔτρωγε καθύλακτα μὲς στὴν δεινροστομίαν τοῦ πύργου. Πρόσεξε

πόδια της καὶ ἦταν ἐκλωμένη σὲ μὴ πολυθρόνα.

Ὅταν ἡ ὑπηρετρία τῆς ἀνέγγειλε τὸ νεαρὸν ἐπισκέπτην, ἡ κυρία κοίτασε κάπως ὡς ὅπου νὰ τὸν θυμῇ. Στὸ διάστημα τῆς τελευταίας δεκαετίας δὲν τὸν εἶχε δεῖ παρὰ τρεῖς τέσσερες φορὰς καὶ διατηροῦσε τὴν ἀντίληψιν πῶς θάταν ἀκόμα παιδί ὅπως τὸν ἤξερε.

Γι' αὐτὸ ὑποχώρησε μ' ἐκπληξιν, ὅταν εἶδε μπροστὰ της ἓνα νέο καλοντυμένον πού τὴν χαίρετῃ μετὰ σοβαρότητα καὶ τῆς εἶπε:

— Κυρία, ἡ γιανιά μου ἐδῶσε αὐτὸ τὸ γράμμα γὰρ τὸν κύριον Ρενάρ, μὲ τὴν ἐντολήν νὰ πάρω ἀπάντησιν. Ἡ ὑπηρετρία μου εἶπε πῶς θάρῃ ὑστερα ἀπὸ δύο ὥρες. Ὁ καλὸς λοιπὸν νὰ τὸν περιμένω...

— Συγγνώμη, κύριε, πού μὲ βρίσκετε σὲ τέτοιαν ἀτάξιν, ἀποκρίθηκε ταχαμένη ἡ Καρλόττα, προσπαθώντας ὅπως ὅπως νὰ συμμαζεύσῃ.

Ἀλλὰ τὰ κομμάτια δὲν εὐρίσκον τὴν θέσιν τους καὶ τὰ πόδια της ἔφταναν νὰ φαίνεται τὸ ῥόδιον προκλητικὸν δέμα της.

Ἡ Καρλόττα εἶχε μείνει κατὰ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς μεταβόρως τοῦ γιανιᾶ τοῦ παιδιοῦ καὶ τοῦ ἔφραγε κρυφὰ κατιῆς.

Ἄλλὰ καὶ ἐκεῖνος εἶχε γίνῃ καταπύρρον ἀπ' τὴν ντροπὴν καὶ δὲν τοῖμυσε νὰ τὴν κοττάξῃ κατὰ μάτια.

Σὰ συμβουλεύω νὰ μὴν παραμελήσῃ τὸν ἑαυτὸν σὰς τοῦ εἶπε ἡ Καρλόττα. Στὸν πύργον, φαντάζεσθαι, δὲν θὰ βλέπετε κανέναν. Πῶς περᾶτε τὸν καιρὸ σας;

— Μὲ κομψὴν, ἱππασίαν, ὀπλιστικὰ καὶ λίγα διάβασμα...

— Ποιὸς συγγράφει διαβάσετε;

— Μόνον τὸν Σατωμπριάν...

— Καὶ ἀρνέσεται τὸν Πόλιν γιανιᾶ; Ὁ δὲν ἔρετε τί θηγαυρὸν ἔχοντες...

Καὶ ἔρχομαι νὰ διηγηταί στὸν κατὰ τὴν ἀπόφασιν ἀναβολήν, ἀποφάσισε νὰ μὴ μείνῃ καὶ αὐτὴ μὲ τὰ χεῖρα στενωμένη.

Κι' ἀμέσως, μετὰ τὴν ἀποκάλυψιν καὶ τὴν ὑπόδειξιν τοῦ γιανιᾶ, ὁ νοῦς τῆς πῆγε στὴν ὑπηρετρίαν της. Ἡ ὑπηρετρία τοῦ πύργου ἦταν μὴ γερὰ κοπέλλα εἰκοσι χρόνων περίπου, μὲ καλοδοκίμην κορμὴν καὶ λιπαρὰ μάτια. Ἐργάζετο μὲ εὐσυνειδήτη καὶ φαινόταν πῶς δὲν εἶχε κανέναν φίλον, μ' ἂν τῇ φιλαρέσκῃ ἔφρασε τοῦ προσώπου της, μ' ὅλη τὴν φλογερὴ λάμψιν τοῦ βλέμματός της.

Ἡ μαρκησία δὲν ἄργησε νὰ παραστήσῃ πῶς ἡ Καικιλία—ἔτσι λεγόταν ἡ νέα—ἔργωνε κάθε τόσο παθητικῶς—κατιῆς στὸν Ρογῆρον, ὅταν ἐκείνος ἔτρωγε καθύλακτα μὲς στὴν δεινροστομίαν τοῦ πύργου. Πρόσεξε

πόδια της καὶ ἦταν ἐκλωμένη σὲ μὴ πολυθρόνα. Ὅταν ἡ ὑπηρετρία τῆς ἀνέγγειλε τὸ νεαρὸν ἐπισκέπτην, ἡ κυρία κοίτασε κάπως ὡς ὅπου νὰ τὸν θυμῇ. Στὸ διάστημα τῆς τελευταίας δεκαετίας δὲν τὸν εἶχε δεῖ παρὰ τρεῖς τέσσερες φορὰς καὶ διατηροῦσε τὴν ἀντίληψιν π

ρακτῆρα ὀργίλο καὶ παράφορο.

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

H. A. M. H. ΜΟΔΑ

ΤΙ ΘΑ ΦΟΡΕΣΩΜΕ

Καθώς προανγγέλλουν τα καλύτερα Παρισινά περσικά Μόδας, στις αρχές του χειμῆνος θα φορέσουμε καπέλιν και κλί: από φέτος.

— Όσο όμως δεν φορέμε ακόμα επανωφόρια με μεγάλους γούνινους γιακάδες, μπουφάν να φορέμε καπέλλα με μεγάλους μπόρ.

— Έκτός από τις καπέλιν από φέτος θα είναι τς μόνες εφέτος και η βελούδινες.

— Κατόπιν, όσο θα προχωρή ο χειμῶνας, θα είε πολύ «άν-βόρν» τα πολύ μικρά υπονί, τα οποία θ' αρίουν ακάλυπτο ο μέτωπο καθώς και τα μεγάλα μπέρ, τα τριώμα τα ση:ωμένα εμπρός και στα πλάγια, και τα μικρά κλός.

— Τώρα το «άν-βόρν» θα φορέσου: με ταγίερ με έσώπες από γούνα. Η φούστες των ταγίερ θα είναι εργασμέ:νες με πίεςτες, με γκοντέ, με γκαλόν και γαρνιρισμένες με ίσα βολάν.

— Τα χρώματα της μόδας είναι μάλλον σκούρα, μπλε-μαύρο, πράσινο σκοτεινό, γκριζο βαθύ, κόκκινο σκούρο και το καφέ σε όλες τις απο:χρώσεις. Αλλά πάνω το μαύρο θα θεωρείται ως το πιο εριστοκρατικό ά: όλα και θα προτιμάται πολύ.

— Όλα τα φορέματα της ημέ:ρας και τα βραδυνά θα συμπληρώνονται με νάπερ, μπέστες και πελε:ρίες. Δεν θα είε όμως πολύ μακρύα όπως άλλοτε, και θα γίνονται από ύφασμα έλασκό.

— Άρκετά κορσέζα θα είναι ση:χτά, εφαρμωσμένα και θα κλείουν με μια σειρά από κουμπιά. Τα κορσέζα αυτά θα πλατύνουν στα: ώμους με γιακάκια.

— Μία από τις τελευταίες νουβ:τέ είναι γιακάδες κεντημένοι με λεπ:πες κροστίλλες, χάνδρες, τόσο τε:χνικά, ώστε να μοιάζουν με πολύτι:μες δαντέλλες. Οι γιακάδες αυτο: πηγαίνουν από πάνω με σκούρα φορέατα.

— Τ' άπογευματινά επανωφόρια θα είε έλασκα προσαρμοσμένα στί: τάρια και θα φερώνουν π:ς τα κάτω.

— Η φούστα: όλων γενικά: των σεσεμτών θα είε ίσε: όλῃ σα. Τῃ άνωτα φορέματα δεν θα φορεθῶν έσέ:τος. Μερικές φούστες θα είε έλ:γυρα φετονέ ή γαρνιρισ:νες με γκαλόν.

— Άρκετά φορέματα θα γαρν:ρι:νται πίσω στί:ν τάρια με πλατέ:ς φούσκους.

— Τα μανίκια θα είε κοντά ή ακ:ρῃ, όπως θέλετε. Αλλά τ' από:ευ:μα εφέτος δεν ή φορέσουμε φο:μα:τα χωρίς μανίκια.

— Η νουβ:τέ των εφετεινῶν τα:γίερ θα είε «πλῆ:» εφαρμωστέ:ς στί: φούστα με: μπέρ.

— Η δέ μπ:ύδες, ή όποιες θα συνοδεύουν τα ταγίερ, θα είε πολυ:τελέστερες από τις μπ:ύδες που φο:ρούσαμε το καλῃ αῖφι. Θα γίνονται από ύφασμα πολύ καλῃ και πλούσια γαρνιρισμένες.

ΤΑ ΦΙΓΟΥΡΙΝΙΑ ΜΑΣ

- 1) Ρόμπ—μαντῶ από ντρά, γαρνιρισμένη με βελούδο.
- 2) Φορεματάκι από λεπτό λαινά, συμπληρούμενο με μικρή κλίπα.
- 3) Κοστούμι με φούστα από λαινά, μονόχρωμο, γαρνιρισμένη με κρέπ και μακρύα ζακέτα από λαινάς μονόχρωμο, γαρνιρισμένη με γούνα στο γιακά.

— Τα βραδυνά επανωφόρια θα είε: ή κοντά, σφιγμένα στους γοφούς, ή μακρύα, με ούρα.

— Θα γαρνιρίονται πλούσια με γούνα στο γιακά και αν θέλετε και όλόγυρα στο μπέρ.

— Τα εφετεινά βραδυνά περιδέραια θα κοιάζουν πολύ με κεντήματα χάνδρινα. Θα είε εργασμένα σάν δαντέλλες πλεγμένες από χάνδρες. Μπορείτε αν θέλετε να κατασκευά:σε μόνες σας ένα τέτοιο μοντέρνο περιδέραιο. Φτάνει να έχετε λίγη έ:πιτελειότητα και γούστο. Τα περιδέραια αυτά δένονται πίσω στί: βάση του λαιμού, κολακεύουν δέ πολύ το ντεκολτέ. Το χρώμα των θα είε ά:σπρῃ με το φόρεμα ή με τις άγκυρά:φες της ζώνης και των παπουτσιῶν.

— Πολλά βραδυνά φορέματα θα γαρνιρίονται πίσω στί: μύτη του ντε:κολτέ με μια σειρά από τριαντάφυ:λα ή γαρύφαλλα.

— Η φούστες των απλῶν φορεμά:των θα φτάνουν ως τα μισά της κνή:μης, ενώ ή φούστες των άπογευματι:νῶν λουσάτων φορεμάτων θα φτάνουν επάνω από τον αστραγάλο και ή βρα:δυνές τουαλέτες, τέλος, θα είε μα:κρές ής κάτω στους αστραγάλους, και κάποτε θα φτάνουν μέχρι του δα:πέδου.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

— Τα φορέματα εφέτος θα είε έ:πάνω εφαρμωστά, θα έχουν πίεςτες, σούρες και άμπιεσμέν στα κορσέζα, και κάποτε και πῃ κάτω ως τους γοφούς. Το φάρδος ή άρχί:ξη κάτω από την τάρια ή κάτω από τους γο:φούς, με παννῷ, με πίεςτες, με πλι:τέ, με βολάν «άν-φόρν», με γκον:τέ, κλπ.

ΕΝΤΟΛΑΙ ΤΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΥ ΣΑΠΟΝΟΣ

BRILLO

Μη δώσετε στο γανωτή τῃ μαγειρι:κά σκεύη σας. Μη πετάτε τῃ παλῃά. Διατηρείτε τῃ σκεύη σας καθαρά και πάντοτε καινούργη με τῃ ΜΠΡΙΛΛΟ. Οικονομείτε χρόνον—χρήμα.

Χωρίς πεσέτες και πανιά. Μόνον με τῃ σαπουνάδα και σπάγγο του ΜΠΡΙΛΛΟ. Άλουμίνια, μπακαρικά και σιδηρά σκεύη, κουταλοπήρουνα, μάρμαρα, γούρ:νες, πιάτα κλπ. θα καθαρίσουν και θα στιλβώσουν ταυτοχρόνως.

Διά πολύτιμα μέταλλα ζητήσατε BRILLO πάστα.

Ο κομίζων εις τούς πωλητάς: παν:τοπωλεία, σιδηροπωλεία, υελοπωλεία, 12 κενῃ κυτία δμια, λαμβάνει έν πληρες δμιοιν ΔΩΡΕΑΝ.

Διαρκής παρακαταθήκη παρῃ τῃ κ. Κ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΩ, Πανεπιστημίου 32Γ.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΝ ΡΑΔΙΟΦΩ:ΝΟΝ «CONCERT»

ἀποδίδει εις ἀφάνταστον έν:τασιν και διαύγειαν και στοιχίζει λιγώτερα από 3,τι ένας καλῃς φωνόγραφος.

Τῃ ραδιόφωνον «CONCERT» εινε δ ἀπαραίτητος σύντρο:φος κάθε σπιτιοῦ.

Πωλεῖται: Γραφεῖον

Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗ, Ἀθήναι, Λέκα 21α.

Μαζεύετε τίς ετικέτες του γ:καλτος «Τροφῃς» που εινε χρήμα.

Η ΚΟΛΛΗΝΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΓΛΟΥ

Ὑπερέχει όλων εις άρωμα και ποιότητα. Πώλησις λιανική και χονδρική: Πλάτεια Παλατοῦ Δη:μαρχατῆριος 104.

ΚΥΡΙΑ!!!

ΤΗΝ ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΙΑΝ και ΩΡΑΙΟ:ΤΗΤΑ του σώματός σας ὀ ἀποκτήσετε ΜΟΝΟΝ ΔΙΑ ΤΟΥ

ΚΟΡΣΕ και ΣΤΗΒΟΔΕΣΜΟΥ

του

DOCTEUR MONTEIL-PARIS

Ὀλόκληρος έν θεραπευτικῷ ΚΛΟΥΤΣΟΥΚ RADIO—ACTIF

Καταργεί όριστικῷς τήν ΠΑΧΥ:ΣΑΡΚΙΑΝ του σώματος με ἀποτελέ:σματα ἀπολύτως ήγγυημένα.

ΟΙ ΕΠΙΔΕΞΜΟΙ έν Κλουτσούκ RADIO—ACTIF έξαιλεφουν ἀποτελέ:σματικῷς ΡΥΤΙΔΑΣ — ΚΗΛΙΔΑΣ — ΠΑΧΗ του προσώπου.

Ζητήσατε καταλόγους δωρεάν Δ. ΣΚΑΛΙΑΡΗΣ, Ἀγ. Κωνσταντίνου 12 Ἀθήναι

Διά τήν δρεσε:ρότητα και τήν λεπτότητα του δερματος συν:στώμεν εις τας Κυ:ρίας τήν σσημισμένην CREME ALICE.

Χονδρική και λιανική πώλησις.

ΣΤΥΛ. ΜΠΑΧΑΡΙΑ

Ἀθήναι

Σταδίου 23

ΑΓΟΡΑΣΟΥΜΕ σε εξαίρε:τῷ καλῃς τιμῃς βιβλία και όλο:κλήρους βιβλιοθήκας, χειρόγραφα παλαιά και εικόνες (χαλκογραφί:ας, λιθογραφί:ας της Ἐπαναστάσε:ως κ.τ.λ.). Ἐπίσης περιοδικά έν:δεθέντα προ του 1900. Εφημερίδας, βιβλία ξένων γλώσσῶν κτλ. κτλ. Πληροφορίαι στα γραφεία μας.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ εις τιμήν συμφέ:ρουσαν μηχανήματα βιβλιοδετείου. Πληροφορίαι δδῃς Λέκα 7, Γρα:φεία περιοδικῷ «Μπουκέτου».

Τῃ βιβλία της βιβλιοθήκης του «Μπουκέτου» πωλούνται εις τῃ Γρα:φεία μας, Λέκα 7.

ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»

Τῃ Εύδωνάκι της φωτογραφίας, εινε δ κ.

Όνοματεπώνυμο Αῦτου

Πόλις διαμονῆς

Όδός και αριθμός κατοικίας

Έν

1930

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΙ
ΒΑΦΑΙ
ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ

ARTI
E.J.B.

ARTI
E.J.B.

ARTI
E.J.B.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑ
ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ ΚΑΙ ΤΑ
ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΤΗΣ ΕΥΝΟ:ΚΙΑΣ ΣΑΣ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ

ΛΕΩΦ. ΣΥΓΓΡΩ

ΕΛΛΗΝΑ

ΑΘΗΝΑ

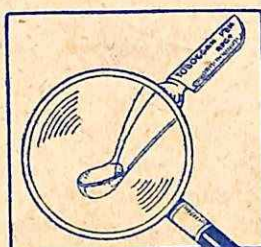
ΕΚΘΕΣΙΣ

ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ-3-

Πετὰ αὐτὴ ἡ πέννα
στὸ χαρτί.

Εἶναι ἓνα εἶδος με γυριστὸ "κουμ-
πάκι", στὴ μύτη καὶ ἡ γλυστερὴ κα-
νηρὶς τῆς διευκολύνει πολὺ τὸ γρα-
ψιμο. Ἐλαστικὴ ὡσαύτως παρέχει ὡ-
ραῖες σκιές - ἐδῶ κατὰμαυρες, ἐκεῖ
λεπτότατες - ὥπως διατάσσει ἡ θέ-
λησίς σας.

Ἰσοῦ ὡς εἶναι φτια-
γμένη ἡ μύτη τοῦ γράφου
"Toboggan Pen"
τοῦ Γεω. Β. Χίου
(Ἀγγλικὸν διαγνώμα
ἐνδοτεχνίας)

Γιὰ κάθε χερί καὶ γιὰ κάθε λογὴς γράψιμο, ὑπάρχει μιὰ κατάλληλη πέννα
τοῦ ἐργοστασίου

Γεω. Β. Χίου

Τὰς πωλὸν οἱ καλλίτεροι χαρτοπώλαι, οἱ ἄλλοι δὲ σὰς προσφέρουν ἀπομ-
μήσεις. Κάθε γνησία πέννα φέρει χαραγμένον τὸ ὄνομα:

GEO. W. HUGHES

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ εἰς τὴν πραγ-
ματικὴν εὐκαιρίαν τὰ κατωθὶ ὁ-
δοντοϊατρικὰ μηχανήματα: 1)
Ἐνα τοῦ ἡλεκτρικὸν χειρουργεῖου
RITER, καὶ 2) Ἐνα ταμιλὶ ἡ-
λεκτρικὸν DENTAL, ἀμφότερα ἐν
ἀρίστη καταστάσει. Πληροφορίαι
ὁδὸς Κοραΐ 5, γ' ὁροφ., γρα-
φεῖα Π. Α. Ε. Κ.

ΓΙΑ ΤΑ ΟΦΘΑΛΜΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

συνιστῶμεν τὴν τελειότεραν Ὀ-
φθαλμολογικὴν Κλινικὴν τοῦ κ.

ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ

Ὑψηλοῦ τῆς Ὀφθαλμολογίας
ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ
Μενάνδρου 27, Ἀθῆναι. Τηλ. 1-68.

ΑΠΟΘΗΚΗ ΣΙΔΗΡΩΝ ΙΩ. ΑΘ. ΡΕΜΠΟΥΤΗΚΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΒΗΣΣΥΝΙΑΣ

(Πάροδος Ἑρμοῦ 207)

ΣΙΔΗΡΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ

Λαμαρίνες μαῦρες, Ἀτσάλι, Αὐλακωτὲς

Λάμες, Λαμάκια, στρογγυλά, τετράγωνα,

Σιδηρογωνίες, Τάφ, κ.λ.π. κ.λ.π.

ΕΙΣ ΠΛΟΥΣΙΑΝ ΣΥΛΛΟΓΗΝ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ εἰς τὴν συμφέ-
ρουσαν μηχανήματα βιβλιοδετείου.
Πληροφορίαι ὁδὸς Λέκα 7, Γρα-
φεῖα περιοδικῶ «Μουσκέτου».

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΣΣΑ τοῦ Ὁδείου
Ἀθηνῶν παραδίδει μαθήματα πι-
νου μετὰ ἢ ἀνευ θεωρίας κατ' οἴ-
κον ἢ κατ' ἰδίαν. Μεσογειῶν 18Α.
Ἀθῆναι (τέρμα Ἀμπελοκήπων).

ΑΝΑΛΕΩΣΙΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΩΣ ΑΡΘΗΡΟΣΚΛΗΡΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΡΘΡΙΤΙΔΟΣ

Τὸ καλλίτερον φάρμακον διὰ τὴν
θεραπείαν τῆς ἀρτηριοσκληρώσεως
καὶ ἀρθρίτιδος ἀπεδείχθη ὅτι εἶναι
ἡ Αrteriovascine Dr Cilimbaris.
Ἡ ἀρτηριοσκληρῶσις θεραπεύεται
ταχέως διὰ τῆς ἀρτηριοβαξίνης Τσι-
λιμπάρη, ἀνευ διαίτης καὶ ἀφαιμά-
ξεων, ἁπλῶς καὶ ἡ ἀρθρίτις ἀντι-
λυνεῖται.

Τὴν συνιστοῦν οἱ διακεκρυμένοι
ἰατροὶ τῆς Εὐρώπης.

Εἶναι ἐγκριμένη ἐπὶ τοῦ Ἱατρο-
συνεδρίου τῆς Ἑλλάδος, ἐπὶ τῆς
Γερμανικῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐπὶ
τοῦ Διεθνoῦς Ἱατροσυνεδρίου τῆς
Βέρνης. Εὐρίσκεται εἰς τὰ φαρμα-
κεία.

Ἀντιπρόσωπος

Σ. ΒΟΥΣΥΝΙΣΤΗΣ

Φαρμακοποιός, Ἀγίου Κωνσταντί-
νου 15, Ἀθῆναι.

ΓΕΩΡ. Ν. ΜΟΥΜΟΥΤΖΗΣ

Ἱατρός, δερματολόγος. Ἐπὶ δεκα-
εξαετίαν Ἐπιμελητὴς τῆς ἰδιαιτέ-
ρας Κλινικῆς τοῦ Καθηγητοῦ κ.
Γεωργ. Φωτεινοῦ. Δέχεται καθ' ἡ-
μέραν ὁδὸς Κεφαλληνίας καὶ Τε-
γέας 1. Ὁραὶ 8-11 π.μ. καὶ 4-7
μ.μ. Ἀριθ. Τηλεφ. 7-62.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Ἡ ἀμοιβὴ μετὰ τὴν διεκπεραίωσιν τῆς
ὑποθέσεως.

Τὸ ἡμέτερον Γραφεῖον ἀναλαμβάνει
τὴν ταχυτάτην διεκπεραίωσιν πάσης
κατηγορίας ὑποθέσεων ἐνώπιον πάντων τῶν
δικαστηρίων, ἥτοι ὁφειλὰς παντὸς ἐλ-
δου, Γραμμάτων, διεκδικήσεις ἀκινήτων
κληρονομιῶν, Διαζύγια, ἐξώσεις, ἐργασι-
κά ἀτυχήματα, πλειστηριασμοὺς, ποινολο-
γικά, διοικητικά ἐνώπιον τοῦ Ἐλεγκτι-
κοῦ Συνεδρίου καὶ τοῦ Συμβουλίου Ἐπι-
κρατείας, ἐνώπιον ἡρωξενεῶν καὶ ἡρω-
σδεῶν. Δραγατσάνου 63.